

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune

KONTROLLUTVALGSMØTE

Møtestart: 04.06.2026 kl. 10:00

Møtested: Fjernmøte - digitalt møte på Teams med mulighet for fysisk deltakelse på rådhuset - formannskapssalen

Fjernmøte - digitalt møte på Teams med mulighet for fysisk deltakelse på rådhuset - formannskapssalen

Saksliste:

- 22/26 Godkjenning av innkalling
- 23/26 Godkjenning av saksliste
- 24/26 Protokoll fra forrige møte
- 25/26 Orientering om Mattilsynets tilsyn med Hammerfest kommunes kjøkkentjeneste
- 26/26 Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap/årsberetning 2025 for Hammerfest Parkering KF
- 27/26 Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap/årsberetning 2025 for Hammerfest Havn KF
- 28/26 Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap/årsberetning 2025 for Hammerfest kommune
- 29/26 Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon - Hammerfest Havn KF (2022)
- 30/26 Rapport etter forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF
- 31/26 Referatsaker - KU Hammerfest - Møte 3-26

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	4. juni 2026	J.nr:	KUSEK02555

Sak 22/26

GODKJENNING AV INNKALLING

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner innkallingen.

Saksopplysninger:

I vedtatt reglement for kontrollutvalget framgår det at godkjenning av innkalling og saksliste skjer som egne saker innledningsvis i møtet.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget godkjenner innkallingen.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	4. juni 2026	J.nr:	KUSEK02556

Sak 23/26

GODKJENNING AV SAKSLISTE

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner sakslisten.

Saksopplysninger:

I vedtatt reglement for kontrollutvalget fremgår det at godkjenning av innkalling og saksliste skjer som egne saker innledningsvis i møtet.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget godkjenner sakslisten til møte.

	Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
	Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg: Hammerfest kommune	Saksbehandler: Tom Øyvind Heitmann
Møtedato: 4. juni 2026	J.nr: KUSEK02557

Sak 24/26

PROTOKOLL FRA FORRIGE MØTE

Saksdokumenter:

- Godkjent protokoll fra møte 25. mars 2026 (vedlagt)

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar godkjent protokoll fra forrige møte til orientering.

Saksopplysninger:

I vedtatt reglement for kontrollutvalget framgår det at protokollen godkjennes per epost eller digitalt av møtende medlemmer/varamedlemmer. Det framgår videre at godkjent protokoll skal sendes til utvalgets medlemmer/varamedlemmer, ordføreren, kommunedirektøren og oppdragsansvarlige revisorer. Det framgår også at godkjent protokoll legges fram til gjennomgang/orientering på det etterfølgende møte i kontrollutvalget.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget tar godkjent protokoll fra forrige møte til orientering.

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune

M Ø T E P R O T O K O L L

Møte nr. 2-26
Tid: 25.03.2026 kl. 10:00 – 11:20
Sted: Rådhuset - formannskapssalen

Til stede: Ole Ingvald Hansen, leder
Maiken Garder, leder
Vidar Antonsen, medlem
Reidar Johansen, medlem
Grete Svendsen, medlem

**Meldt
forfall:
Ikke
møtt:**

Andre: **Kusek IKS**
Seniorrådgiver Tom Øyvind Heitmann (via Teams)

KomRev Nord IKS
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Tove Kronstad Sundstrøm (via Teams)
Forvaltningsrevisor Sandra Fredriksen

SAKSLISTE

- 15/26 Godkjenning av innkalling
- 16/26 Godkjenning av saksliste
- 17/26 Protokoll fra forrige møte
- 18/26 Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon - Mobbing i grunnskolen
- 19/26 Rapport etter forvaltningsrevisjon - Pleie- og omsorgstjenester
- 20/26 Kontrollutvalgets årsmelding for 2025
- 21/26 Referatsaker - KU Hammerfest - Møte 2-26

Leder Ole Ingvald Hansen åpnet møtet og ønsket velkommen.

SAK 15/26 GODKJENNING AV INNKALLING

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner innkallingen.

Behandling:

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner innkallingen.

SAK 16/26 GODKJENNING AV SAKSLISTE

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner sakslisten.

Behandling:

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner sakslisten.

SAK 17/26 PROTOKOLL FRA FORRIGE MØTE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar godkjent protokoll til orientering.

Behandling:

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar godkjent protokoll til orientering.

SAK 18/26 OPPFØLGING AV GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON - MOBBING I GRUNNSKOLEN

Vedtak:

1. Kontrollutvalget viser til kommunedirektørens redegjørelse om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 51/21, som gjelder sak fra kontrollutvalget om rapport etter gjennomført forvaltningsrevisjon – Mobbing i grunnskolen (2021).
2. Kontrollutvalget merker seg svar fra kommunedirektøren der det framgår at kommunedirektøren har fulgt opp rapportens anbefalinger, og dermed også kommunestyrets vedtak i sak 51/21.
3. Kontrollutvalget vedtar å oversende saken til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret viser til oversendt sak 18/26 fra kontrollutvalget om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 51/21, som gjelder sak fra kontrollutvalget om rapport etter gjennomført forvaltningsrevisjon – Mobbing i grunnskolen (2021).

Kommunestyret viser videre til kommunedirektørens redegjørelse til kontrollutvalget om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 51/21.

Kommunestyret merker seg svar fra kommunedirektøren der det framgår at kommunedirektøren har fulgt opp rapportens anbefalinger, og dermed også kommunestyrets vedtak i sak 51/21.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget viser til kommunedirektørens redegjørelse om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 51/21, som gjelder sak fra kontrollutvalget om rapport etter gjennomført forvaltningsrevisjon – Mobbing i grunnskolen (2021).
2. Kontrollutvalget merker seg svar fra kommunedirektøren der det framgår at kommunedirektøren har fulgt opp rapportens anbefalinger, og dermed også kommunestyrets vedtak i sak 51/21.

3. Kontrollutvalget vedtar å oversende saken til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret viser til oversendt sak 18/26 fra kontrollutvalget om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 51/21, som gjelder sak fra kontrollutvalget om rapport etter gjennomført forvaltningsrevisjon – Mobbing i grunnskolen (2021).

Kommunestyret viser videre til kommunedirektørens redegjørelse til kontrollutvalget om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 51/21.

Kommunestyret merker seg svar fra kommunedirektøren der det framgår at kommunedirektøren har fulgt opp rapportens anbefalinger, og dermed også kommunestyrets vedtak i sak 51/21.

SAK 19/26 RAPPORT ETTER FORVALTNINGSREVISJON - PLEIE- OG OMSORGSTJENESTER

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til rapporten «Pleie- og omsorgstjenester» utarbeidet av kommunens revisjon. Kontrollutvalget tar opplysningene og konklusjonene i rapporten til orientering.

Kontrollutvalget oversender sak om rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret viser til sak fra kontrollutvalget om forvaltningsrevisjonsrapporten «Pleie og omsorgstjenester». Kommunestyret tar opplysningene og konklusjonene i rapporten til orientering og slutter seg til anbefalingene som gis i den.

Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for oppfølging av rapportens anbefalinger med bakgrunn i de funn som er gjort i undersøkelsen, herunder å gjøre følgende tiltak:

- *Foreta en samlet og systematisk vurdering av hvilket styringssystem kommunen trenger for hjemmetjenesten, herunder vurdere hva som kan være felles for hjemmetjenesten Hammerfest og hjemmetjenesten Kvalsund, og deretter etablere et slikt system*
- *Utarbeide og forankre planverk for hjemmetjenesten*
- *Utarbeide oversikt over ansattes kompetanse og opplæringsbehov*
- *Gjøre det enklere for ansatte å finne frem til oppdaterte og relevante rutinebeskrivelser*
- *Etablere systemer for å systematisk innhente brukererfaringer eksempelvis gjennom brukerundersøkelser*
- *Sørge for at alle pasientrelaterte avvik registreres og følges opp*
- *Sikre regelmessig evaluering av tjenestetilbudet til brukerne*
- *Etablere rutiner for årlig gjennomgang av hele styringssystemet*
- *Søknader om pleie- og omsorgstjenester behandles uten ugrunnet opphold, og at det sendes foreløpige svar i tråd med regelverket i de sakene hvor det er relevant*
- *Brukermedvirkning ivaretas i alle saker*

Behandling:

Forvaltningsrevisor orienterte om rapporten.

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til rapporten «Pleie- og omsorgstjenester» utarbeidet av kommunens revisjon. Kontrollutvalget tar opplysningene og konklusjonene i rapporten til orientering.

Kontrollutvalget oversender sak om rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret viser til sak fra kontrollutvalget om forvaltningsrevisjonsrapporten «Pleie og omsorgstjenester». Kommunestyret tar opplysningene og konklusjonene i rapporten til orientering og slutter seg til anbefalingene som gis i den.

Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for oppfølging av rapportens anbefalinger med bakgrunn i de funn som er gjort i undersøkelsen, herunder å gjøre følgende tiltak:

- *Foreta en samlet og systematisk vurdering av hvilket styringssystem kommunen trenger for hjemmetjenesten, herunder vurdere hva som kan være felles for hjemmetjenesten Hammerfest og hjemmetjenesten Kvalsund, og deretter etablere et slikt system*
- *Utarbeide og forankre planverk for hjemmetjenesten*
- *Utarbeide oversikt over ansattes kompetanse og opplæringsbehov*
- *Gjøre det enklere for ansatte å finne frem til oppdaterte og relevante rutinebeskrivelser*
- *Etablere systemer for å systematisk innhente brukererfaringer eksempelvis gjennom brukerundersøkelser*
- *Sørge for at alle pasientrelaterte avvik registreres og følges opp*
- *Sikre regelmessig evaluering av tjenestetilbudet til brukerne*
- *Etablere rutiner for årlig gjennomgang av hele styringssystemet*
- *Søknader om pleie- og omsorgstjenester behandles uten ugrunnet opphold, og at det sendes foreløpige svar i tråd med regelverket i de sakene hvor det er relevant*
- *Brukermedvirkning ivaretas i alle saker*

SAK 20/26 KONTROLLUTVALGETS ÅRSMELDING FOR 2025

Vedtak:

Den fremlagte årsmeldingen fastsettes som årsmelding for Hammerfest kommunes kontrollutvalg for 2025.

Årsmeldingen oversendes kommunestyret i Hammerfest med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2025 til orientering.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Den fremlagte årsmeldingen fastsettes som årsmelding for Hammerfest kommunes kontrollutvalg for 2025.

Årsmeldingen oversendes kommunestyret i Hammerfest med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2025 til orientering.

SAK 21/26 REFERATSAKER - KU HAMMERFEST - MØTE 2-26

Følgende referatsaker foreligger til møtet:

1. Referatsak 2/26

Svar fra NKRF - Kontrollutvalgskonferansens tidspunkt - tilgjengelighet for tilreisende utvalg

Vedtak:

Referatsak 2/26 tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 2/26 tas til orientering.

2. Referatsak 3/26

Epost fra kommunedirektøren - Saker til neste kommunestyremøte i Hammerfest

Vedtak:

Referatsak 3/26 tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 3/26 tas til orientering.

3. Referatsak 4/26

Epostkorrespondanse med John Wahl

- Melding om vedtak i sak 4/26 i kontrollutvalget- Oppfølgingssak - Henvendelse til kontrollutvalget - Havnestyremøte 7. februar 2025 og ansettelse av ny havnedirektør

Vedtak:

Referatsak 4/26 tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 4/26 tas til orientering.

Møtet hevet kl. 11:20.

Ole Ingvald Hansen / sign.
leder

Maiken Garder/ sign.
nestleder

Vidar Antonsen / sign.
medlem

Reidar Johansen / sign.
medlem

Grete Svendsen / sign.
medlem

Tom Øyvind Heitmann / sign.
rådgiver/sekretær

SIGNATURES

Sak 24: KUSEK02557 - Protokoll fra forrige møte
Vedlegg 1 i sak 24: Vedlegg 1 av 1 - Protokoll-Godkjent.pdf

ALLEKIRJOITUKSET**UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 7 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 7 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 7 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 7 sider før denne siden

Dette dokument inneholder 7 sider før denne side

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmitteckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	4. juni 2026	J.nr:	KUSEK02558

Sak 25/26

ORIENTERING OM MATTILSYNETS TILSYN MED HAMMERFEST KOMMUNES KJØKKENTJENESTE

Saksdokumenter:

- Invitasjon til å orientere kontrollutvalget
- Inspeksjonsrapport med varsel om at vi vurderer å fatte 3 vedtak
- Vedtak om gjennomføring av fareanalyse og prøvetaking i spiseklar mat og produksjonsmiljø

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Saksopplysninger:

Leder i kontrollutvalget har besluttet at det skal settes opp sak med orientering om Mattilsynets tilsyn med Hammerfest kommunes kjøkkentjeneste.

Sekretariatet har invitert kommunedirektøren til møtet for å gi kontrollutvalget en orientering i sakens anledning.

Sekretariatet viser for øvrig til de vedlagte dokumentene.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Elisabeth Paulsen

From: Elisabeth Paulsen <Elisabeth.Paulsen@hammerfest.kommune.no>
Sent: 28 May 2026 09:34
To: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Cc: Postmottak Hammerfest Kommune <postmottak@hammerfest.kommune.no>; Gyri Elisabeth Hamnes Krogh <Gyri.Krogh@hammerfest.kommune.no>; Ole Ingvald Hansen <oleingvaldo@gmail.com>
Subject: SV: Invitasjon til å orientere kontrollutvalget om Mattilsynets tilsyn med Hammerfest kommunes kjøkkentjeneste

Hei

Kommunalsjef Gyri Krogh kommer for å orientere og svare på spørsmål

Med vennlig hilsen

Elisabeth Paulsen
kommunedirektør
Hammerfest kommune

Fra: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Sendt: onsdag 27. mai 2026 17:18
Til: Elisabeth Paulsen <Elisabeth.Paulsen@hammerfest.kommune.no>
Kopi: Postmottak Hammerfest Kommune <postmottak@hammerfest.kommune.no>; Gyri Elisabeth Hamnes Krogh <Gyri.Krogh@hammerfest.kommune.no>; Ole Ingvald Hansen <oleingvaldo@gmail.com>
Emne: Invitasjon til å orientere kontrollutvalget om Mattilsynets tilsyn med Hammerfest kommunes kjøkkentjeneste

Invitasjon til å orientere kontrollutvalget om Mattilsynets tilsyn med Hammerfest kommunes kjøkkentjeneste

Hei.

Kommunedirektøren inviteres med dette til kontrollutvalgets møte torsdag 4. juni 2026 for å orientere/svare på spørsmål om Mattilsynets gjennomførte tilsyn med Hammerfest kommunes kjøkkentjeneste.

Møtet i kontrollutvalget stater kl. 10.00, og avholdes som fjernmøte (digitalt møte på Teams) med mulighet for fysisk deltakelse i formannskapssalen.

Saken vil nok bli behandlet på et tidspunkt mellom kl. 10.00 - 12.00.

Kommunedirektøren vil rutinemessig motta innkalling til møtet i kontrollutvalget når den sendes ut.

Med vennlig hilsen

Tom Øyvind Heitmann
Seniorrådgiver
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO
tom.oyvind.heitmann@kusek.no
Tlf: 918 72 937

HAMMERFEST KOMMUNE
KJØKKENTJENESTEN
Postboks 1224 /K
9616 HAMMERFEST

Deres ref:
Vår ref: 2026/026847
Dato: 21.04.2026
Org.nr: 985399077

Vedtak om gjennomføring av fareanalyse og prøvetaking av *Listeria monocytogenes* i spiseklar mat og produksjonsmiljø

Vi viser til inspeksjonen hos HAMMERFEST KOMMUNE KJØKKENTJENESTEN den 22. januar 2026 og vår inspeksjonsrapport datert 23/3-26.

Inspeksjonen omfattet

- Hammerfest sentralkjøkken

Uttalelse til varsel om vedtak

I inspeksjonsrapporten ba vi om uttalelse til varsel om vedtak for etablering og gjennomføring av en fareanalyse av driften.

Grunnlaget for vedtak er ikke endret, og vi fatter vedtak i samsvar med varselet.

Dere har uttalt dere innen fristen, og vi har vurdert uttalelsen datert 13.04.2026.

Når det gjelder varsel om vedtak om gjennomføring av fareanalyse av driften, opplyser dere at fareanalysen ikke er gjennomført.

For de varslede vedtakene om etablering og gjennomføring av prøvetakingsplaner for uttak av listeriaprøver i henholdsvis produksjonsmiljø og av spiseklar mat, informerer dere om at prøveplan er etablert. Dere har imidlertid ikke dokumentert selve prøvetakingsplanen, og dere har heller ikke dokumentert at det er gjennomført prøveuttak hittil i 2026.

Ut fra analyseresultatene dere har sendt inn for 2023, 2024 og 2025 for uttak av spiseklar mat, så ser vi at dere ikke benytter rett metode for å kunne vurdere fravær av bakterien *Listeria monocytogenes*. Dere har utført prøvetaking der det kun er utført en enkeltanalyse av et produkt. En prøve av et produkt, skal bestå av 5 enkeltprøver fra samme produksjonsbatch, der alle 5 prøver skal analyseres hver for seg.

Vi mener at regelverkskravene fortsatt ikke er oppfylt, og vi fatter derfor vedtak i samsvar med varselet. Se vår vurdering knyttet til vedtakene lenger ned i rapporten.

Oversikt over Mattilsynets kontrollpunkter med reaksjoner

Deres ref: — Vår ref: 2026/026847 — Dato: 21. april 2026

- Fareanalyse og kritiske styringspunkter Vedtak
- Mikrobiologi - miljøprøver Vedtak
- Mikrobiologi - prøving mot kriteriene Vedtak

Deres tilbakemelding når vedtak er etterkommet

Det er viktig at dere gir oss skriftlig tilbakemelding så snart dere mener at vedtakene er etterkommet. Bruk gjerne vedlagt skjema for tilbakemelding. Legg ved rutinebeskrivelser, prøvetakingsplaner, analyseresultater for 2026, fareanalysen og annen relevant informasjon som vil dokumentere at vedtaket er etterkommet.

Deres rett til å klage på vedtak innen klagefristen

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker etter at dere har mottatt brevet. Se vedlegg om klagerett for mer informasjon.

Vår rett til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak

Mattilsynets adgang til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak følger av matloven § 23.

Se også vedlegg om rettigheter og regelverk.

Vedtak

Vedtak om gjennomføring av fareanalyse

Dere må gjennomføre en fareanalyse av driften, for å avdekke eventuelle kritiske styringspunkter (KSP). Dersom dere gjennom fareanalysen finner kritiske styringspunkter som ikke sikres gjennom det allerede etablerte internkontrollsystemet, så må dere etablere særskilte styringsrutiner for disse.

Fristen for å etterkomme vedtaket er

19. juni 2026

Vi har observert:

Driften er lagt om til kok/kjøll i bulk, med tilleggsaktivitet knyttet til kaldpakking av singelporsjoner for lunsj, middag og desserter. Dere kunne ikke dokumentere at det er gjennomført en fareanalyse av produksjonsprosessene, for å avdekke om det foreligger kritiske styringspunkter (KSP) i driften som er avgjørende for matens helsemessige sikkerhet.

Dere har et styringssystem der dere har laget rutiner for å styre grunnforutsetninger i driften (internkontrollens grunnforutsetninger).

Kravene som gjelder for gjennomføring av fareanalyse:

Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal innføre, gjennomføre og opprettholde én eller flere permanente framgangsmåter som er basert på HACCP-prinsippene.

Herunder identifisere alle farer som må forebygges, fjernes eller reduseres til et akseptabelt nivå.

Identifisere de kritiske styringspunktene på det trinnet eller de trinnene der styring er viktig for å forebygge eller fjerne en fare eller for å redusere den til et akseptabelt nivå.

Deres ref: — Vår ref: 2026/026847 — Dato: 21. april 2026

Fastsette kritiske grenser for kritiske styringspunkter som skiller det som kan aksepteres, fra det som ikke kan aksepteres, for å forebygge, fjerne eller redusere identifiserte farer.
Fastsette og gjennomføre effektive framgangsmåter for overvåking av kritiske styringspunkter.
Fastsette korrigerende tiltak når overvåkingen viser at et kritisk styringspunkt ikke er under kontroll.
Fastsette framgangsmåter som skal utføres regelmessig, for å verifisere at tiltakene som er skissert i bokstav fungerer effektivt.
Innføre dokumenter og registrering som er tilpasset næringsmiddelforetakets art og størrelse, for å vise at tiltakene anvendes effektivt. Når det gjøres endringer i produktet, prosessen eller et av trinnene, skal driftsansvarlige for næringsmiddelforetak gjennomgå framgangsmåten på nytt og foreta nødvendige endringer i den.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Dere produserer mat til en sårbare gruppe, herunder eldre mennesker og personer som kan ha nedsatt immunforsvar, eller som kan ha behov for tilpasset kosthold. Følgelig er det viktig at prosesser og rutiner er gjennomtenkt og godt tilpasset kundegruppen.

For å sikre helsemessig trygg mat er det krav om at det skal gjennomføres en fareanalyse av driften, som en del av virksomhetens styringssystem. Fareanalysen har som mål å sikre at alle helsefarer som utgjør en risiko for mattryggheten, er kjent, forebygget, eliminert eller redusert til et akseptabelt nivå.

I denne sammenheng skal produkter/varegrupper være beskrevet, og det skal etableres flytskjema med prosessstrinn for disse. Deretter skal dere vurdere mikrobiologiske-, kjemiske-, fysiske- og allergene farer på alle prosessstrinnene i flytskjemaet, og identifisere eventuelle farer som må forebygges, fjernes eller reduseres til et akseptabelt nivå.

Dersom dere gjennom fareanalysen finner kritiske styringspunkter (KSP), må dere etablere særskilte styringsrutiner for disse. Det må fastsettes kritiske grenser for avdekkede KSP, slik at god styring av punktene kan gjennomføres. Styringen av KSP skal løpende dokumenteres, herunder registrering og behandling av avvik fra f.eks grenseverdier, og hvordan dere sikrer at dette medfører at grenseverdier overholdes.

Når dere ikke har gjennomført en slik fareanalyse, så mener vi det utgjør et regelbrudd.

For å sikre at dere retter opp regelbruddet, mener vi det er forholdsmessig å fatte vedtak om at dere må gjennomføre nødvendige tiltak innen den fastsatte fristen.

Hjemmel for dette vedtaket:

Vi fatter dette vedtaket fordi vi har funnet brudd på næringsmiddelhygieneforskriften § 1 jfr konsolidert forordning (EF) nr. 852/2004 artikkel 5 Fareanalyse og kritiske styringspunkter

Vedtak om å etablere og gjennomføre plan for uttak av listeriaprøver i produksjonsmiljøet

Dere må etablere en prøvetakingsplan og igangsette prøvetaking av foredlingsområder og utstyr for å dokumentere fravær av bakterien *Listeria monocytogenes*.

Planen må inneholde opplysninger om hvilket laboratorium som benyttes, hvor prøver tas ut, tidspunkt for når prøver tas ut, og hvor ofte det tas ut prøver.

Videre må planene si noe om hva dere gjør dersom analysene viser avvik fra fastsatte kriterier.

Fristen for å etterkomme vedtaket er

19. juni 2026

Vi har observert:

Dere kunne ikke dokumentere en prøvetakingsplan for uttak av miljøprøver fra produksjonsområdene for å overvåke lokalene og produksjonsmiljøet, med formål om å sikre fravær av bakterien *Listeria monocytogenes*. Det skal ikke påvises *Listeria* i produksjonsmiljøet.

Dere har sendt inn og dokumentert uttak av prøver for 2023, 2024 og 2025. Ingen av disse analysene viser påvisning av *Listeria monocytogenes* i lokalene. Det mangler dokumentasjon for uttak i 2026.

Kravene som gjelder for prøvetaking av produksjonsmiljøet:

Det skal tas prøver fra foredlingsområder og utstyr som benyttes i produksjonen av næringsmidler, når det er nødvendig med slik prøvetaking for å sikre at kriteriene blir oppfylt. Ved slik prøvetaking skal ISO-standard 18593 benyttes som referansem metode.

Driftsansvarlige for næringsmiddel foretak som framstiller spiseferdige næringsmidler som kan innebære risiko for folkehelsen knyttet til *Listeria monocytogenes*, skal som et ledd i sin prøvetakingsplan, ta prøver fra foredlingsområdene og utstyret for å avdekke forekomst av *Listeria monocytogenes*.

Dersom prøving mot kriteriene gir utilfredsstillende resultater, skal driftsansvarlige for næringsmiddel foretak gjennomføre korrigerende tiltak, og øvrige tiltak som er nødvendige for å verne forbrukernes helse. Det kan blant annet vurderes tilbaketrekking eller tilbakekalling av varer, eventuelt vurdere viderebehandling dersom varen fortsatt er hos driftsansvarlige. Videre skal driftsansvarlige treffe tiltak for å finne årsaken til de utilfredsstillende resultatene, slik at gjentakelse av uakseptabel mikrobiologisk forurensning kan forebygges. Slike tiltak kan omfatte endringer av de HACCP-baserte framgangsmåtene eller andre eksisterende tiltak for kontroll av næringsmiddelhygiene.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Listeria er en bakterie som finnes naturlig i vann, jord og i råvarer til mat, og som kan føre til svært alvorlig sykdom hos mennesker dersom den etablerer seg i foredlingsområder for mat. *Listeria* kan medføre problemer i produksjonsmiljøet gjennom kryssforurensning og ufullstendige hygieniske barrierer mellom rent og urent område, ved uheldige rutiner og ved problemer med vask og desinfeksjon, samt gjennom kontaminerte råvarer.

Ved smitte til mat via produksjonsmiljøet (og spesielt til spiseklar mat) kan bakterien overleve uten oksygen og kan vokse ved lave temperaturer. Lite bearbeiding av råvarene kombinert med moderne pakkemetoder og lengre holdbarhetstid kan legge forholdene til rette for at *Listeria* kan vokse opp. For eksempel kan *Listeria* vokse i vakuumpakket mat i kjøleskap. I løpet av lagringstiden kan bakteriemengden bli så stor at den blir farlig for utsatte grupper.

Dere produserer mat til en sårbar gruppe mennesker, som kan ha nedsatt immunforsvar. Det er følgelig viktig at dere har rutiner i form av prøvetaking for å overvåke produksjonsmiljøet for fravær av bakterien.

Når dere ikke har etablert en prøvetakingsplan, og heller ikke kan vise til at prøver av foredlingsområde og utstyr er uttatt for å dokumentere fravær av bakterien *Listeria monocytogenes*, så mener vi det utgjør et regelbrudd.

For å sikre at dere retter opp regelbruddet, mener vi det er forholdsmessig å fatte vedtak om at dere må gjennomføre nødvendige tiltak innen den fastsatte fristen.

Hjemmel for dette vedtaket:

Vi fatter dette vedtaket fordi vi har funnet brudd på næringsmiddelhygieneforskriften § 2 jfr konsolidert forordning (EF) nr. 2073/2005 artikkel 5 Særlige regler for prøving og prøvetaking j.f artikkel 7 Utilfredsstillende resultater.

Vedtak om å etablere og gjennomføre plan for uttak av listeriaprøver av spiseklar mat

Dere må etablere en prøvetakingsplan av spiseklare matvarer for å dokumentere fravær av bakterien *Listeria monocytogenes*. En prøve skal bestå av 5 enkeltprøver fra en produksjonsbatch, der alle 5 prøver analyseres hver for seg.

Planen må inneholde opplysninger om hvilket laboratorium som benyttes, hvilken analysemetode som benyttes, hvilke matvarer som prøvetas og hvor ofte det tas ut prøver.

Videre må planene si noe om hva dere gjør dersom analysene viser avvik fra fastsatte kriterier.

Fristen for å etterkomme vedtaket er

19. juni 2026

Vi har observert:

Dere kunne ikke fremvise prøvetakingsplaner som viser uttak av prøver av spiseklar mat som produseres, for å vurdere om disse mikrobiologisk er i samsvar med fastsatte kriterier i regelverket.

Dere har dokumentert uttak av prøver for 2023, 2024 og 2025. Ingen av prøvene viser innhold av *Listeria monocytogenes*, men analysene er ikke utført etter kriteriene. Det mangler dokumentasjon for uttak i 2026.

Kravene som gjelder for prøvetaking av spiseklar mat:

Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal utføre hensiktsmessig prøving mot de mikrobiologiske kriteriene som er fastsatt.

Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal beslutte egnet prøvetakingsfrekvens, basert på god hygienep praksis og hensyn til bruksanvisningene for næringsmidlene.

Prøvetakingsfrekvensen kan tilpasses næringsmiddelforetakenes karakter og størrelse, forutsatt at næringsmiddeltrykgheten ivaretas.

Dersom prøving mot kriteriene gir utilfredsstillende resultater, skal driftsansvarlige for næringsmiddelforetak gjennomføre korrigerende tiltak, og øvrige tiltak som er nødvendige for å verne forbrukernes helse. Herunder vurdere tilbaketrekking eller tilbakekalling av

Deres ref: — Vår ref: 2026/026847 — Dato: 21. april 2026

varer, eventuelt vurdere viderebehandling dersom varen fortsatt er hos driftsansvarlige. De skal dessuten treffe tiltak for å finne årsaken til de utilfredsstillende resultatene, slik at gjentakelse av uakseptabel mikrobiologisk forurensning kan forebygges. Slike tiltak kan omfatte endringer av de HACCP-baserte framgangsmåtene eller andre eksisterende tiltak for kontroll av næringsmiddelhygien.

Den driftsansvarlige for et næringsmiddelforetak kan bruke partiet til andre formål enn dem det opprinnelig var beregnet på, forutsatt at dette ikke innebærer noen risiko for folkehelsen.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Listeria er en bakterie som finnes naturlig i vann, jord og i råvarer til mat, og som kan føre til svært alvorlig sykdom hos mennesker dersom den etablerer seg i foredlingsområder for mat. Listeria kan medføre problemer i produksjonsmiljøet gjennom kryssforurensning og ufullstendige hygieniske barrierer mellom rent og urent område, ved uheldige rutiner og ved problemer med vask og desinfeksjon, samt gjennom kontaminerte råvarer.

Ved smitte til mat via produksjonsmiljøet (og spesielt til spiseklar mat) kan bakterien overleve uten oksygen og kan vokse ved lave temperaturer. Lite bearbeiding av råvarene kombinert med moderne pakkemetoder og lengre holdbarhetstid kan legge forholdene til rette for at listeria kan vokse opp. For eksempel kan listeria vokse i vakuumpakket mat i kjøleskap. I løpet av lagringstiden kan bakteriemengden bli så stor at den blir farlig for utsatte grupper.

Dere produserer mat til en sårbar gruppe mennesker, som kan ha nedsatt immunforsvar. Det er følgelig viktig at dere har rutiner i form av prøvetaking for spiseklar med med holdbarhet over 5 dager for å overvåke eventuell oppformering av bakterien i mat.

Når dere ikke har dokumentert en prøvetakingsplan, eller kan vise til uttak av prøver ut fra kriteriene, så mener vi det utgjør et regelbrudd.

For å sikre at dere retter opp regelbruddet, mener vi det er forholdsmessig å fatte vedtak om at dere må gjennomføre nødvendige tiltak innen den fastsatte fristen.

Hjemmel for dette vedtaket:

Vi fatter dette vedtaket fordi vi har funnet brudd på næringsmiddelhygieneforskriften § 2 jfr konsolidert forordning (EF) nr. 2073/2005 artikkel 4 Prøving mot kriteriene j.f Artikkel 7 Utilfredsstillende resultater

Med hilsen Mattilsynet, tilsynet

Jan Arild Røkke
seksjonssjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Deres ref: — Vår ref: 2026/026847 — Dato: 21. april 2026

Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.

Vedlegg:

Rettigheter og regelverk

Tilbakemeldingsskjema i forbindelse med vedtak

Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak

Rettigheter og regelverk

I tillegg til rettigheter nevnt i rapporten (eller i andre vedlegg), har dere også andre partsrettigheter etter forvaltningsloven. Vi informerer også om regelverket vi har brukt som grunnlag for tilsynet og om innsending av elektronisk post.

Rett til å få veiledning om regelverket og saksbehandlingen

Dere kan kreve å få vite hvilket regelverk som gjelder for dere og deres virksomhet, hvor dere finner regelverket og hvordan dette regelverket skal forstås. Dere har også rett til å få vite hvordan saken deres blir behandlet, og hvilke rettigheter dere har i den sammenheng. Veiledningsplikten vår følger av forvaltningsloven § 11.

Rett til å se saksdokumentene

Retten til partsinnsyn følger av forvaltningsloven §§ 18 - 21.

Dere må betale gebyr hvis Mattilsynet må gjennomføre nytt tilsyn i saken

Vi krever at dere betaler et gebyr på 2775 kroner hvis vi må gjennomføre nytt tilsyn i saken. Krav om gebyr er hjemlet i forskrift om offentlig kontroll på matområdet av 03.03.2020 nr. 704 § 2, jf. kontrollforordningen (EU) 2017/625 art. 79 nr. 2 bokstav c og forskrift om gebyr i matforvaltningen av 28.01.2004 nr. 221 § 15a.

Søksmål og erstatningskrav

Hvis dere mener at vedtaket vårt er ugyldig og ønsker å reise sak for domstolene om dette, eller dere vil kreve erstatning, må dere først benytte muligheten dere har til å klage på vedtaket. Dersom klageinstansen ikke har fattet vedtak i saken innen seks måneder fra dere fremsatte klagen første gang, kan dere likevel reise søksmål. Dette følger av forvaltningsloven § 27b.

Vi har vurdert aktiviteten etter dette regelverket

- FOR 2008-12-22 nr 1620: Forskrift 22. des. 2008 nr. 1620 om allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket (matlovsforskriften)
- Lov 19. des. 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven)
- Forskrift om matinformasjon til forbrukerne (matinformasjonsforskriften)
- FOR 2008-12-22 nr 1623: Forskrift 22. des. 2008 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene (næringsmiddelhygieneforskriften) (næringsmiddelhygieneforskriften)

Elektronisk post til Mattilsynet

Elektronisk post sendes til postmottak@mattilsynet.no. Dersom innholdet i dokumentene er sensitiv/taushetsbelagt, anbefaler vi bruk av eDialog. Informasjon om dette finner du på Mattilsynet.no under "Kontakt oss".

Mattilsynet avdeling servering og omsetning
v/ Bjørn Leif Paulsen
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal

Deres ref:
Vår ref:
Dato:
Org.nr:

Tilbakemelding når vedtak er etterkommet - HAMMERFEST KOMMUNE KJØKKENTJENESTEN

Vi viser til vedtak fra Mattilsynet, avdeling servering og omsetning gitt i rapport datert 21. april 2026 med saksnummer 2026/026847.

I skjemaet kan dere beskrive tiltak som er utført for å etterkomme vedtak. Dere kan legge ved dokumenter som er aktuelle for saken.

For elektronisk post, bruk postmottak@mattilsynet.no eller eDialog.

Vedtak	Fristen for å etterkomme vedtaket er	Beskrivelse av utført tiltak
Dere må etablere en prøvetakingsplan og igangsette prøvetaking av foredlingsområder og utstyr for å dokumentere fravær av bakterien <i>Listeria monocytogenes</i> . Planen må inneholde opplysninger om hvilket laboratorium som benyttes, hvor prøver tas ut, tidspunkt for når prøver tas ut, og hvor ofte det tas ut prøver. Videre må planene si noe om hva dere gjør dersom analysene viser avvik fra fastsatte kriterier.	19. juni 2026	
Dere må gjennomføre en fareanalyse av driften, for å avdekke eventuelle kritiske styringspunkter (KSP). Dersom dere gjennom fareanalysen finner kritiske styringspunkter som ikke sikres gjennom det allerede etablerte	19. juni 2026	

Vedtak	Fristen for å etterkomme vedtaket er	Beskrivelse av utført tiltak
internkontrollsystemet, så må dere etablere særskilte styringsrutiner for disse.		
<p>Dere må etablere en prøvetakingsplan av spiseklare matvarer for å dokumentere fravær av bakterien <i>Listeria monocytogenes</i>. En prøve skal bestå av 5 enkeltprøver fra en produksjonsbatch, der alle 5 prøver analyseres hver for seg.</p> <p>Planen må inneholde opplysninger om hvilket laboratorium som benyttes, hvilken analysemetode som benyttes, hvilke matvarer som prøvetas og hvor ofte det tas ut prøver.</p> <p>Videre må planene si noe om hva dere gjør dersom analysene viser avvik fra fastsatte kriterier.</p>	19. juni 2026	

Sted:

Dato:

.....
Underskrift

Avsender	Melding om rett til å klage på vedtak (Forvaltningsloven, kapittel VI om klage og omgjøring)	
Mattilsynet avdeling servering og omsetning Felles postmottak, Postboks 383 2381 Brumunddal		
Mottaker (navn og adresse)	Dato	Klageinstans
HAMMERFEST KOMMUNE HAMMERFEST KOMMUNE KJØKKENTJENESTEN Postboks 1224 /K 9616 HAMMERFEST	21. april 2026	Mattilsynet, hovedkontoret

Denne meldingen gir viktige opplysninger hvis dere ønsker å klage over vedtak dere har fått underretning om.

Klagerett	Dere har rett til å klage over vedtaket.
Hvem kan dere klage til	Klagen sendes til den enheten i Mattilsynet som har fattet vedtaket, enten med post, epost postmottak@mattilsynet.no eller eDialog. Vi ber om at dokumentene merkes med saksnummer 2026/026847. Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til klageinstansen for endelig avgjørelse.
Klagefrist	Dette vedtaket sendes elektronisk og derfor gjelder eForvaltningsforskriften. Klagefristen er tre uker og begynner å løpe når dere har fått informasjon om at vedtaket er kommet i digital postkasse (Altinn). For privatpersoner som har reservert seg mot elektronisk kommunikasjon, begynner klagefristen å løpe fra brevet er forventet levert i ordinær postgang. Dersom dere klager så sent at det kan være uklart for oss om dere har klaget i rett tid, ber vi dere oppgi den datoen dere mottok dette brevet. Dere kan søke om å få forlenget klagefristen. Dere må da begrunne behovet for forlenget frist.
Rett til å kreve begrunnelse	Dersom dere mener vi ikke har begrunnet vedtaket, kan dere kreve å få begrunnelse. Dette kravet må i så fall sendes oss før klagefristen utløper. Klagefristen blir da avbrutt, og ny frist på tre uker begynner å løpe fra det tidspunktet dere mottar begrunnelsen.
Klagens innhold	I klagen må dere nevne hvem klagen kommer fra, hvilket vedtak dere klager på, den eller de endringene dere ønsker og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vår vurdering av klagen. Dere bør også begrunne klagen.
Utsetting av vedtaket	Vedtaket er ment å skulle gjennomføres innen den fastsatte fristen. Dette gjelder selv om dere klager på vedtaket. Dere kan søke om å få utsatt iverksettingen inntil klagefristen er ute eller til klagen er avgjort.
Rett til dokumentinnsyn og veiledning	Dere har som hovedregel rett til å se dokumentene i saken (jf. forvaltningsloven §§ 18-21). Dere må i så fall kontakte oss. Da kan dere også få nærmere veiledning om klageretten, om fremgangsmåten ved klage og om reglene for saksbehandlingen ellers.
Kostnader ved klagesaken	Dere kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokathjelp etter reglene om fritt rettsråd. Vanligvis gjelder visse inntekts- og formuegrenser. Statsforvalteren eller en advokat kan gi nærmere veiledning om dette. Uavhengig av denne ordningen, kan dere etter forvaltningsloven § 36 kreve dekning for vesentlige kostnader som følge av klagen dersom Mattilsynet omgjør vedtaket. Ved en omgjøring av vedtaket som følge av klagen, vil vi orientere dere om denne rettigheten.
Klage til Sivilombudet	Hvis klagen ikke har ført frem og dere mener at Mattilsynet har utsatt dere for urett, kan dere klage til Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen (Sivilombudet). Sivilombudet kan ikke selv endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan vi har behandlet saken og om vi har begått feil eller forsømmelser.

HAMMERFEST KOMMUNE
KJØKKENTJENESTEN
Postboks 1224 /K
9616 HAMMERFEST

Deres ref:
Vår ref: 2026/026847
Dato: 23.03.2026
Org.nr: 985399077

Inspeksjonsrapport med varsel om at vi vurderer å fatte 3 vedtak

Vi viser til inspeksjonen hos HAMMERFEST KOMMUNE KJØKKENTJENESTEN den 22. januar 2026.

Seniorinspektør Bjørn Leif Paulsen og seniorinspektør Knut Øystein Johansen gjennomførte inspeksjonen. Virksomhetsleder Camilla Josefine Klausen og avdelingsleder kjøkkentjenesten Else Mari Sæbø var til stede. Det vises og til telefonsamtale med Else Mari Sæbø, den 20.03.26.

Inspeksjonene ble gjennomført som en del av oppfølging av en bekymringsmelding. Meldingen ble sendt til Mattilsynet fra Finnmarkssykehuset HF Hammerfest sykehus der vi ble gjort oppmerksom om mangler/avvik på matleveranser som mottas til pasienter på sykehuset, iht avtale om matleveranser dit fra Hammerfest Kommune - Rypefjord Sykehjem/ Sentralkjøkken.

Som forberedelse til inspeksjonen i Hammerfest Kommune - Rypefjord Sykehjem/ Sentralkjøkken gjennomførte vi møte med ansvarlige for mat/kjøkkendrift fra Finnmarkssykehuset HF Hammerfest Sykehus.

Vi konstaterte etter tilsyn og møte at avvik er tatt opp mellom partene internt og handtert, og at dette har resultert i flere forbedringspunkter.

Inspeksjonen omfattet

- Hammerfest sentralkjøkken

Oppsummering

Når det gjelder inspeksjonen i kjøkkenet ved Hammerfest Kommune - Rypefjord Sykehjem/ Sentralkjøkken, så ser vi at driften der gjennomføres hygienemessig godt ut fra de fasilitetene som virksomheten har.

Vi avdekket likevel at dere ikke har gjennomføre en fareanalyse av driftsprosessene i kjøkkenet, samt at dere ikke har planer for, eller tar ut prøver av hhv produksjonsmiljø og spiseklar mat for å overvåke fravær av bakterien *Listeria monocytogenes*.

Vi varsler derfor 3 vedtak om utbedringer (se lenger ned i rapporten).

Vi mottok også informasjon om både gjennomførte og planlagte driftsmessige og bygningsmessige endringer. Blant annet planlegges det en utvidelse av pakkrommet for kaldpakking, innføring av et nytt og mer brukervennlig merkesystem for ferdige matvarer (både for bulk og singelpakkede produkter), samt anskaffelse av et nytt og mer driftssikkert nedkjølingsbad som vil øke nedkjølingskapasiteten.

Dere har også etablert et samarbeid med mottakerne av matleveransene, både internt i kommunen og med eksterne mottakere utenfor kommunen. I den forbindelse kunne dere vise at dere håndterer avvik og har forsøkt å korrigere disse innenfor de bygningsmessige og driftsmessige rammene dere har til rådighet. Dere har dokumentert at behandlingen av slike avvik har medført konkrete endringer i driften.

Oversikt over Mattilsynets kontrollpunkter med reaksjoner

• Fareanalyse og kritiske styringspunkter	Varsel om vedtak
• Mikrobiologi - miljøprøver	Varsel om vedtak
• Mikrobiologi - prøving mot kriteriene	Varsel om vedtak
• Liste over obligatoriske opplysninger	Ingen oppfølging
• Ansvar til driftsansvarlige	Ingen oppfølging
• Kjølerekjede	Ingen oppfølging
• Råvarer og ingredienser	Ingen oppfølging
• Renhold av lokaler	Ingen oppfølging
• Skadedyr - forbygge og bekjempe	Ingen oppfølging
• Nedkjøling av næringsmidler	Ingen oppfølging
• Lokaler - særlige krav ved tilberedning, bearbeiding og foredling	Ingen oppfølging
• Lagring	Ingen oppfølging
• Lokaler - allmenne krav	Ingen oppfølging
• Håndvask	Ingen oppfølging
• Håndtering og lagring av næringsmidler	Ingen oppfølging
• Tining	Ingen oppfølging
• Farlige/uspiselige stoffer - oppbevaring	Ingen oppfølging
• Personaltoalett og garderobe	Ingen oppfølging
• Vedlikehold av lokaler	Ingen oppfølging

Vi viser også til tilsynskvittering datert 05.02.26. Der har vi gjengitt observasjonene vi gjorde under inspeksjonen.

Deres rett til å gi uttalelse til varsel innen uttalellesfristen

Dere kan uttale dere om varslede vedtak inkludert gjennomføringsfrist. Uttalellesfristen er **13. april 2026**. Nærmere informasjon om uttalellesretten finnes i vedlagt skjema for uttalelse. Vi vil vurdere eventuelle uttalelser før vi avgjør om vi skal fatte vedtak som varslat.

Vår rett til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak

Mattilsynets adgang til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak følger av matloven § 23.

Se også vedlegg om rettigheter og regelverk.

Varsel om vedtak

Vi vurderer å fatte vedtak om å gjennomføre en fareanalyse av matproduksjonen

Dersom vi fatter vedtaket, medfører det at dere må gjennomføre en fareanalyse av driften, for å avdekke eventuelle kritiske styringspunkter (KSP). Dersom dere gjennom fareanalysen finner kritiske styringspunkter som ikke sikres gjennom det allerede etablerte internkontrollsystemet, så må dere etablere særskilte styringsrutiner for disse.

Vi vurderer å sette fristen for gjennomføring av vedtaket til

19. juni 2026

Vi har observert:

Driften er lagt om til kok/kjøll i bulk, og med tilleggsaktivitet for kaldpakking av singelporsjoner lunsj, middag og desserter. Dere kunne ikke dokumentere at det er gjennomført en fareanalyse av produksjonsprosessene, for å avdekke om det foreligger kritiske styringspunkter (KSP) i driften som er avgjørende for matens helsemessige sikkerhet.

Dere har et styringssystem der dere har laget rutiner for å styre grunnforutsetninger i driften (internkontrollens grunnforutsetninger).

Kravene som gjelder for fareanalyse og kritiske styringspunkter:

Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal innføre, gjennomføre og opprettholde én eller flere permanente framgangsmåter som er basert på HACCP-prinsippene.

Herunder identifisere alle farer som må forebygges, fjernes eller reduseres til et akseptabelt nivå.

Identifisere de kritiske styringspunktene på det trinnet eller de trinnene der styring er viktig for å forebygge eller fjerne en fare eller for å redusere den til et akseptabelt nivå.

Fastsette kritiske grenser for kritiske styringspunkter som skiller det som kan aksepteres, fra det som ikke kan aksepteres, for å forebygge, fjerne eller redusere identifiserte farer.

Fastsette og gjennomføre effektive framgangsmåter for overvåking av kritiske styringspunkter.

Fastsette korrigerende tiltak når overvåkingen viser at et kritisk styringspunkt ikke er under kontroll.

Fastsette framgangsmåter som skal utføres regelmessig, for å verifisere at tiltakene som er skissert i bokstav fungerer effektivt.

Innføre dokumenter og registrering som er tilpasset næringsmiddelforetakets art og størrelse, for å vise at tiltakene anvendes effektivt. Når det gjøres endringer i produktet, prosessen eller et av trinnene, skal driftsansvarlige for næringsmiddelforetak gjennomgå framgangsmåten på nytt og foreta nødvendige endringer i den.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Deres ref: — Vår ref: 2026/026847 — Dato: 23. mars 2026

Dere produserer mat til en sårbare gruppe, herunder eldre mennesker og personer som kan ha nedsatt immunforsvar, eller som kan ha behov for tilpasset kosthold. Følgelig er det viktig at prosesser og rutiner er gjennomtenkt og godt tilpasset kundegruppen.

For å sikre helsemessig trygg mat er det krav om at det skal gjennomføres en fareanalyse av driften, som en del av virksomhetens styringssystem. Fareanalysen har som mål å sikre at alle helsefarer som utgjør en risiko for mattryggheten, er kjent, forebygget, eliminert eller redusert til et akseptabelt nivå.

Herunder skal produkter/varegrupper være beskrevet, og det skal etableres flytskjema med prosessstrinn for disse. Deretter skal dere vurdere mikrobiologiske-, kjemiske-, fysiske- og allergene farer på alle prosessstrinnene i flytskjemaet, og identifisere eventuelle farer som må forebygges, fjernes eller reduseres til et akseptabelt nivå.

Dersom dere gjennom fareanalysen finner kritiske styringspunkter (KSP) i driften, så må dere etablere særskilte styringsrutiner for disse. Det må fastsettes kritiske grenser for avdekkede KSP, slik at god styring av punktene kan gjennomføres. Styringen av KSP skal løpende dokumenteres, herunder registrering og behandling av avvik fra f.eks grenseverdiene og hvordan dere videre sikrer at dette medfører at grenseverdier overholdes.

Når dere ikke har gjennomført en slik fareanalyse, så mener vi det utgjør et regelbrudd.

For å sikre at dere retter opp regelbruddet, mener vi det er forholdsmessig å varsle vedtak om at dere må gjennomføre nødvendige tiltak innen den varslede fristen.

Hjemmel for dette varselet:

Vi varslar dette vedtaket fordi vi mener at vi har funnet brudd på næringsmiddelhygieneforskriften § 1 jfr konsolidert forordning (EF) nr. 852/2004 artikkel 5 Fareanalyse og kritiske styringspunkter

Vi vurderer å fatte vedtak om å etablere en plan for prøvetaking, og gjennomføre prøveuttak for å overvåke fravær av bakterien Listeria i produksjonsmiljøet

Dersom vi fatter vedtaket, medfører det at dere må etablere en prøvetakingsplan og igangsette prøvetaking av foredlingsområder og utstyr for å dokumentere fravær av bakterien *Listeria monocytogenes*.

Planen må inneholde opplysninger om hvilket laboratorium som benyttes, hvor prøver tas ut, tidspunkt for når prøver tas ut (skal tas ut når lokaler er i bruk), og hvor ofte det tas ut prøver.

Videre må planene si noe om hva dere gjør dersom analysene viser avvik fra fastsatte kriterier.

Vi vurderer å sette fristen for gjennomføring av vedtaket til

19. juni 2026

Vi har observert:

Dere kunne ikke vise til prøvetakingsplaner eller dokumentasjon på uttak av miljøprøver fra produksjonsområdene for å overvåke lokalene og produksjonsmiljøet, med formål

om å sikre fravær av bakterien *Listeria monocytogenes*. Det skal ikke påvises *Listeria* i produksjonsmiljøet.

Det tas heller ikke andre prøver som kan brukes til å vurdere om renholds- og desinfeksjonsrutinene fungerer som forutsatt.

Kravene som gjelder for prøvetaking i produksjonsmiljøet:

Det skal tas prøver fra foredlingsområder og utstyr som benyttes i produksjonen av næringsmidler, når det er nødvendig med slik prøvetaking for å sikre at kriteriene blir oppfylt. Ved slik prøvetaking skal ISO-standard 18593 benyttes som referansemetode. Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak som framstiller spiseferdige næringsmidler som kan innebære risiko for folkehelsen gjennom *Listeria monocytogenes*, skal som et ledd i sin prøvetakingsplan, ta prøver fra foredlingsområdene og utstyret for å avdekke forekomst av *Listeria monocytogenes*.

Dersom prøving mot kriteriene gir utilfredsstillende resultater, skal driftsansvarlige for næringsmiddelforetak gjennomføre korrigerende tiltak, og øvrige tiltak som er nødvendige for å verne forbrukernes helse. Herunder vurdere tilbaketrekking eller tilbakekalling av varer, eventuelt vurdere viderebehandling dersom varen fortsatt er hos driftsansvarlige. De skal dessuten treffe tiltak for å finne årsaken til de utilfredsstillende resultatene, slik at gjentakelse av uakseptabel mikrobiologisk forurensning kan forebygges. Slike tiltak kan omfatte endringer av de HACCP-baserte framgangsmåtene eller andre eksisterende tiltak for kontroll av næringsmiddelhygienen.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Listeria er en bakterie som finnes naturlig i vann, jord og i råvarer til mat, og som kan føre til svært alvorlig sykdom hos mennesker dersom den etablerer seg i foredlingsområder for mat. *Listeria* kan medføre problemer i produksjonsmiljøet gjennom kryssforurensning og ufullstendige hygieniske barrierer mellom rent og urent område, ved uheldige rutiner og ved problemer med vask og desinfeksjon, samt gjennom kontaminerte råvarer.

Ved smitte til mat via produksjonsmiljøet (og spesielt til spiseklar mat) kan bakterien overleve uten oksygen og kan vokse ved lave temperaturer. Lite bearbeiding av råvarene kombinert med moderne pakkemetoder og lengre holdbarhetstid kan legge forholdene til rette for at *Listeria* kan vokse opp. For eksempel kan *Listeria* vokse i vakuumpakket mat i kjøleskap. I løpet av lagringstiden kan bakteriemengden bli så stor at den blir farlig for utsatte grupper.

Dere produserer mat til en sårbar gruppe mennesker, som kan ha nedsatt immunforsvar. Det er følgelig viktig at dere har rutiner i form av prøvetaking for å overvåke produksjonsmiljøet for fravær av bakterien.

Når dere ikke har etablert en prøvetakingsplan, og heller ikke kan vise til at prøver av foredlingsområde og utstyr er uttatt for å dokumentere fravær av bakterien *Listeria monocytogenes*, så mener vi det utgjør et regelbrudd.

For å sikre at dere retter opp regelbruddet, mener vi det er forholdsmessig å varsle vedtak om at dere må gjennomføre nødvendige tiltak innen den varslede fristen.

Hjemmel for dette varselet:

Vi varsler dette vedtaket fordi vi mener at vi har funnet brudd på næringsmiddelhygieneforskriften § 2 jfr konsolidert forordning (EF) nr. 2073/2005 artikkel 5 Særlige regler for prøving og prøvetaking j.f artikkel 7 Utilfredsstillende resultater.

Vi vurderer å fatte vedtak om å etablere plan, og ta ut prøver av spiseklare matvarer for kontroll av fravær av bakterien Listeria i spiseklar mat

Dersom vi fatter vedtaket, medfører det at dere må etablere en prøvetakingsplan og igangsette prøvetaking av spiseklare matvarer for å dokumentere fravær av bakterien Listeria monocytogenes. En prøve skal bestå av 5 enkeltprøver fra en produksjonsbatch, der alle 5 prøver analyseres hver for seg.

Planen må inneholde opplysninger om hvilket laboratorium som benyttes, hvilken analysemetode som benyttes, hvilke matvarer som prøvetas og hvor ofte det tas ut prøver.

Videre må planene si noe om hva dere gjør dersom analysene viser avvik fra fastsatte kriterier.

Vi vurderer å sette fristen for gjennomføring av vedtaket til

19. juni 2026

Vi har observert:

Dere kunne ikke fremvise prøvetakingsplaner og analyseresultater som viser uttak av prøver av spiseklar mat som dere produserer, for å vurdere om disse er mikrobiologisk i samsvar med fastsatte kriterier i regelverket. For spiseklar mat med holdbarhet over fem dager kreves det kontroll av fravær av bakterien Listeria monocytogenes.

Dere kunne heller ikke dokumentere at prøvetaking er benyttet for å vurdere holdbarhet på produktene som produseres (belastningsprøver).

Kravene som gjelder for prøvetaking av spiseklar mat:

Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal utføre hensiktsmessig prøving mot de mikrobiologiske kriteriene som er fastsatt.

Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal beslutte egnet prøvetakingsfrekvens, basert på god hygienepraksis og hensyn til bruksanvisningene for næringsmidlene.

Prøvetakingsfrekvensen kan tilpasses næringsmiddelforetakenes karakter og størrelse, forutsatt at næringsmiddeltryggheten ivaretas.

Dersom prøving mot kriteriene gir utilfredsstillende resultater, skal driftsansvarlige for næringsmiddelforetak gjennomføre korrigerende tiltak, og øvrige tiltak som er nødvendige for å verne forbrukernes helse. Herunder vurdere tilbaketrekking eller tilbakekalling av varer, eventuelt vurdere viderebehandling dersom varen fortsatt er hos driftsansvarlige. De skal dessuten treffe tiltak for å finne årsaken til de utilfredsstillende resultatene, slik at gjentakelse av uakseptabel mikrobiologisk forurensning kan forebygges. Slike tiltak kan omfatte endringer av de HACCP-baserte framgangsmåtene eller andre eksisterende tiltak for kontroll av næringsmiddelhygienen.

Den driftsansvarlige for et næringsmiddelforetak kan bruke partiet til andre formål enn dem det opprinnelig var beregnet på, forutsatt at dette ikke innebærer noen risiko for folkehelsen.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Listeria er en bakterie som finnes naturlig i vann, jord og i råvarer til mat, og som kan føre til svært alvorlig sykdom hos mennesker dersom den etablerer seg i foredlingsområder for mat. Listeria kan medføre problemer i produksjonsmiljøet gjennom kryssforurensning og ufullstendige hygieniske barrierer mellom rent og urent område, ved uheldige rutiner og ved problemer med vask og desinfeksjon, samt gjennom kontaminerte råvarer.

Ved smitte til mat via produksjonsmiljøet (og spesielt til spiseklar mat) kan bakterien overleve uten oksygen og kan vokse ved lave temperaturer. Lite bearbeiding av råvarene kombinert med moderne pakkemetoder og lengre holdbarhetstid kan legge forholdene til rette for at listeria kan vokse opp. For eksempel kan listeria vokse i vakuumpakket mat i kjøleskap. I løpet av lagringstiden kan bakteriemengden bli så stor at den blir farlig for utsatte grupper.

Dere produserer mat til en sårbar gruppe mennesker, som kan ha nedsatt immunforsvar. Det er følgelig viktig at dere har rutiner i form av prøvetaking spiseklar med med holdbarhet over 5 dager for å overvåke eventuell oppformering av bakterien i mat.

Når dere ikke har etablert en prøvetakingsplan, og heller ikke kan vise til at prøver av foredlingsområde og utstyr er uttatt for å dokumentere fravær av bakterien Listeria monocytogenes, så mener vi det utgjør et regelbrudd.

For å sikre at dere retter opp regelbruddet, mener vi det er forholdsmessig å varsle vedtak om at dere må gjennomføre nødvendige tiltak innen den varslede fristen.

Hjemmel for dette varselet:

Vi varslar dette vedtaket fordi vi mener at vi har funnet brudd på næringsmiddelhygieneforskriften § 2 jfr konsolidert forordning (EF) nr. 2073/2005 artikkel 4 Prøving mot kriteriene j.f Artikkel 7 Utilfredsstillende resultater

Med hilsen Mattilsynet, tilsynet

Jan Arild Røkke
seksjonssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Vedlegg:

Rettigheter og regelverk
Uttalelse til varsel om vedtak

Rettigheter og regelverk

I tillegg til rettigheter nevnt i rapporten (eller i andre vedlegg), har dere også andre partsrettigheter etter forvaltningsloven. Vi informerer også om regelverket vi har brukt som grunnlag for tilsynet og om innsending av elektronisk post.

Rett til å få veiledning om regelverket og saksbehandlingen

Dere kan kreve å få vite hvilket regelverk som gjelder for dere og deres virksomhet, hvor dere finner regelverket og hvordan dette regelverket skal forstås. Dere har også rett til å få vite hvordan saken deres blir behandlet, og hvilke rettigheter dere har i den sammenheng. Veiledningsplikten vår følger av forvaltningsloven § 11.

Rett til å se saksdokumentene

Retten til partsinnsyn følger av forvaltningsloven §§ 18 - 21.

Dere må betale gebyr hvis Mattilsynet må gjennomføre nytt tilsyn i saken

Vi krever at dere betaler et gebyr på 2775 kroner hvis vi må gjennomføre nytt tilsyn i saken. Krav om gebyr er hjemlet i forskrift om offentlig kontroll på matområdet av 03.03.2020 nr. 704 § 2, jf. kontrollforordningen (EU) 2017/625 art. 79 nr. 2 bokstav c og forskrift om gebyr i matforvaltningen av 28.01.2004 nr. 221 § 15a.

Vi har vurdert aktiviteten etter dette regelverket

- FOR 2008-12-22 nr 1620: Forskrift 22. des. 2008 nr. 1620 om allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket (matlovsforskriften)
- Lov 19. des. 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven)
- Forskrift om matinformasjon til forbrukerne (matinformasjonsforskriften)
- FOR 2008-12-22 nr 1623: Forskrift 22. des. 2008 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene (næringsmiddelhygieneforskriften) (næringsmiddelhygieneforskriften)

Elektronisk post til Mattilsynet

Elektronisk post sendes til postmottak@mattilsynet.no. Dersom innholdet i dokumentene er sensitiv/taushetsbelagt, anbefaler vi bruk av eDialog. Informasjon om dette finner du på Mattilsynet.no under "Kontakt oss".

Mattilsynet avdeling servering og omsetning
v/ Bjørn Leif Paulsen
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal

Deres ref:
Vår ref:
Dato:
Org.nr:

UTTALELSE TIL VARSEL OM VEDTAK - HAMMERFEST KOMMUNE KJØKKENTJENESTEN

Vi viser til varsel om vedtak fra Mattilsynet, avdeling servering og omsetning gitt i rapport datert 23. mars 2026 med saksnummer 2026/026847.

Dere har rett til å uttale dere hvis dere mener at noe i varselet om vedtak er feil, unødvendig, urimelig eller umulig å gjennomføre. Dere kan også uttale dere om fristen for å etterkomme vedtak. Dette står i forvaltningsloven § 16.

I skjemaet kan dere for eksempel gi opplysninger som har betydning for saken eller beskrive tiltak som er utført. Dere kan legge ved dokumenter som er aktuelle for saken.

For elektronisk post, bruk postmottak@mattilsynet.no eller eDialog.

Varsel om vedtak	Frist	Uttalelse
Dersom vi fatter vedtaket, medfører det at dere må gjennomføre en fareanalyse av driften, for å avdekke eventuelle kritiske styringspunkter (KSP). Dersom dere gjennom fareanalysen finner kritiske styringspunkter som ikke sikres gjennom det allerede etablerte internkontrollsystemet, så må dere etablere særskilte styringsrutiner for disse.	19. juni 2026	
Dersom vi fatter vedtaket, medfører det at dere må etablere en prøvetakingsplan og igangsette prøvetaking av foredlingsområder og utstyr for å dokumentere fravær av bakterien <i>Listeria monocytogenes</i> . Planen må inneholde opplysninger om hvilket	19. juni 2026	

Varsel om vedtak	Frist	Uttalelse
<p>laboratorium som benyttes, hvor prøver tas ut, tidspunkt for når prøver tas ut (skal tas ut når lokaler er i bruk), og hvor ofte det tas ut prøver.</p> <p>Videre må planene si noe om hva dere gjør dersom analysene viser avvik fra fastsatte kriterier.</p>		
<p>Dersom vi fatter vedtaket, medfører det at dere må etablere en prøvetakingsplan og igangsette prøvetaking av spiseklare matvarer for å dokumentere fravær av bakterien <i>Listeria monocytogenes</i>. En prøve skal bestå av 5 enkeltprøver fra en produksjonsbatch, der alle 5 prøver analyseres hver for seg.</p> <p>Planen må inneholde opplysninger om hvilket laboratorium som benyttes, hvilken analysemetode som benyttes, hvilke matvarer som prøvetas og hvor ofte det tas ut prøver.</p> <p>Videre må planene si noe om hva dere gjør dersom analysene viser avvik fra fastsatte kriterier.</p>	19. juni 2026	

Dere må sende uttalelsen til oss innen 13. april 2026.

Sted:

Dato:

.....
Underskrift

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

S A K S F R A M L E G G

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Kate M. Larsen
Møtedato:	4. juni 2026	J.nr:	KUSEK02520

Sak 26/26

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL SÆRREGNSKAP OG ÅRSRAPPORT 2025 FOR HAMMERFEST PARKERING KF

Saksdokumenter:

- Hammerfest Parkering KF's særregnskap og årsrapport for 2025 (vedlagt)
- Revisors beretning av 26. mars 2026 (vedlagt)

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets vedtar følgende uttalelse som sendes til kommunestyret, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget har den 4. juni 2026 behandlet Hammerfest Parkering KF's særregnskap for 2025. Grunnlaget for behandlingen har vært avlagt revidert særregnskap, styrets årsrapport og revisors beretning av 23. mars 2026. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret for å legges fram i forbindelse med behandlingen av særregnskapet/konsolidert regnskap.

Særregnskapet til Hammerfest Parkering KF for 2025 viser et netto negativt driftsresultat på kr 2 777 717,-. Særregnskapet består av balanse pr. 31. desember 2025, bevilgningsoversikt drift og investering, økonomiske oversikter drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet.

Særregnskapet og årsrapporten gir en god oversikt over den økonomiske situasjonen for Hammerfest Parkering KF pr. 31.12.2025. Kontrollutvalget tar foretakets årsrapport til orientering.

Kontrollutvalget merker seg at regnskapet har et netto negativt driftsresultat på om lag 2,7 mill, samt at det i balanseregnskapet framgår at langsiktig gjeld i tilknytning til Hammerfest Parkering KF er på kr 176 980 702. Kontrollutvalget merker seg at det i årsrapporten for 2025 sies at «økonomien for Hammerfest Parkering KF har også i 2025 vært preget av store finanskostnader knyttet til Rossmolla parkeringshus. Året viser et merforbruk, men i mindre grad enn først budsjettet».

Kontrollutvalget vil i den sammenheng gjøre oppmerksom på at økonomien i Hammerfest Parkering KF også kan virke inn på den økonomiske situasjonen til Hammerfest kommune. Dette siden Hammerfest Parkering KF er en del av kommunen som rettssubjekt.

Kontrollutvalget merker seg ellers at revisors beretning er uten forbehold og presiseringer samt at regnskapet er avlagt innen fristen og revisor konkluderer med følgende når det gjelder årsregnskapet:

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til foretaket per 31. desember 2025, og av resultatet for årsregnskapet avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Kontrollutvalget merker seg videre at revisor i sin revisorberetning konkluderer med følgende når det gjelder årsrapporten:

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Kontrollutvalget merker seg også at revisor i sin revisorberetning konkluderer med følgende når det gjelder øvrige lovmessige krav:

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Porsanger kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Saksopplysninger:

1. Generelt

Det framgår av forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 at kontrollutvalget skal avgi uttalelse om årsregnskapet. Bestemmelsen fastsetter kontrollutvalgets plikt til å knytte kommentarer til særregnskapet med revisjonsberetning før særregnskapet behandles i kommunestyret. Uttalelsen fra kontrollutvalget skal stiles i original form til kommunestyret. Det framgår av kommuneloven § 14-6 at årsregnskapet skal avlegges senest 22. februar året etter regnskapsåret og av § 14-7 at årsberetning skal avgis senest 31. mars året etter regnskapsåret.

Årsregnskapets funksjon er å gjøre rede for tilgangen på og bruken av midlene som er stilt til rådighet. Årsregnskapet ses i sammenheng med foretakets årsmelding, hvor det også redegjøres for arbeidet gjennom året og for hva som er oppnådd. Sammen utgjør disse

de viktigste dokumentene foretaket avgir i løpet av året.

2. Årsregnskapet for 2025

Driftsregnskapet viser et netto negativt driftsresultat på kr 2 777 717,-. Regnskapet viser samlede driftsinntekter og driftsutgifter på henholdsvis kr 19 917 920,- og 15 383 606,-. Investeringsregnskapet 2025 viser udekket beløp på kr. 2 125 808.

Noter til regnskapet

Det blir i notene til regnskapet gitt en del viktig tilleggsm informasjon som har betydning for forståelsen av regnskapet.

3. Årsrapport 2025

I årsberetningen for 2025 redegjøres det for et netto negativt driftsresultat slik:

«Netto driftsresultat (merforbruk) for 2025 er kr 2 777 717 som er et mindre merforbruk på 1,6 millioner kroner enn budsjettet. Det var budsjettet med et merforbruk på kr 4 327 784 for 2025. Netto driftsresultat for 2023¹ var et merforbruk på kr 8 510 083. Resultat er blitt bedre enn budsjettet hovedsakelig grunnet følgende:

- *1,5 millioner høyere driftsinntekter. Hovedsakelig 1,1 millioner mer inntekter for gateparkering, og 0,8 millioner mer inntekter fra kontrollvirksomhet.*
- *0,1 millioner lavere lønnskostnader, skyldes hovedsakelig 3 måneder med lavere bemanning i administrasjon*
- *Kjøp av varer og tjenester er på ca samme nivå som budsjettet. Det har vært brukt mindre på drift og vedlikehold spesielt for Rossmolla parkeringshus, men dette har blitt veiet opp med stor grad av etterfakturering av andre tjenester fra Hammerfest kommune.*
- *Netto finansutgifter er på ca samme nivå som budsjettet.*

Netto driftsresultat blir dekket med overføring fra disposisjonsfond».

4. Revisjon

Revisjonen skal planlegges, gjennomføres og rapporteres slik lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk krever. Revisor skal også vurdere risikoen for at det kan foreligge feilinformasjon i årsregnskapet som følge av misligheter og feil.

Hammerfest Parkering KF sitt særregnskap er revidert av KomRev NORD IKS.

Revisjonsberetningen

Revisjonsberetningen skal ifølge ny kommunelov § 24-8 avgis av revisor uten ugrunnet opphold, og senest 15. April. KomRev NORD IKS har avgitt en normalberetning den 26. mars 2026.

Sekretariatets vurderinger:

Kontrollutvalget skal påse at foretakets særregnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal også avgi uttalelse om foretakets særregnskap og årsberetning basert blant annet på avlagt revisjonsberetning

Sekretariatet viser til revisors beretning. Ut fra dette forutsettes det at opplysninger om økonomiforvaltningen i foretaket sitt særregnskap og årsberetningen er i tråd med gjeldende lover og regler for området. Sekretariatet har utarbeidet forslag til kontrollutvalgets uttalelse som baserer seg på en gjennomgang av ovennevnte dokumenter. Forslaget til uttalelse framgår av sekretariatets

¹ Mest sannsynlig skal det være henvist til 2024

tilrådning innledningsvis i dette saksframlegget.

Det legges til grunn at uttalelsen kan justeres dersom det i kontrollutvalgets møte kommer frem supplerende opplysninger ved orienteringer/presentasjon som gjør dette aktuelt.

**Hammerfest
Parkering**

Hammerfest Parkering KF

Årsregnskap 2025

Innholdsfortegnelse:

Økonomisk oversikt, drift	3
Bevilgningsoversikt, drift	4
Bevilgningsoversikt, investering	5
Hovedoversikt balansen	6
Samlet Budsjettavvik	8
Note 1, Endring i arbeidskapital	9
Note 2, Kapitalkonto	9
Note 3, Vesentlige endringer i regnskapsprinsipper	9
Note 4, Varige driftsmidler	10
Note 5, Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler)	10
Note 6, Lån	10
Note 7, Avdrag på lån	10
Note 8, Pensjonsforpliktelser	11
Note 9, Disposisjonsfond	12
Note 10, Vesentlige bundne fond	12
Note 11, Ytelser til daglig leder og styreleder	12
Note 12, Godtgjørelse til revisor	13
Note 13, Fordringer på egen kommune	13

Årsregnskap 2025, Hammerfest Parkering KF

Økonomiske oversikt - drift

Økonomisk oversikt - drift	Regnsk. 2025	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnsk. 2024
Økonomisk oversikt - drift				
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd				0
2 Inntekts- og formuesskatt				0
3 Eiendomsskatt				0
4 Andre skatteinntekter				0
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten				0
6 Overføringer og tilskudd fra andre	132 085			77 233
7 Brukerbetalinger				0
8 Salgs- og leieinntekter	19 785 835	18 385 000	18 385 000	14 076 911
9 Sum driftsinntekter	19 917 920	18 385 000	18 385 000	14 154 144
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	4 250 344	4 413 000	4 413 000	4 634 264
11 Sosiale utgifter	685 181	661 000	661 000	580 844
12 Kjøp av varer og tjenester	6 020 330	6 068 000	6 068 000	5 362 817
13 Overføringer og tilskudd til andre	72 251			65 876
14 Avskrivninger	4 355 501			4 406 360
15 Sum driftsutgifter	15 383 606	11 142 000	11 142 000	15 050 162
16 Brutto driftsresultat	4 534 313	7 243 000	7 243 000	-896 018
Finansinntekter				
17 Renteinntekter	4 224 075	450 000	450 000	4 021 524
18 Utbytter				0
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler				0
20 Renteutgifter	11 225 646	7 221 000	7 221 000	10 363 488
21 Avdrag på lån	4 665 960	4 800 000	4 800 000	5 678 460
22 Netto finansutgifter	-11 667 531	-11 571 000	-11 571 000	-12 020 425
23 Motpost avskrivninger	4 355 501			4 406 360
24 Netto driftsresultat	-2 777 717	-4 328 000	-4 328 000	-8 510 083
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	459 154			643 403
26 Avsetninger til bundne driftsfond				0
27 Bruk av bundne driftsfond				0
28 Avsetninger til disposisjonsfond				0
29 Bruk av disposisjonsfond	-3 236 871	-4 328 000	-4 328 000	-9 153 486
30 Dekning av tidligere års merforbruk				
31 Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	0			0
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0			0

Årsregnskap 2025, Hammerfest Parkering KF

Bevilgningsoversikt drift

	Regnskap 2025	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnsk. 2024
1. Rammetilskudd	0			0
2. innteksts-og formueskatt	0			0
3. Eiendomsskatt	0			0
4. Andre generelle driftsinntekter	0			0
Sum generelle driftsinntekter	0			0
6. Sum bevilgninger drift, netto	-4 534 313	-7 243 000	-7 243 000	3 510 342
7. Avskrivninger (note 4)	4 355 501	0	0	4 406 360
8. Sum netto driftsinntekter	-8 889 814	-7 243 000	-7 243 000	1 082 200
9. Brutto driftsresultat	8 889 814	7 243 000	7 243 000	-1 082 200
10. Renteinntekter	4 224 075	450 000	450 000	4 021 524
11. Utbytter	0			0
12. Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0			0
13. Renteutgifter	11 225 646	7 221 000	7 221 000	10 363 488
14. Avdrag på lån (note 7)	4 665 960	4 800 000	4 800 000	5 678 460
15. Netto finansutgifter	-11 667 531	-11 571 000	-11 571 000	-12 020 425
16. Motpost avskrivninger (note 4)	4 355 501			4 406 360
17. Netto driftsresultat	-2 777 717	-18 814 000	-18 814 000	-8 510 083
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
18. Overføring til investering	459 154			643 403
19. Avsetninger til bundne driftsfond	0			0
20. Bruk av bundne driftsfond	0			0
21. Avsetninger til disposisjonsfond (note 9)	0			0
22. Bruk av disposisjonsfond (note 9)	-3 236 871	-4 328 000	-4 328 000	-9 153 486
23. Dekning av tidligere års merforbruk	0			0
24. Sum disp. eller dekning av nto. Driftsresultat.	-2 777 717	-4 328 000	-4 328 000	-8 510 083
25. Fremført til dekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Årsregnskap 2025, Hammerfest Parkering KF

Bevilgningsoversikt - invest. (regnskap)	Regnskap 2025	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap 2024
1 Investeringer i varige driftsmidler	2 568 344	750 000	750 000	37 960 632
2 Tilskudd til andres investeringer				0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	16 619			17 263
4 Utlån av egne midler				0
5 Avdrag på lån				0
6 Sum investeringsutgifter	2 584 963	750 000	750 000	37 977 895
7 Kompensasjon for merverdiavgift		150 000	150 000	
8 Tilskudd fra andre				0
9 Salg av varige driftsmidler				0
10 Salg av finansielle anleggsmidler				0
11 Utdeling fra selskaper				0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler				0
13 Bruk av lån				46 865 771
14 Sum investeringsinntekter	0	150 000	150 000	46 865 771
15 Videreutlån	0			0
16 Bruk av lån til videreutlån	0			0
17 Avdrag på lån til videreutlån	0			0
18 Mottatte avdrag på videreutlån	0			0
19 Netto utgifter videreutlån	0			0
20 Overføring fra drift	-459 154			-643 403
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	0			0
22 Bruk av bundne investeringsfond	0			0
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	0			0
24 Bruk av ubundet investeringsfond	0	-600 000	-600 000	0
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0			9 531 279
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-459 154	-600 000	-600 000	8 887 876
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	2 125 808	0	0	0

Årsregnskap 2025, Hammerfest Parkering KF

Oversikt - balanse	Regnskap 2025	Regnskap 2024
EIENDELER		
A. Anleggsmidler	217 201 621	217 139 955
I. Varige driftsmidler	207 075 127	208 862 284
1. Faste eiendommer og anlegg	205 647 627	207 276 174
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	1 427 500	1 586 111
II. Finansielle anleggsmidler	125 133	108 514
1. Aksjer og andeler	125 133	108 514
2. Obligasjoner	0	0
3. Utlån	0	0
III. Immaterielle eiendeler	0	0
IV. Pensjonsmidler	10 001 361	8 169 157
B. Omløpsmidler	36 470 784	43 341 966
I. Bankinnskudd og kontanter	34 478 828	41 244 245
II. Finansielle omløpsmidler	0	0
1. Aksjer og andeler	0	0
2. Obligasjoner	0	0
3. Sertifikater	0	0
4. Derivater	0	0
III. Kortsiktige fordringer	1 991 956	2 097 721
1. Kundefordringer	1 031 816	1 577 665
2. Andre kortsiktige fordringer	417 114	0
3. Premieavvik	543 027	520 056
Sum eiendeler	253 672 405	260 481 921
EGENKAPITAL OG GJELD		
C. Egenkapital	71 692 042	74 984 311
I. Egenkapital drift	15 396 731	18 633 603
1. Disposisjonsfond	15 396 731	18 633 603
2. Bundne driftsfond	0	0
3. Merforbruk i driftsregnskapet	0	0
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	0	0
II. Egenkapital investering	-173 148	1 952 660
1. Ubundet investeringsfond	0	0
2. Bundne investeringsfond	1 952 660	1 952 660
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	-2 125 808	0
III. Annen egenkapital	56 468 459	54 398 049
1. Kapitalkonto	56 468 459	54 398 049
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	0	0
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen inve:	0	0

Årsregnskap 2024, Hammerfest Parkering KF

	Regnskap 2025	Regnskap 2024
D. Langsiktig gjeld	176 980 702	178 989 447
I. Lån	166 533 080	171 199 040
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	166 533 080	171 199 040
2. Obligasjonslån	0	0
3. Sertifikatlån	0	0
II. Pensjonsforpliktelse	10 447 622	7 790 407
E. Kortsiktig gjeld	4 999 661	6 508 164
I. Kortsiktig gjeld	4 999 661	6 508 164
1. Leverandørgjeld	1 275 678	1 362 354
2. Likviditetslån		0
3. Derivater		0
4. Annen kortsiktig gjeld	3 723 982	5 145 811
5. Premieavvik		0
Sum egenkapital og gjeld	253 672 405	260 481 923
F. Memoriakonti		
I. Ubrukte lånemidler	-16 134 229	-16 134 229
II. Andre memoriakonti	0	0
III. Motkonto for memoriakontiene	16 134 229	16 134 229
Økonomiske oversikter		

Årsregnskap 2025, Hammerfest Parkering KF

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Budsjett.og regnsk.forskriften § 5-9

Driftsregnskapet

	Regnsk. 2025	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnsk. 2024
1 Netto driftsresultat	2 777 717	4 328 000	4 328 000	8 510 083
2 Avsetninger til bundne driftsfond	0			0
3 Bruk av bundne driftsfond	0			0
4 Overføring til investering*	600 000			643 403
5 Avsetninger til disposisjonsfond	0			0
6 Bruk av disposisjonsfond	-4 328 000	-4 328 000	-4 328 000	-9 153 486
7 Dekning av tidligere års merforbruk	0			0
8 Årets budsjettavvik	-950 283			0
9 Strykning av overføring til investering	-140 846			
12 Strykning av bruk av disposisjonsfond	1 091 129			0
13 Mer eller mindreforbruk etter strykninger	0			
18 Fremført til inndekning senere år	0			

* Budsjettert bruk av ubundet fond i investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet

	Regnsk. 2025	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnsk. 2024
1 Sum investeringsutgifter	2 584 963	750 000	750 000	37 977 895
2 Avsetning til bundne investeringsfond				
3 Bruk av bundne investeringsfond				
4 budsjettert bruk av lån *	0			
5 Overføring fra drift ihht. budsjett	-600 000	-750 000	-750 000	
6 avsetning til ubundet investeringsfond				
7 Bruk av ubundet investeringsfond				
8 Dekning av tidligere års udekket tap				
9 Årets budsjettavvik	1 984 963			
12 Strykning av overføring fra drift	140 846			
14 Udekket etter strykninger	2 125 809			
16 Fremføring til inndekning i senere år	2 125 809			

Årsregnskap 2025, Hammerfest Parkering KF

Note 1 Endring i arbeidskapital

Budsjett - og regnskapsforskriften , § 5-10, a

OMLØPSMIDLER		Regnskap 2025	Regnskap 2024
Endring betalingsmidler		-6 765 417	-7 204 964
Endring ihendehaverobl. Og sertifikater			
Endring kortsiktige fordringer		-128 736	-2 107 825
Endring premieavvik		22 971	124 693
Endring aksjer og andeler			
Endring omløpsmidler	A	-6 871 182	-9 188 096
KORTSIKTIG GJELD			
Endring kortsiktig gjeld	B	-1 508 504	-25 700 119
Endring arbeidskapital	(A-B)	-5 362 679	16 512 023

Note 2 Kapitalkonto

Budsjett - og regnskapsforskriften , § 5-10, b

Balansen	31.12.2025	01.01.2025	Endring
Anleggsmidler	217 201 621	217 139 955	61 666
Langsiktig gjeld	-176 980 702	-178 989 447	2 008 745
Endring i ubrukte lånemidler	16 134 229	16 134 229	0
Endring i regnskapsprinsipper LG			0
Endring i regnskapsprinsipper ANL			0
Netto endring	56 355 148	54 284 737	2 070 411

Balansen IB 01.01.2025	Posteringer 2025	-54 398 049
PENSJONSFORPLIKTELSE		2 657 215
KLP EGENKAPITALSINNSKUDD		-16 619
PENSJONSMIDLER		-1 832 204
AKTIVERING ANLEGGSMIDLER 2025		-2 568 344
Opptak nye lån		
Betalte avdrag		-4 665 960
Endring ubrukte lånemidler		0
AVSKRIVNINGER		4 355 501
Balansen UB 31.12.2025		-56 468 459

Note 3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipper

Budsjett - og regnskapsforskriften , § 5-10, c

Det er ingen vesentlige endringer i regnskapsprinsippene.
 Foretaket følger KOSTRA- veilederen ved bokføring av regnskapet

Årsregnskap 2025, Hammerfest Parkering KF

Note 4 Variege driftsmidler

Budsjett - og regnskapsforskriften , § 5-11, a

Avskrivningsplan	10 år	10 år	50 år	
	Biler/maskiner	Driftsutstyr	Bygg/parkering	Sum
Bokført verdi 01.01.25	131 278	1 454 833	207 276 173	208 862 284
Tilgang i året	-	-	2 568 344	2 568 344
Avgang i året	-	-	-	-
Delsalg i året	-	-	-	-
Årets ordinære avskrivninger	-13 128	-145 483	-4 196 891	-4 355 502
Årets justeringer	-	-	-	-
Årets nedskrivninger	-	-	-	-
Årets reverserte nedskrivninger	-	-	-	-
Bokført verdi 31.12.25	118 150	1 309 350	205 647 626	207 075 126

Avskrivningssats -0,1 -0,1 -0,02

Note 5 Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler)

Budsjett - og regnskapsforskriften , § 5-11, b

Selskapets navn		Bokført verdi 31.12.2025
KLP, egenkapital innskudd i Kpmminal landspensjonskasse		125 133

Note 6 Lån

Budsjett - og regnskapsforskriften , § 5-12, a

Gjeld	2025	2024	Gjenværende løpetid
Samlet lånegjeld	166 533 080	171 199 040	
Fordelt på følgende kreditorer			
DnB flytende rente	30 077 500	30 077 500	19 år
Kommunalbanken	136 455 580	141 121 540	35 år

Note 7 Avdrag på lån

Budsjett - og regnskapsforskriften , § 5-12, b

Minimumsavdrag	
Beregnet minimumsavdrag etter kommuneloven § 14-18, 1.ledd	3 502 763
Korrigert for mottatte avdrag på videreutlån	
Betalte avdrag	4 665 960
Differanse mellom beregnet, korrigerte og betalte avdrag	-1 163 197
Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 31.12.2025	207 075 126
Bokført verdi lånegjeld 31.12.2025	166 533 080
Avskrivninger	4 355 502

Lån skal avdras årlig. Avdragene skal samlet minst være lik størrelsen på foretakets avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og avskrivbare anleggsmidler.

Hammerfest Parkering KF har i 2025 betalt kr 1 163 197 mer i avdrag enn kravet tilsier etter kommuneloven § 14-18, 1.ledd

Note 8 Pensjonsforpliktelser

Budsjett - og regnskapsforskriften, § 5-12, c

Generelt om pensjonsordningene:

Hammerfest Parkering KF har kollektive pensjonsordninger (tjenestepensjonsordninger) for sine ansatte. Ordningene omfatter de tariffestede ytelser som gjelder i kommunal sektor.

Tjenestepensjonsordningene gir ved full opptjening en alderspensjon som sammen med folketrygdens ytelser utgjør en samlet brutto pensjon på 66 % av pensjonsgrunnlaget. Fremtidige pensjonsytelser blir beregnet ut fra antall opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder. Ordningene sikrer en brutto uførepensjon på samme nivå som alderspensjonen og omfatter i tillegg ektefellepensjon og barnepensjon. De ansatte har også rett til AFP etter bestemte regler.

Regnskapsføring av pensjon:

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften, skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år.

MEDLEMSSTATUS	01.01.2025	01.01.2024
Antall aktive	6	7
Antall oppsatte	7	6
Antall pensjoner	5	4
Gj.snittslig pensjonsgrunnlag, aktive	648 023	594447
Gj.snittslig alder, aktive	55,38	56,17
Gj.snittslig tjenestetid, aktive	6,81	5,96

FORUTSETNINGER	2025	2024
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
G-regulering	2,97 %	2,97 %
Pensjonsregulering	2,20 %	2,20 %
Forventet avkastning	4,50 %	4,50 %
Amortiseringstid	7	7

PENSJONSKOSTNADER	2025	2024
Årets opptjening	620 998	603 958
Rentekostnad	404 643	302 286
Brutto pensjonskostnad	1 025 641	906 224
Forventet avkastning	-418 652	-339 089
Netto pensjonskostnad	606 989	567 155
Sum amortisert premieavvik	74 910	35 712
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	17 356	21 757
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	699 255	624 624

PREMIEAVVIK	2025	2024
Innbetalt premie /tilskudd (inkl.admn)	722 226	749 315
Administrasjonskostnad/rentegaranti	-17 356	-24 757
Netto pensjonskostnad	-606 989	-567 155
Premieavvik	97 881	160 403

Årsregnskap 2025, Hammerfest Parkering KF

PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2025	31.12.2024
	ESTIMAT	ESTIMAT
Brutto påløpt forpliktelse	10 447 622	7 790 407
Pensjonsmidler	10 001 361	8 169 157
Netto påløpt forpliktelse før arbeidsgiveravgift	446 261	-378 750

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

Premiefond	2025	2024
Inngående saldo 01.01.	-508 309	-507 041
Tilført premiefondet i løpet av året	-172 684	-159 085
Bruk av premiefondet i løpet av året	172 525	157 817
Innestående på premiefond 31.12.	-508 468	-508 309

Note 9 Disposisjonsfond

Disposisjonsfond	Bokf. 01.01.2025	Avsetning	Bruk	Bokført. 31.12.2025
Disposisjonsfond	17 259 742		-2 794 336	14 465 406
Kirkeparken Parkeringshus FDV	1 373 860		-442 535	931 325
SUM	18 633 602		-3 236 871	15 396 731

Merforbruket i 2025, kr 2 794 336 er belastet disposisjonsfond
 Fond for investeringer er i 2025 er belastet kr. 442 535

Note 10 Vesentlige bundne fond

Budsjett - og regnskapsforskriften , § 5-13, a

	Bokf. 01.01.2025	Avsetning	Bruk	Bokført. 31.12.2025
Bundne driftsfond	0	0	0	0
Sum	0	0	0	0
Bundne investeringsfond	1 952 660	0	0	1 952 660
Sum	1 952 660	0	0	1 952 660

Note 11 Ytelser til daglig leder og styreleder

Budsjett - og regnskapsforskriften , § 5-13,d

Samlet lønn og andre ytelser i 2025

Daglig leder		1 051 726
Styreleder		73 089
SUM		1 124 815

Årsregnskap 2025, Hammerfest Parkering KF

Note 12 Godtgjørelse til revisor

Budsjett - og regnskapsforskriften , § 5-13, e

Foretakets revisor er KomRev Nord IKS. Samlede godtgjørelser til revisor utgjør **kr. 104 636,25 eks. mva**
Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

Note 13 Gjeld, egen kommune	2025	2024
Kortsiktige poster		
Hammerfest kommune	327 696	3 385 513
Sum kortsiktige poster	327 696	3 385 513
Langsiktige poster		
Hammerfest kommune	30 077 500	30 077 500
Sum langsiktige poster	30 077 500	30 077 500

Hammerfest __. __-2026

Per Ivar Olsen
Styreleder

Tom Eirik Lunga
Daglig leder

**Hammerfest
Parkering KF**

ÅRSRAPPORT 2025

Oppmerking av parkeringsplasser i sentrum

Lynladestasjon i Rossmolla parkeringshus installert og klar til bruk

*Hammerfest Parkering KF bidrar til trygg parkering og
sikker trafikkavvikling i Hammerfest kommune*

Årsrapport 2025

Det har i Kirkeparken parkeringshus blitt gjort store tekniske endringer som har forbedret driften betydelig. Man hadde store tekniske utfordringer i løpet av 2024 knyttet til bomarmene, som i verste fall førte til at kundene ikke slapp ut av parkeringshuset. Disse bomarmene ble fjernet i begge etasjer, og ble erstattet med kameraer.

Belysningen i Kirkeparken parkeringshus ble også skiftet ut. De gode gamle lysstoffrørene har blitt skiftet til LED-lys. Dette har bakgrunn i EU-direktiv som trådte i kraft i 2023 for å blant annet redusere kvikksølvholdige lysrør. Denne utskiftningen av belysning var etterlengtet, da mange av de gamle lysstoff-rørene ikke var i funksjon lenger og det ikke var mulig å få tak i lysstoff-rør. Belysningen i Kirkeparken parkeringshus regnes nå som svært god.

I Rossmolla parkeringshus ved Hammerfest sykehus, har fokus vært å få normalisert driften av parkeringshuset mest mulig. Bruken av huset har vært som forventet, og har stadig vist til en økende bruk i løpet av 2025. Destinasjonsladerne (22 kW) ble satt i drift i februar, mens lynlade-stasjonene ble ferdigstilt og tatt i bruk i løpet av august 2025.

Det har vært store endringer i skiltingen i området rundt Rossmolla, både langs veien og i parkeringsområder. Dette har forbedret trafikksikkerheten betydelig, og gjort hverdagen til de eksisterende aktørene i området lettere.

Det har også vært avholdt allmøte med beboere i området ved Hammerfest sykehus, der det blant annet ble diskutert endret skilting i området for å få endret kjøremønster og redusert trafikk.

Det ble i løpet av 2025 gjort et skifte i administrasjonen i Hammerfest Parkering KF, grunnet overgang til pensjonist-tilværelsen. Bemanningen har vært fulltallig siden mai 2025.

I løpet av sommeren 2026 ble det meldt inn en del avvik i avvikssystemet knyttet til bobilparkeringen og tømme-fasilitetene der. Etter en del feilbruk der man tømte svartvann (kloakk) på feil sted, så man seg nødt til å stenge hele tømme-stasjonen. Disse avvikene har man jobbet mer med sammen med Hammerfest kommune, og det vil bli tilbudt en bedre løsning i 2026.

Økonomien for Hammerfest Parkering KF har også i 2025 vært preget av store finanskostnader knyttet til Rossmolla parkeringshus. Året viser et merforbruk, men i mindre grad enn først budsjettet.

Kirkeparken parkeringshus – 227 plasser

Kameragjenkjenning -ANPR

Kameragjenkjenningssystem ble installert første gang mot slutten av 2022. Dette ble oppgradert med enda bedre kameraløsning i februar 2025. Kameraene erstattet bom-løsningen, og parkeringsanlegget ble et såkalt «free-flow» anlegg der man kan kjøre inn og ut av anlegget uten hindringer. Dette skal gjøre det enklere for kunden å bruke parkeringshuset.

Anlegget med bom-armene hadde vært i drift i nærmere 12 år, og teknologien hadde et behov for en større oppgradering. Man valgte kameraløsningen istedenfor en større oppgradering av bom-løsningen. De fleste parkeringsanlegg i Norge har valgt dette.

Betalingsløsningen er informert om med skilt i parkeringsanlegget både på norsk og engelsk, og forklart på vår hjemmeside. (se bilde).

Løsningen er basert på et bedre kameragjenkjenningssystemet og mulighet for å kunne betale parkeringen på automat før utkjøring ved å taste inn registreringsnummeret.

Det er også muligheter å kunne betale for parkeringen på hjemmesiden www.hammerfestparkering.no innen 72 timer. Her kan man betale ved å trykke på linken som er vist på forsiden.

Et siste alternativ er å få tilsendt en faktura der alle parkeringene i en 14-dagers periode blir samlet opp i en faktura. Et fakturagebyr blir lagt til og er for tiden på kr 12,50.

I snitt har det 2025 vært ca 150 abonnementer som kjøpes hver måned i Kirkeparken p-hus.

Det skal vurderes å sette opp informasjonsskjermer ved inn- og utkjøring i P1 og P2 i løpet av 2026. Denne løsningen finnes i dag ved Rossmolla parkeringshus.

Nyhet på hjemmesiden 21.februar 2025

Utskifting av belysning

Jobben med å skifte ut de gamle lysrørene til nye LED-rør startet i januar 2025, og jobben ble fullført i løpet av februar.

Belysningen i Kirkeparken parkeringshus regnes som i dag som svært god.

Rossmolla Parkeringshus – 333 plasser

Parkeringshuset på Rossmolla ble åpnet for ordinær parkering 2.september 2024. Etter noen forsiktige åpnings-måneder høsten 2024, så ble ikke bruken av parkeringshuset tatt ordentlig i bruk før januar 2025. De siste store avdelingene ble flyttet fra det gamle sykehuset til det nye sykehuset på Rossmolla tidlig i januar 2025.

2025 har vært en innkjørings-år for bruken av parkeringshuset. Det har blitt gjort noen justeringer av det tekniske utstyret, for eksempel justering av avtrekksviftene. Varmekablene i fortauet og innkjøringsrampen har også måttet blitt justert på i løpet av vinteren. Man har hatt utfordringer med informasjonsskiltene, både utenfor og de inne i huset. Spesielt de utendørs informasjonsskiltene har fått kjenne på de klimatiske kreftene på Rossmolla.

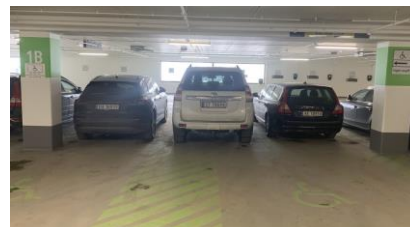
Man har også måttet gjøre seg nye erfaringer ved bruk av abonnementssystemet, og har måttet lære seg de forskjellige feilkildene for at kundene ikke har fått kjøpe abonnement. En av de vanligste feilene som har blitt gjort, er at man har kjøpt abonnement etter at man har kjørt inn i parkeringshuset.

Regulariteten for 2025 ble målt til 52%, noe som er litt høyere enn de budsjetterte 50% for 2025. Det har blitt tegnet ca 210 abonnementer i snitt per måned i løpet av året, og trenden har vist en økende tendens mot slutten av 2025.

Det har vært tett oppfølging av entreprenør i 2025, slik at de forskjellige barnesykdommene har kunne blitt justert på.

Man så at det var nødvendig med en forbedring av skilting og informasjon i parkeringshuset. Det var for eksempel en del som ikke hadde fått det med seg ved innkjøring i parkeringshuset at det var flere etasjer med parkering. Ekstra skilt har blitt satt opp for å tydeliggjøre dette. Betalingsløsningene er også godt skiltet, både på norsk og engelsk.

En ekstra tydeliggjøring av HC-plassene har også blitt hengt på veggen, noe som ser ut til å ha hjulpet. Dette har blitt satt opp i tillegg til markering på gulvet, og de offentlige parkeringsskiltene med HC-parkering.

Hammerfest Parkering KF

El-ladeplasser

Destinasjonsladerne (22 kW) ble igangsatt i februar 2025, mens lynladestasjonene ble iverksatt slutten av august 2025. Det er totalt 4 lynladeplasser i Rossmolla parkeringshus.

Det er installert to ladestolper på 240 kilowatt som kan lade 2 biler hver. Hvis det er to biler som lader samtidig, så blir effekten 120 kilowatt på hver bil. Med mulighet for å lade 4 biler samtidig, så regnes ladekapasiteten som svært god. Det må også legges til at man kan lade innendørs, noe som må regnes som kundefremmende.

På grunn av noen utfordringer på parkeringsteknikken, så er det utfordrende å kunne tilby gratis parkering mens man lader bilen. For å kompensere på dette, så har man satt ned ladeprisen til kun kr 4,50 per kw. Sluttregningen for kunden blir derfor på ca samme nivå som om det var gratis parkering, men med litt høyere ladepris.

Politisk bestilling – vurdering av salg

Det kom i kommunestyremøtet i desember 2024 en politisk bestilling der man ønsket at Hammerfest Parkering KF skulle vurdere et eventuelt salg av Rossmolla Parkeringshus.

Saken med vurderingen ble lagt fram til kommunestyret i juni 2025, der det ble anbefalt å ikke gå videre med salg av parkeringshus. De utredede ulempene ble regnet som større enn fordelene ved å selge.

Nyhet på iFinnmark 3.september 2025

Hammerfest

Sykehuset har fått lynlading: Her lader du billigst og kjappst

LYNKJAPP LADING: Avdelingsleder Bjørn Erik Johansen for Pasientreiser i Finnmark er glad drosjene i Finnmark kan lynlade etter å ha sluppet av pasienter ved sykehuset i Hammerfest. Foto: Finnmark Dagblad

Nyhet på iFinnmark 4.juni 2025

HAMMERFEST PARKERING VEST-FINNMARK

Anbefaler ikke å selge p-h Frykter høy prisøkning på plassene

BØR IKKE SELGES: Daglig leder Tom Erik Langa sier ulempene er større enn fordelene ved å selge Rossmolla Parkeringshus. Foto: Christel Beate Jorildatter

Av Christel-Beate Jorildatter

Publisert

Høsten 2024 sto det ferdig, til en pris på cirka 135 millio kommunen på muligheter for salg.

Endring av skilt i Hammerfest , hovedsakelig på Fuglenes

Det har blitt gjennomført en rekke endringer i skilting på Fuglenes i løpet av 2025. I forbindelse med åpning av sykehuset på Rossmolla, så har det blitt en betydelig økning av parkering i områder rundt sykehuset. Det ble raskt uholdbare forhold rundt området med videregående skole, Isbjørnhallen og parkeringsplassen ved Struves/Elevheimen. Etter en rekke bekymringsmeldinger fra den videregående skolen og fra elevheimen, så ble det innført endring av skilting i dette området.

Området ble skiltet med parkering for de med gyldig tillatelse. Det har blitt samarbeidet godt med skolen og de ansatte ved elevheimen, og skiltingen ble satt opp i mai 2025.

Det ble også parkert i stor grad langs med RV94 i Kransvikveien mellom Isbjørnhallen og Mylingen, og spesielt i krysset ved vaskeriet, Bilfinger og Forsvarsbygg. Her var det en rekke uheldige parkeringer som gjorde det svært utfordrende for busser og tankbiler som møttes i dette området. Statens vegvesen fikk satt opp skilt med parkerings forbudt-soner fra Isbjørnhallen til Mylingen i september 2025.

Forholdene rundt skolen/Isbjørnhallen/Struves-Elevheimen og langs med RV94 har blitt betydelig bedre etter skiltene har blitt satt opp.

[Nyhet på hjemmesiden 30.april 2025](#)

[Nyhet på hjemmesiden 24.september 2025](#)

Endring på parkeringsplassen ved Meridianstøtten/Elevheimen

April 30, 2025 7:24 am

Fra 12.mai 2025 så er det kun lov å parkere på denne plassen for de som har gyldig avtale. Til sommeren blir det også tilrettelagt for parkering for turister som ønsker å besøke Struves meridianstøtte.

Skiltet er satt opp, og det vil bli lagt ut informasjonsslapper på vinduet til bilene som står parkert der fra 11.mai 2025.

Fra 12.mai 2025 vil det bli lagt en kontroll sanksjon på kr 660 for biler som står parkert på denne parkeringsplassen uten gyldig avtale.

Til de som parkerer på parkeringsplassen ved Meridianstøtten/elevheimen.

Fra **søndag 11.mai 2025** vil denne parkeringsplassen kun være tillatt for parkering med de som har gyldig avtale.

Er du skoleelev eller bor på elevheimen, kontakt skoleadministrasjon for å få gitt opplysninger om navn og registreringsnummer.

De som parkerer på denne parkeringsplassen etter 11.mai 2025 uten gyldig avtale vil få utstedt en **kontroll sanksjon på kr 660**.

Parkering forbudt sone innført på Fuglenes

september 24, 2025 13:22

Statens vegvesen har nylig innført nye skilt på Fuglenes i Hammerfest. De nye skiltene omhandler «Parkering forbudt sone», som betyr at det ikke vil være mulig å parkere langs med veien. Erfaringsmessig, så kan skilt nr 376 – parkeringsone, være med å skape misforståelser. Området med sone for parkeringsforbud opphører når du møter skilt nr 378 – slutt på parkeringsone (se bildet under). Mange tenker at disse soneskiltene opphører ved neste kryss, men det er ikke tilfelle.

I praksis betyr dette at det ikke vil være mulig å parkere langs med veien etter at man har passert Isbjørnhallen før etter man har passert skilt som viser slutt på parkeringsone som er plassert ved Mylingen, og når du kjører ut på hovedveien igjen etter Isbjørnhallen. Det vil si at det ikke kan parkeres langs med veien fra Isbjørnhallen mot Fuglenesodden (slippen). Fra Isbjørnhallen og hele veien mot Mylingen, inkludert veien ned med vaskeriet/reiseriet.

Brudd på disse skiltene kan medføre et parkeringsgebyr som for tiden er kr 900.

Hammerfest Parkering ber publikum om å være oppmerksom på denne endringen og forholde seg til disse nye skiltene.

Området som viser parkering forbudt sonen

Det har også blitt skiltet med parkering med gyldig tillatelse på Båttforeningens sin parkeringsplass.

I 2026 blir det skiltet med beboerparkering i Rossmollgata, og skilting som viser endret kjøremønster.

Informasjon og digitalisering

Hammerfest Parkering KF har jobbet med å forbedre hjemmesiden. Hjemmesiden har adressen <https://hammerfestparkering.no/>

Det legges opp til at kunden selv skal kunne gjøre mye selv ved bruk av vår hjemmeside.

Kunden skal kunne finne ut om det meste som er knyttet til parkering på vår hjemmeside. Det finnes informasjon om de forskjellige parkeringssoner, bobilparkering, beboerparkering, prislister, mer info knyttet til HC-parkering og hvilke klagemuligheter som finnes for å nevne noe.

Det har blitt lagt opp til at kunden skal kunne kjøpe abonnementer i Kirkeparken og Rossmolla parkeringshus i løpet av 2025 ved bruk av vår hjemmeside.

Eventuelle klager på kontroll sanksjoner og parkeringsgebyr kan gjøres ved å buke linken på hjemmesiden vår, <https://hammerfestparkering.no/klage/>. Her står all nødvendig informasjon vedrørende klagen, f.eks klagefrist og hvilke rettigheter klager har.

Allmøte

I samarbeid med Hammerfest kommune, avholdt Hammerfest Parkering KF et allmøte for beboere og næringsliv området rundt Hammerfest sykehus. Møtet ble avholdt 20. oktober 2025 i kommunestyresalen på Rådhuset. Det var ca 35 stykker om møtte til dette møtet, der det ble informert om blant annet reguleringsplaner, trafikkregulering, trafikksikkerhetstiltak og parkering i området og i Rossmolla parkeringshus.

Det ble i ettertid informert om tiltak som har blitt utført og hvilke planer som det planlegges for til innbyggere som bor i dette området via en SMS-tjeneste. Informasjonspakke har blitt lagt ut på kommunens hjemmeside og på Hammerfest Parkering sin hjemmeside.

Hammerfest Parkering KF

Nyhet på Hammerfest Parkering sin hjemmeside 6.oktober 2025

Allmøte 20.oktober 2025 kl 1800

📅 October 6, 2025 ⌚ 12:32 pm

Beboere, skoler og næringsliv som holder til i området rundt nye Hammerfest har opplevd en rekke endringer den senere tid, med nyetableringer, endret kjøremønster og økt trafikk.

Hammerfest kommune og Hammerfest Parkering ønsker å invitere beboere og næringslivet i området rundt nye Hammerfest sykehus til allmøte i kommunestyresalen mandag 20.oktober kl 18:00.

Agenda

- Informasjon om rekkefølgebestemmelser og reguleringsplaner generelt ved Hammerfest kommune - Samfunnsutvikling
- Informasjon om behov for endret trafikkregulering og nødvendige trafiksikkerhetstiltak ved Hammerfest kommune - Teknisk drift og Eiendom
- Informasjon om Rossmolla parkeringshus og behov for å innføre beboerparkering i området rundt nye Hammerfest sykehus ved Hammerfest Parkering.
- Spørsmål og svar

Vel møtt.

Nyhet på Hammerfest kommune sin hjemmeside 13.november 2025

Informasjon til beboere i området Rossmolla-Mylingen

Hammerfest kommune hadde et allmøte 20. oktober 2025 om trafikken i Rossmolla og Mylingen. Her er en oppsummering av hva som skjer videre:

🕒 13.11.2025 kl. 15.13

Fremtidsbilde

Resultatet for 2025 viser et år med merforbruk på 2,7 millioner kroner, noe som er 1,5 millioner bedre enn budsjettet for 2025. Det forventes fortsatt år med merforbruk fram mot 2028 grunnet de store finanskostnadene for Rossmolla parkeringshus. Denne vanskelige innkjøringsperioden for Rossmolla parkeringshus har vært ventet, og beregninger viser at man klarer å dekke dette merforbruket med midler som er satt av på disposisjonsfond fra tidligere års overskudd.

Det vil jobbes, i samarbeid med våre underleverandører, med å få en enda bedre kundeopplevelse ved bruk av våre parkeringsfasiliteter. Spesielt med tanke på brukervennlighet ved kjøp av abonnementer via hjemmesiden. Antallet som kjøper abonnement på internett er tilfredsstillende og stadig økende, men det er litt for stor andel av kundene som opplever problemer, og som opplever det som for lite brukervennlig å få kjøpt seg et abonnement.

Hjemmesiden til Hammerfest Parkering vil få seg en liten ansiktsoppløftning i løpet av 2026. Vi ser stadig forbedringspotensial i å få ut informasjon på en enda bedre måte. Både det med tydelige og tilstrekkelige driftsmeldinger, og sørge for at kundene blir mest mulig selvhjulpne ved å bruke vår hjemmeside.

Målet er å få en oppdatert Kvalitetshåndbok for Hammerfest Parkering KF i løpet av 1.halvår 2026. Denne vil bli jobbet med internt og vil bli behandlet av styret innen juni 2026. Denne håndboken vil beskrive formålet med foretaket, gi en oversikt over hvilke regler som gjelder, og beskrive hvilke verktøy vi kan bruke som vil være med å forbedre kvaliteten i vårt arbeid. Eksempler på slike verktøy er rutinebeskrivelser, avvikshåndtering, internkontroll m.m. Denne jobben vil kreve en justering i foretakets vedtekter, som forventes å bli behandlet som en egen sak i kommunestyret.

Den eksisterende parkeringsstrategien for Hammerfest kommune er datert fra 2010, der det blant annet ble skissert at mange av parkeringsutfordringene ville bli løst med tunnelen gjennom Salen-fjellet. Hammerfest Parkering KF sliter med å få finne egnede arealer som er avsatt for formålet parkering i Hammerfest. Det har vært avholdt en rekke idedugnader, både internt og eksternt, for å finne egnede lokasjoner som kan allokere til parkering. Men svarene er få, og man lander stort sett alltid på at Batteriet er den eneste lokasjonen som kan utnyttes for parkeringsformål. Det vil derfor være av stor betydning å få denne parkeringsstrategien oppdatert. Denne jobben må utføres sammen med avdeling for Samfunnsutvikling i Hammerfest kommune. Denne strategien vil gi grunnlag for framtidig regulering av Hammerfest og gi noen føringer for framtidig tenkning rundt parkeringsbestemmelser i reguleringsplanene.

Hammerfest Parkering KF vil overta ansvaret for administreringen av frikjøp for parkering. Denne jobben vil foregå i tett samarbeid med byggesaksavdelingen i Hammerfest kommune.

Det har i løpet av 2025 vært gjort en jobb for å kartlegge en eventuell utvidelse av Batteriet parkeringsplass. Det har vært avholdt en rekke møter med eksterne aktører for å finne ut omfanget av en eventuell utvidelse, og aktører som blir direkte berørt av et prosjekt på Batteriet. Eksempler her er Havnekvartalet AS, som nok vil være den største triggeren for nytt parkeringsbehov, og Hammerfest Energi AS med sin varmesentral og ladestasjon på området. Opprinnelig lå det inne en investeringsplan i planperioden 2025-2028. Denne investeringen har nå blitt flyttet ut av vedtatt økonomiplan 2026-2029. Det forventes at denne investeringen kan komme inn igjen i tidsperioden 2032-2035. Vi vil følge med utviklingen over forventet byggestart på f.eks Havnekvartalet for å kunne

Hammerfest Parkering KF

bestemme nærmere når vi skal starte opp med en eventuell utvidelse av parkeringskapasiteten på Batteriet.

Dagens parkeringstilbud regnes som god, og det er ikke behov for umiddelbare endringer av parkeringskapasiteten. På sommerstid er det alltid ledig i Kirkeparken parkeringshus, mens på vinteren er det alltid ledig på Batteriet eller i sentrumsgater som f.eks Parkgata og Sørøygata. I Sjøgata er det stort sett alltid fullt, både sommer og vinter.

På kort sikt, så vil det bli utført vedlikehold av dagens parkeringsfasiliteter på Batteriet. Det er behov for mer utfylling langs med kanten som har blitt vasket bort av stormer, samt ny asfalt og oppmerking av parkeringsplassene. Det er også behov for vedlikehold ved innkjøring til P1 ved Kirkeparken parkeringshus.

Accountor er inne i sitt andre år for regnskapsføring for Hammerfest Parkering KF. Regnskapet ble avsluttet mye tidligere sammenlignet med sitt første driftsår. Regnskapet for 2025 ble sendt til revisjon 4.februar 2026 (fristen er 15.februar).

Samarbeidet med nødetater og kommunes avdeling for vei og verksted vil fortsatt ha stort fokus i 2026 og årene fremover.

Våre trafikkbetjenter og administrasjon vil fortsatt ha stort fokus på veiledning og informasjon til våre parkerende og samarbeidspartnere for å sikre trygg parkering og sikker trafikkavvikling i Hammerfest kommune.

Tom Eirik Lunga

Daglig leder

**Hammerfest
Parkering KF**

Formål med foretaket

Foretaket ble etablert 1.januar 2008 og er lokalisert i Hammerfest kommune. I vedtak fra kommunestyret 8.november 2007 framgår det følgende:

«Hammerfest Parkering KF skal være kommunes verktøy for å skaffe til veie tilstrekkelig parkeringsplasser i sentrum og de sentrumsperifere områdene. Videre skal foretaket foresatt ivareta kontrollopgaver i andre området av Hammerfest, Forsøl og Indrefjord. Foretaket skal alene eller i samarbeid med andre aktører, skaffe tilveie tilstrekkelig parkeringsplasser. Samtidig skal kontrollopgaver ivaretas og kontakten med publikum skal søkes å være kundesvennlig, sett fra brukerens synspunkt»

Det framkommer videre at Hammerfest Parkering KF skal drives mest mulig kostnadseffektivt.

Daglig leder er underlagt styret i Hammerfest Parkering KF. Styret er sammensatt av representanter oppnevnt av Hammerfest kommunestyret samt ansattrepresentant.

Styret i perioden 1.januar 2025 – 31.desember 2025.

Styremedlem	Personlig vara
Styreleder: Per Ivar Olsen	Vidar Gulseth Holmgren
Nestleder: Fred Nibe	Karen Lene Tjoland
Medlem: Elin Albrigtsen	Camilla Stensbye
Medlem: Monica Holmen	Trond Arild Berntsen
Medlem: Erik Lemika	Gro Myhre
Medlem: Jan Gunnar Hjellnes (ansattes representant)	Wenche Norheim

Det er avholdt 9 ordinære styremøter i 2025 og det er behandlet 28 saker.

Møteinnkallinger og møteprotokoller finnes på hjemmesiden til Hammerfest Parkering.

<https://hammerfestparkering.no/om/styret/>

Virksomheten

ANSATTE I FORETAKET:

I 2025 HAR FORETAKET 6 HELTIDSANSATTE, 4 TRAFIKKBETJENTER OG 2 I ADMINISTRASJON, SAMT 1 SOMMERVIKAR

Trafikkbetjenter

Foretaket har i løpet av 2025 hatt 4 trafikkbetjenter. I tillegg er det en pensjonert trafikkbetjent som fungerer som sommervikar. Trafikkbetjentene har i oppgave å sørge for trafiksikkerhet og framkommelighet i hele kommunen. Samarbeidet med blålys-etatene regnes som svært viktig. Det er viktig for trafikkbetjentene å være en god bidragsyter for at politi, brann og redning og ambulanse har god framkommelighet i kommunens gater. Samarbeidet med kommunens virksomhet for veivedlikehold har fungert veldig bra i løpet av 2025.

Arbeidsoppgavene er ute blant publikum og Hammerfest Parkering KF har som målsetning å være synlige. Trafikkbetjentene bruker mye av sin tid med informasjon og veiledning til publikum.

Trafikkbetjentene skal også ivareta vedlikehold av parkeringsareal, parkeringsautomater og parkeringshus.

Alle trafikkbetjenter i Hammerfest Parkering KF er utdannet i parkeringshåndheving gjennom bransjeforeningen Norpark.

Administrasjon

Administrasjon består av en administrasjonsmedarbeider og en daglig leder. Administrasjonen ivaretar saksbehandling til parkeringskort til forflytningshemmede, saksbehandling av søknader om beboerparkering, klagesaksbehandling, sentralbord, økonomifunksjoner, innkjøp og utforming av konkurranser tilknyttet offentlige anskaffelser og oppfølging av samarbeidsavtaler.

Likestilling

Styret i foretaket er sammensatt av 4 menn og 2 kvinner, hvorav styrets leder er mann. Av foretakets ansatte er det 3 menn og 3 kvinner, hvorav daglig leder er mann.

Ved ansettelser vil det være fokus på å få en balansert kjønnsfordeling. Hammerfest Parkering KF har gjennom Hammerfest kommune en rekrutterings- og personalpolicy som skal sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Hammerfest Parkering KF

Det er ingen ufrivillig deltidsarbeid i Hammerfest Parkering KF. Alle ansatte har 100% stillinger. Risikoen er vurdert til å være svært lav for at det er diskriminering eller andre forhold som skal hindre likestilling. Hammerfest Parkering KF bruker rekrutteringsteamet i Hammerfest kommune ved ansettelser som i seg selv gir en sikkerhet for at lønnspolitikken som er fastsatt følges på en god måte.

HMS/Arbeidsmiljø/ytre miljø

Arbeidsmiljøet i selskapet er generelt godt. Det er en åpen tone mellom ansatte, tillitsvalgte, verneombud og ledelsen.

Hammerfest Parkering KF er lokalisert i Strandgata 49. Lokalene ble innflyttet i desember 2014. Det fysiske arbeidsmiljøet er bra med lyse og gode kontorer, med tilstrekkelig og gode garderobeforhold samt et trivelig fellesrom. Det ble startet en større ombygging av lokalene i 2022 som ble ferdigstilt sommer 2023.

Etikk og betryggende kontroll

Hammerfest kommune har utarbeidet en etisk standard for kommunen. Hammerfest Parkering KF benytter denne standarden i sitt arbeid.

Bransjeorganisasjonen Norpark har utarbeidet etiske regelsett for parkeringshåndheving.

Alle foretakets trafikkbetjenter har gjennomgått obligatoriske kurs der etikk er en viktig del av kursene. Rutiner for attestasjon og anvisninger, kassarutiner, inngående- og utgående faktura rutiner er utarbeidet og iverksatt i foretaket.

En større endringen i foretakets kvalitetskontroll er under utarbeidelse. Det er planlagt å få den nye oppdaterte KVALITETSHÅNDBOKEN godkjent av styret innen 1.halvår 2026. Denne håndboken vil beskrive hvordan vi kan kvalitetssikre alle rutiner og prosesser.

Hammerfest Parkering KF benytter Hammerfest kommune sine tjenester for veivedlikehold og renhold av parkeringshus.

Hammerfest Parkering KF bruker en privat aktør for regnskaps- og årsavslutningsoppgaver. Et skifte fra Hammerfest kommune til en privat aktør ble gjort i løpet av 2024.

Sykefravær 2025

Bemanningssituasjonen i løpet av 2025 har vært 4 trafikkbetjenter og 2 i administrasjonen. Den tidligere administrasjonsmedarbeideren gikk av med pensjon 31.januar 2025, og ble erstattet med en ny medarbeider 12.mai 2025.

	2022	2023	2024	2025
Sykefravær	9,5%	25,1%	11,7%	10,8%

Det har i løpet av 2025 vært en langtidssykemeldt i Hammerfest Parkering.

Det jobbes aktivt med ytterligere reduksjoner av sykefraværet. Foretaket har løpende oppfølging av sykemeldte, og prosessen rundt dette er ivaretatt gjennom de retningslinjer som kommunen har utarbeidet.

Med kun 6 ansatte, så vil det gjøre store utslag på %-satsen når noen er borte over en lengere periode.

Korttidsfraværet i 2025 utgjorde 2,3%.

	2022	2023	2024	2025
Korttidsfravær	2,6%	2,0%	4,8%	2,3%

Yrkesskader

Det er ikke blitt innrapportert yrkesskader i 2025.

Avvik

Hammerfest Parkering har brukt avvikssystemet QM+ i løpet av 2025. Det ble i løpet av 2025 meldt inn 9 avvik som alle er behandlet og lukket.

Tilsyn

Statens vegvesen har i løpet av 2023 hatt et tilsyn i Hammerfest om vilkårsparkering for allmennheten og håndheving av private parkeringsreguleringer. Hammerfest Parkering KF fikk vedtak om 8 funn som må bli lukket. De første 5 funnene ble lukket i 2023 og de siste 3 skulle bli lukket i 2024. Disse siste 3 avvikene har vært knytte til beboerparkeringer. Det har blitt jobbet tett sammen med Statens Vegvesen for å bli enig om den endelige skiltplanen for boligområdene. Disse skiltplanene ble gokjent av Statens Vegvesen 30.12.2025. De nye skiltene vil bli satt opp i løpet av 1.halvår 2026. Det er behov for noen nye spyd som må i bakken, så man må vente på litt mildere vær.

Forvaltningsoppgaver lagt til selskapet

Håndheving av vegtrafikkloven og parkeringsforskrifter knyttet til områder på offentlige ferdselsårer og utenfor offentlige ferdselsårer

Hammerfest Parkering KF skal ivareta kommunens administrative og forvaltningsmessige plikter og interesser i parkeringsrelaterte aktiviteter.

Gebyr- og kontroll sanksjoner, illeggelsesstatistikk

Målet til foretaket er å kunne skrive ut O (null) gebyr- og kontroll sanksjoner, og kunne være i forkant med informasjon og veiledning til de parkerende slik at alle parkerer i henhold til skilt og forskrift.

Realitetene viser at de parkerende ikke helt klarer å overholde de nevnte skiltene og forskriftene. Inntektene fra 2025 utgjør ca 14,8% av total omsetning, sammenlignet med 20% andel av omsetning i 2024 og 12% for 2023

Alle illeggessatser er fastsatt av Samferdselsdepartementet.

- Parkeringsgebyr kr 900 i henhold til forskrift om offentlig parkeringsgebyr
- Kontroll sanksjon kr 330/kr 660/kr 990 i henhold til parkeringsforskriften

Antall illeggelser i 2025 var 4339, noe som er helt likt nivå som i 2024. En mer stabil bemanning gjennom 2025 og 2024 sammenlignet med 2023 er nok hovedgrunnen.

Illeggelser	2022	2023	2024	2025
Totalt antall illeggelser	2679	2358	4329	4339
- hvorav parkeringsgebyr	401	236	404	541
- hvorav kontroll sanksjoner	2278	2122	3925	3798

Klagebehandling

Det er kommet inn 254 klager i 2025, sammenlignet med 210 klager i 2024. Det er gitt medhold i 60 saker i 2025, fordelt på 8 saker relatert til parkeringsgebyr og 52 for kontroll sanksjoner.

Det er svak økning i antall klager målt i % av antall illeggelser fra tidligere år, men tallet ligger stabilt lavt. Det er ikke gjort noe analyse for grunnen til dette, men det er nærliggende å tro at informasjonen på hjemmesiden er tydelig på hva som gjelder ved en klagesak.

Klagebehandling	2022	2023	2024	2025
Antall mottatte klager	168	109	210	254
Antall klager gitt medhold	48	26	61	60
Antall klager i % av ant.illeggelser	6,3%	4,6%	4,9%	5,8%

Antall medhold som gis knyttet til parkeringsgebyr er marginalt. Dette har bakgrunn i at stans- og parkeringsforbudene

som er brutt i slike tilfeller er streng, og gir mindre rom for skjønn. Bakgrunn for medhold som er gitt til parkeringsgebyr er knyttet til av-

og pålessing. De fleste tilfeller av medhold av kontrollsanksjoner er knyttet til feilregistrering av registreringsnummer. Det godtas et siffer eller en bokstav feil. Denne feilen godtas bare en gang.

Hovedårsaker til medhold knyttet til kontrollsanksjoner skyldes feil ved bruk av parkerings-app, feilregistreringer av skilt og noen tilfeller av nedsnødde skilt.

Gjennom bransjeforeningen Norpark har Hammerfest Parkering KF tilgang på en jurist, som gir gode bidrag til å kunne avklare tolkning av lovverket.

De som ønsker å klage henvises til vår hjemmeside for mer informasjon om klageprosessen.
<https://hammerfestparkering.no/klage/>

Parkeringskort for forflytningshemmede (utvalget for tildeling av parkeringslette)

Hammerfest Parkering KF har ansvar for saksbehandling og tildeling av parkeringskort til forflytningshemmede. I 2025 ble det behandlet 58 saker, hvorav 27 saker ble innvilget, 26 saker fikk avslag, og 5 saker der utvalget hadde behov for meropplysninger.

Behandling av slike søknader er organisert gjennom 'Utvalget for tildeling av parkeringslette', heretter kalt Utvalget.

Utvalget består av:

- Lege – medisinsk faglig kompetanse
- Representant for Rådet for funksjonshemmede – bruker interesser
- Hammerfest Parkering KF – parkeringsfaglig kompetanse

Samferdselsdepartementet og Statens Veivesen samt bransjeorganisasjonen Norpark anbefaler denne løsningen for behandling av HC søknader.

Lovhjemmel som benyttes ved behandling av slike søknader er forskrift om 'parkeringstillatelse for forflytningshemmede' som trådte i kraft 1.januar 2017. Det er verdt å merke seg at vurderingen om tildeling av parkeringskort for forflytningshemmede baseres på en totalvurdering både på den helsemessige vurderingen og det reelle parkeringsbehovet.

Slike HC-kort blir ikke automatisk fornyet. Det må søkes om fornyelse ved utløp av slike parkeringskort. Maks varighet på slike parkeringskort er 5 år.

I 2025 ble det behandlet 4 saker i klagenemda der 3 saker ble innvilget.

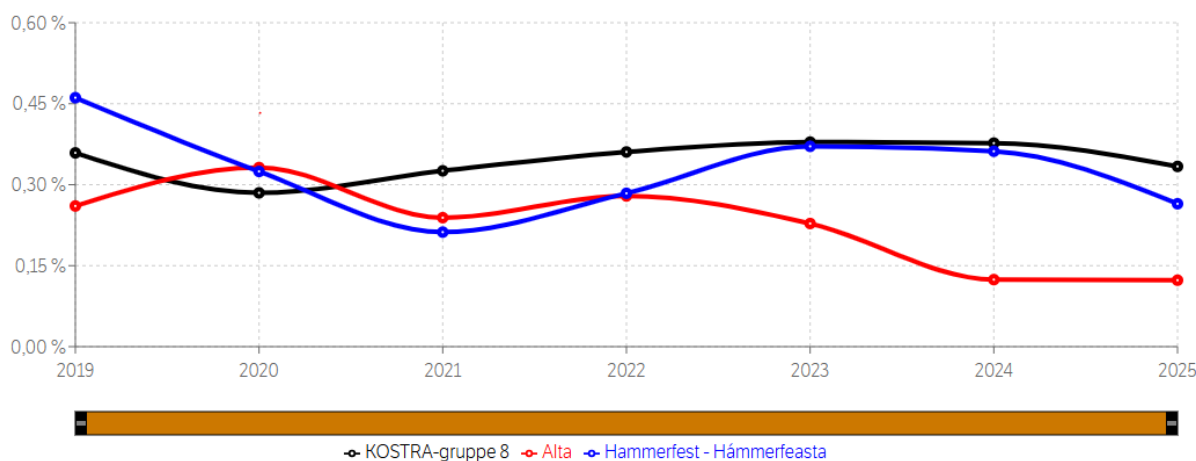
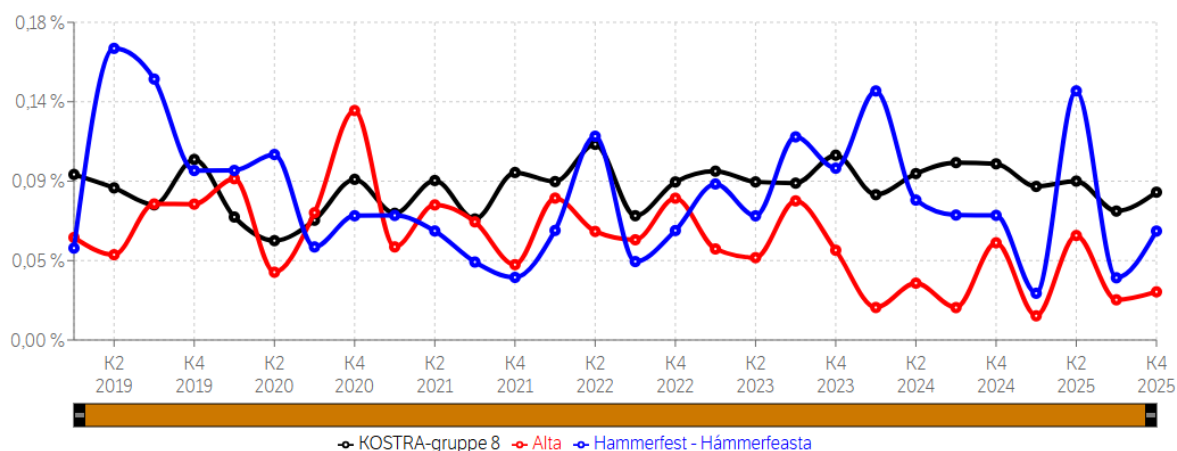
Per utgangen av 2025 er det 74 parkeringskort i omløp i Hammerfest kommune, sammenlignet med 61 per utgangen av 2024.

Parkeringskort HC	2022	2023	2024	2025
Antall behandlede saker	41	53	47	58
Innvilget	18	32	30	27
Avslag	19	15	16	26
Meropplysninger	14	6	1	5

Hammerfest Parkering KF

Statistikk utstedte parkeringstillatelser (kilde: HC-statistikk fra vegvesen.no)

Gyldige parkeringstillatelser per nå

Kortene viser informasjon knyttet til valgte kommuner, KOSTRA-grupper eller Norge. Tallet for gjennomsnittsalder er basert på antall innbyggere for stedet eller gruppen.

Alta		Hammerfest - Håmmerfeasta	
Gjennomsnittsalder	Innbyggere	Gjennomsnittsalder	Innbyggere
38,70	22 074	41,15	11 391
Gyldige kort for personer	Gyldige kort for institusjoner	Gyldige kort for personer	Gyldige kort for institusjoner
128	1	74	0

Hammerfest Parkering KF

Boligsoneparkering

Boligsoneparkering ble innført 31.mars 2015. Bakgrunnen for dette var de utfordringer beboere i de sentrumsnære gatene hadde med å finne parkering i gatene de har bostedsadresse. Innføring av boligsoneparkering har hovedsakelig blitt tatt meget godt imot. Hensikten med boligsoneparkering er å skjerme mot langtidsparkering i nærliggende bolig gatene samt å ivareta trafiksikkerheten og miljøet.

Problemet med høy grad av parkering av biler har gjort seg gjeldene i Rossmollgata i 2025. Etter allmøte med beboere ble det gitt tydelig tilbakemelding om ønske om beboerparkering i Rossmollgata mellom Finnmarksveien og Mylingen av beboerne i området. Søknad om ny skiltplan for Rossmollgata ble godkjent av Statens Vegvesen 30.desember 2025. Skilting i Rossmollgata blir gjort i februar 2026 i henhold til godkjent skiltplan.

De andre beboergatene vil bli fortløpende vurdert i tiden framover. Dette vil være basert på tilbakemeldinger fra beboere i disse gatene.

Ny skiltplan for Rossmollgata vedtatt av Statens Vegvesen

Ny forskrift om boligsoneparkering mot avgift i Hammerfest kommune ble vedtatt i kommunestyret 20.juni 2024.

Forskriften finnes i lovdata.

[Forskrift om boligsoneparkering mot avgift, Hammerfest kommune, Finnmark - Lovdata](#)

Bobilparkering

Bobilparkering på Batteriet med 14 plasser ble åpnet sommeren 2017. Et meget godt samarbeid med andre etater i kommunen har medført at etablering, og driften har blitt gjennomført på en god måte, der kundene har vært i fokus. Gode tilbakemeldinger fra kunder samt et høyt belegg viser at bobilparkering var et nødvendig og høyt verdsett tilbud. Det har også blitt inngått en avtale med Thon hotell om at kunder på bobilparkering kan bruke deres fasiliteter for toalett, dusj og badstu, noe som har blitt veldig godt tatt imot av de parkerende.

Hammerfest Parkering KF

Det har i løpet av bobilsesongen 2025 vært meldt inn 3 avviksmeldinger som omhandler feilbruk av tømmestasjonen på Batteriet. Det har blitt tømt toalett vann på steder det ikke skulle ha vært tømt slik vann. Det førte til en del lukt og utrivelige forhold for gjestene ved bobilparkeringen.

Denne tømmestasjonen skal kun ta imot tømmekassetter fra bobilene, og gråvannet skulle tømmes i en rist som leder dette gråvannet til et egnet sted. Denne tømmestasjonen har i utgangspunktet ikke blitt dimensjonert for tømming enn annet enn toalett kassetene. Tømmestasjonen har en begrenset størrelse.

Det blir færre og færre bobiler med slike tømmekassetter, noe som betyr at de må tømme sine fastmonterte tank for svart (toalett vann)- og gråvann i en egnet tømmestasjon for en slik tømming. Den eneste stasjonen som finnes for slik tømming i vår kommune, finnes på Skaidi. Hammerfest Parkering måtte derfor stenge av tømmestasjonen grunnet gjentagende feiltømminger, og måtte henvise publikum til tømmestasjon på Skaidi.

brekkjern, forteller han.

Slik ser gråvannstømmingen ut nå. Denne platen har flere turister forsøkt å fjerne med brekkjern. Foto: Hannah Solberg-Wätland

Thrane bor i en av blokkene som er rett ved bobilparkeringen, og kan se alt som foregår fra balkongen sin.

- Jeg har snakket med flere turister som har vært fortvilte over at de ikke får tømt gråvannet fra bobilen sin, og kaller det en skandale. Jeg har sett turister ende opp med å

Problemet har blitt tatt tak i sammen med teknisk drift og eiendom i Hammerfest kommune, og det skal prøves ut en prøveordning i 2026 for å se om løsningen vil fungere. Man skal tillate tømming av alt tømmevann, både grå og svartvann, går inn i den lille tømmestasjonen. Denne vil derfor måtte bli

Hammerfest Parkering KF

tømt flere ganger i uken, og vil bli deponert til et egnet sted. Dette vil selvsagt være veldig kostnadsdrivende for hele bobilparkeringen, og kan måtte føre til en avgiftsøkning for bobil-gjestene.

Parkeringsavtaler

Hammerfest Parkering KF har ved utgangen av 2025 12 avtaler på privat områder. Området på molla som også blir kalt Wæraas-tomta ble demobilisert som betalbar parkering i oktober 2024. Det jobbes med å finne alternative parkeringsplasser i Hammerfest sentrum.

Det har også blitt gitt råd til aktører i nærheten av sykehuset på Rossmolla om nødvendig skilting for å hindre parkering for uvedkommende på deres områder. Hvis disse skiltene ikke skulle ha tilstrekkelig med effekt, så kan det ligge an til at det må inngås avtaler med disse aktørene.

Inntauing/fjerning av biler

Fra 2020 har Hammerfest Parkering KF fått delegert myndighet fra Hammerfest kommune til å fjerne og oppbevare biler jfr. Vegtrafikkloven og Forurensningsloven. Denne oppgaven var tidligere hos skilt myndigheten i Hammerfest kommune. Det leies et inntauingsområde utenfor Hammerfest sentrum.

Arbeidet har i perioder vært tidskrevende, og med en kjempeinnsats fra trafikkbetjentene har det ikke vært noen inntauing i 2025. En inntauing vil føre til store kostnader som dessverre må dekkes av bileier. Det ønskes derfor å begrense inntauing til et minimum.

32 eiere har vært kontaktet for fjerning av kjøretøy i løpet av 2025.

Økonomi

Drift

Netto driftsresultat (merforbruk) for 2025 er kr 2 777 717 som er et mindre merforbruk på 1,6 millioner kroner enn budsjettet. Det var budsjettet med et merforbruk på kr 4 327 784 for 2025. Netto driftsresultat for 2023 var et merforbruk på kr 8 510 083.

Resultat er blitt bedre enn budsjettet hovedsakelig grunnet følgende:

- 1,5 millioner høyere driftsinntekter. Hovedsakelig 1,1 millioner mer inntekter for gateparkering, og 0,8 millioner mer inntekter fra kontrollvirksomhet.
- 0,1 millioner lavere lønnskostnader, skyldes hovedsakelig 3 måneder med lavere bemanning i administrasjon
- Kjøp av varer og tjenester er på ca samme nivå som budsjettet. Det har vært brukt mindre på drift og vedlikehold spesielt for Rossmolla parkeringshus, men dette har blitt veiet opp med stor grad av etterfakturering av andre tjenester fra Hammerfest kommune.
- Netto finansutgifter er på ca samme nivå som budsjettet.

Netto driftsresultat blir dekket med overføring fra disposisjonsfond.

Tall i tusen kroner '000	2022	2023	2024	2025
Driftsinntekter	12 905	15 404	14 154	19 918
Netto Driftsresultat	3 278	3 070	- 8 510	- 2 778
Disposisjonsfond	25 643	27 787	18 634	15 397
Disposisjonsfond i %	198%	180%	131%	77%

Som tabellen viser, så har Hammerfest Parkering KF hatt overskudd de siste årene før 2024. Som tidligere antydte, så har det vært nødvendig med et solid disposisjonsfond som Hammerfest Parkering har bygget opp slik at man kan dekke opp for vanskelige oppstartsår for Rossmolla parkeringshus.

Disposisjonsfond på 77% for 2025 regnes som svært solid. På litt sikt så planlegges det med å kunne utvide parkeringskapasiteten i Hammerfest sentrum, noe som vil kreve investeringer. Kombinert med en forventning om et merforbruk fram mot 2028, så vil noe av dette disposisjonsfondet bli anvendt til dette.

Behovet for et tilstrekkelig stort disposisjonsfond regnes derfor som svært nødvendig for å kunne sikre god drift i tiden framover.

Hammerfest parkering KF - Økonomisk oversikt drift 2025

	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Avvik regnskap vs budsjett	Regnskap 2024
Driftsinntekter	19 917 920	18 384 669	1 533 251	14 154 144
Driftsutgifter, ekskl avskrivning	11 028 106	11 141 580	- 185 725	10 643 801
Netto finansutgifter	11 667 531	11 570 873	96 658	12 020 424
Netto driftsresultat	- 2 777 717	- 4 327 784	1 622 318	- 8 510 081
Overført/bruk av disp.fond	2 777 717	4 327 784		8 510 081
Balanse	0	0		-

Kommentarer og budsjettavvik drift

Driftsinntekter

Totale driftsinntekter er 1,5 millioner kr høyere enn budsjettet for 2025. Dette skyldes i hovedsak høyere driftsinntekter fra gateparkering inkludert bobilparkering på 1,1 millioner kroner.

Inntekter fra parkeringshusene er omtrent som budsjettet. Kirkeparken har hatt høyere inntjening, mens Rossmolla p-hus har hatt tilsvarende dårligere inntjening. Bruken av Rossmolla p-hus har vært som forventet, men fordelingen av abonnementskunder og engangsparkerende har vært annerledes enn budsjettet. Dette har ført til lavere inntjening, da inntjeningen er høyere for engangsparkerende. Dette har blant annet ført til at man har justert på budsjett-forutsetningene for Rossmolla p-hus for 2026 og framover.

Kirkeparken p-hus hadde høyere inntekt enn budsjettet, og langt høyere inntekt enn i 2024. Den store endringen er fjerningen av bomarmene som ble erstattet med mer moderne kameraløsning.

Det er lavere ladeinntekter enn budsjettet. Det ble noe forsinkelse i installasjon av lynladestasjonen på Rossmolla p-hus. Denne ble iverksatt slutten av august 2025. Det er mulig at det er budsjettet noe høyt for ladeinntekter også i 2026. Dette vil bli monitorert i løpet av 2026 og eventuell justere budsjettforutsetningene framover.

Inntekter fra kontrollvirksomheten er på samme nivå som i 2024. Andel av inntekter for 2025 er på ca 15%, Det er ca 0,8 millioner kroner høyere enn budsjettet for 2025. En stabil bemanning blant trafikkbetjentene i 2024 og 2025 er årsaken til høyere inntekter enn budsjettet.

Hammerfest Parkering KF	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Avvik regnskap vs budsjett	Regnskap 2024
Rossmolla	4 198 022	5 254 795	- 1 056 773	199 680
Lading P-hus	59 354	500 000	- 440 646	
Kirkeparken	4 975 052	4 000 000	975 052	3 887 297
Gateparkering	6 924 221	5 839 314	1 084 907	6 549 573
Bobilparkering	376 560	350 000	26 560	342 454
Easypark - beboer	320 276	300 000	20 276	283 832
Gebyr og kontroll	2 932 350	2 140 560	791 790	2 814 076
Overføringer	132 085		132 085	77 233
Totale driftsinntekter	19 917 920	18 384 669	1 533 251	14 154 144

Hammerfest Parkering KF

Driftsutgifter

Totale driftsutgifter viser et mindreforbruk på kr 185 725 i 2025, fordelt på kr 138 455 i lønnsutgifter og kr 47 270 i kjøp av varer og tjenester.

Det er mindre lønnsutgifter da det var ca 3 måneder med lavere bemanning i administrasjonen. Den tidligere administrasjonsmedarbeider gikk av med pensjon i januar, og ble erstattet med ny i mai 2025.

Kjøp av varer og tjenester er noe mindre enn budsjettet. Vi så i løpet av 2025 at det ble brukt mindre på drift og vedlikehold for Rossmolla p-hus enn budsjettet. Men en stor grad av etterfakturering for tjenester fra tidligere år fra Hammerfest kommune har vært med å øke våre drift- og vedlikeholdskostnader for 2025, slik at regnskapet for 2025 ble som budsjettet totalt sett.

Hammerfest Parkering KF betaler i dag for tjenester for IT, renholdstjenester og veivedlikehold til Hammerfest kommune.

Det er også verdt å nevne at oppgaven med inntauing ble overført til Hammerfest Parkering fra Hammerfest kommune. Dette er en oppgave som til tider oppleves som svært tidskrevende, noe som går utover tiden som trafikkbetjenter kunne brukt på andre trafikkbetjentoppgaver. Dette er ikke en innteksbringende tjeneste som utføres.

Hammerfest Parkering KF har ikke noen selvkost krav fra Parkeringsforskriften eller andre særforskrifter, uten de forhold som er jfr. Kommuneloven §14-1, der det framkommer «skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid» og «skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall»

Netto finanskostnader

Netto finanskostnader viser et lite merforbruk på kr 96 658, noe som tilsvarer på ca 0,8% høyere i forhold til budsjett.

Kirkeparken parkeringshus

Timeprisen for parkering i Kirkeparken p-hus ble justert i 2025 for første gang på mange år. Timeprisen har historisk sett vært satt veldig lavt for å få motivert kundene til å bruke parkeringshuset. Denne timeprisen ble justert fra kr 17 per time i 2024 til kr 25 per time i 2025. Denne justeringen er en del av forklaringen for inntektsøkningen i Kirkeparken p-hus.

Det var også store tekniske problemer med bomarmene i 2024, som førte til at en del inntekt gikk tapt. Disse bomarmene ble skiftet ut med moderne kameraer i februar. En annen fordel med fjerning av bomarmene, er at det har blitt brukt betydelig mindre tid for trafikkbetjentene i p-huset sammenlignet med tidligere år, for å ta hånd om tekniske problemer.

Den planlagte utskiftningen av lysrør ble utsatt fra 2024 til begynnelsen av 2025. Denne kostnaden er med å forklare den høye økningen i driftsutgiftene i 2025 sammenlignet med 2024.

Resultatet for parkeringshuset viser et overskudd på kr 933 676.

Fordi totalregnskapet viser et merforbruk, så vil det derfor ikke bli overført noe til FDV Kirkeparken disposisjonsfond for 2025.

Hammerfest Parkering KF

Kirkeparken parkeringshus

	<u>2 025</u>	<u>2 024</u>
Inntekter	4 975 052	3 887 297
Avdrag og renter	- 3 089 195	- 3 325 970
Driftsutgifter	- 877 181	- 685 421
Andel personalkost	- 75 000	- 400 000
Resultat	933 676	- 524 094

Rossmolla parkeringshus

Rossmolla parkeringshus ble åpnet for ordinær drift i september 2024. Bruken av p-huset tok seg opp da flyttingen av de store avdelingene fra det gamle sykehuset til det nye skjedde i begynnelsen av januar. Det er anslått at det brukes mer tid på eget personell på Rossmolla sammenlignet med Kirkeparken.

Rossmolla parkeringshus

	<u>2 025</u>	<u>2 024</u>
Inntekter	4 257 376	
Avdrag og renter	- 10 180 241	
Driftsutgifter	- 412 291	
Andel personalkost	- 300 000	
Resultat	- 6 635 156	-

Investering

Det har blitt investert for kr 2 568 343 i 2025. Dette er fordelt på følgende prosjekter:

- Kr 2 083 759 - Rossmolla p-hus
- Kr 485 156 – Kirkeparken p-hus
- Kr 26 424 – Utredning eventuell utvidelse av Batteriet

Hovedposten til Rossmolla p-hus er knyttet til investeringen for lynladestasjonen. I tillegg er det fortsatt en del aktivitet knyttet til oppfølging av entreprenør, samt mindre ekstra investeringer som f.eks en levegg ved inngangspartiet til betalingsautomaten.

For Kirkeparken p-hus så er investeringen knyttet til installasjon av nye kameraer og ny betalingsautomat.

Utredningen av en eventuell utvidelse av Batteriet er knyttet til konsulenttjenester.

Miljø

Foretaket påvirker det ytre miljø gjennom luftforurensing ved bilbruk. Hammerfest Parkering KF har 1 kjøretøy. Foretaket hadde tidligere 2 biler. Det er etablert ladefasiliteter ved våre parkeringshus.

Hammerfest Parkering KF

Årsregnskap 2025, Hammerfest Parkering KF

Økonomiske oversikt - drift

Økonomisk oversikt - drift	Regnsk. 2025	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnsk. 2024
Økonomisk oversikt - drift				
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd				0
2 Inntekts- og formuesskatt				0
3 Eiendomsskatt				0
4 Andre skatteinntekter				0
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten				0
6 Overføringer og tilskudd fra andre	132 085			77 233
7 Brukerbetalinger				0
8 Salgs- og leieinntekter	19 785 835	18 385 000	18 385 000	14 076 911
9 Sum driftsinntekter	19 917 920	18 385 000	18 385 000	14 154 144
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	4 250 344	4 413 000	4 413 000	4 634 264
11 Sosiale utgifter	685 181	661 000	661 000	580 844
12 Kjøp av varer og tjenester	6 020 330	6 068 000	6 068 000	5 362 817
13 Overføringer og tilskudd til andre	72 251			65 876
14 Avskrivninger	4 355 501			4 406 360
15 Sum driftsutgifter	15 383 606	11 142 000	11 142 000	15 050 162
16 Brutto driftsresultat	4 534 313	7 243 000	7 243 000	-896 018
Finansinntekter				
17 Renteinntekter	4 224 075	450 000	450 000	4 021 524
18 Utbytter				0
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler				0
20 Renteutgifter	11 225 646	7 221 000	7 221 000	10 363 488
21 Avdrag på lån	4 665 960	4 800 000	4 800 000	5 678 460
22 Netto finansutgifter	-11 667 531	-11 571 000	-11 571 000	-12 020 425
23 Motpost avskrivninger	4 355 501			4 406 360
24 Netto driftsresultat	-2 777 717	-4 328 000	-4 328 000	-8 510 083
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	459 154			643 403
26 Avsetninger til bundne driftsfond				0
27 Bruk av bundne driftsfond				0
28 Avsetninger til disposisjonsfond				0
29 Bruk av disposisjonsfond	-3 236 871	-4 328 000	-4 328 000	-9 153 486
30 Dekning av tidligere års merforbruk				
31 Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	0			0
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0			0

**Hammerfest
 Parkering KF**

Årsregnskap 2025, Hammerfest Parkering KF

Bevilningsoversikt - invest. (regnskap)	Regnskap 2025	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap 2024
1 Investeringer i varige driftsmidler	2 568 344	750 000	750 000	37 960 632
2 Tilskudd til andres investeringer				0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	16 619			17 263
4 Utlån av egne midler				0
5 Avdrag på lån				0
6 Sum investeringsutgifter	2 584 963	750 000	750 000	37 977 895
7 Kompensasjon for merverdiavgift		150 000	150 000	
8 Tilskudd fra andre				0
9 Salg av varige driftsmidler				0
10 Salg av finansielle anleggsmidler				0
11 Utdeling fra selskaper				0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler				0
13 Bruk av lån				46 865 771
14 Sum investeringsinntekter	0	150 000	150 000	46 865 771
15 Videreutlån	0			0
16 Bruk av lån til videreutlån	0			0
17 Avdrag på lån til videreutlån	0			0
18 Mottatte avdrag på videreutlån	0			0
19 Netto utgifter videreutlån	0			0
20 Overføring fra drift	-459 154			-643 403
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	0			0
22 Bruk av bundne investeringsfond	0			0
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	0			0
24 Bruk av ubundet investeringsfond	0	-600 000	-600 000	0
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0			9 531 279
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-459 154	-600 000	-600 000	8 887 876
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	2 125 808	0	0	0

Hammerfest Parkering KF

Årsregnskap 2025, Hammerfest Parkering KF

Oversikt - balanse	Regnskap 2025	Regnskap 2024
EIENDELER		
A. Anleggsmidler	217 201 621	217 139 955
I. Varige driftsmidler	207 075 127	208 862 284
1. Faste eiendommer og anlegg	205 647 627	207 276 174
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	1 427 500	1 586 111
II. Finansielle anleggsmidler	125 133	108 514
1. Aksjer og andeler	125 133	108 514
2. Obligasjoner	0	0
3. Utlån	0	0
III. Immaterielle eiendeler	0	0
IV. Pensjonsmidler	10 001 361	8 169 157
B. Omløpsmidler	36 470 784	43 341 966
I. Bankinnskudd og kontanter	34 478 828	41 244 245
II. Finansielle omløpsmidler	0	0
1. Aksjer og andeler	0	0
2. Obligasjoner	0	0
3. Sertifikater	0	0
4. Derivater	0	0
III. Kortsiktige fordringer	1 991 956	2 097 721
1. Kundefordringer	1 031 816	1 577 665
2. Andre kortsiktige fordringer	417 114	0
3. Premieavvik	543 027	520 056
Sum eiendeler	253 672 405	260 481 921
EGENKAPITAL OG GJELD		
C. Egenkapital	71 692 042	74 984 311
I. Egenkapital drift	15 396 731	18 633 603
1. Disposisjonsfond	15 396 731	18 633 603
2. Bundne driftsfond	0	0
3. Merforbruk i driftsregnskapet	0	0
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	0	0
II. Egenkapital investering	-173 148	1 952 660
1. Ubundet investeringsfond	0	0
2. Bundne investeringsfond	1 952 660	1 952 660
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	-2 125 808	0
III. Annen egenkapital	56 468 459	54 398 049
1. Kapitalkonto	56 468 459	54 398 049
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	0	0
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen inve:	0	0

Hammerfest Parkering KF

Årsregnskap 2024, Hammerfest Parkering KF

	Regnskap 2025	Regnskap 2024
D. Langsiktig gjeld	176 980 702	178 989 447
I. Lån	166 533 080	171 199 040
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	166 533 080	171 199 040
2. Obligasjonslån	0	0
3. Sertifikatlån	0	0
II. Pensjonsforpliktelse	10 447 622	7 790 407
E. Kortsiktig gjeld	4 999 661	6 508 164
I. Kortsiktig gjeld	4 999 661	6 508 164
1. Leverandørgjeld	1 275 678	1 362 354
2. Likviditetslån		0
3. Derivater		0
4. Annen kortsiktig gjeld	3 723 982	5 145 811
5. Premieavvik		0
Sum egenkapital og gjeld	253 672 405	260 481 923
F. Memoriakonti		
I. Ubrukte lånemidler	-16 134 229	-16 134 229
II. Andre memoriakonti	0	0
III. Motkonto for memoriakontiene	16 134 229	16 134 229
Økonomiske oversikter		

Det er i 2025 inngått en fastrenteavtale på kr 40 000 000 med rente 4,64% med Kommunalbanken.

Hammerfest Parkering KF

- Styret og daglig leder legger til grunn forutsetning om fortsatt drift av foretaket ved avleggelsen av årsregnskapet.
- Det er ingen vesentlige hendelser etter balansedagen som har regnskapsmessige påvirkning på det avlagte regnskapet.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Hammerfest Parkering KF eiendeler og gjeld, og finansielle stilling og resultat.

Hammerfest, 24.mars 2026

Styret for Hammerfest Parkering KF

Per Ivar Olsen
Styreleder

Fred Nibe
Nestleder

Elin Albrigtsen
Styremedlem

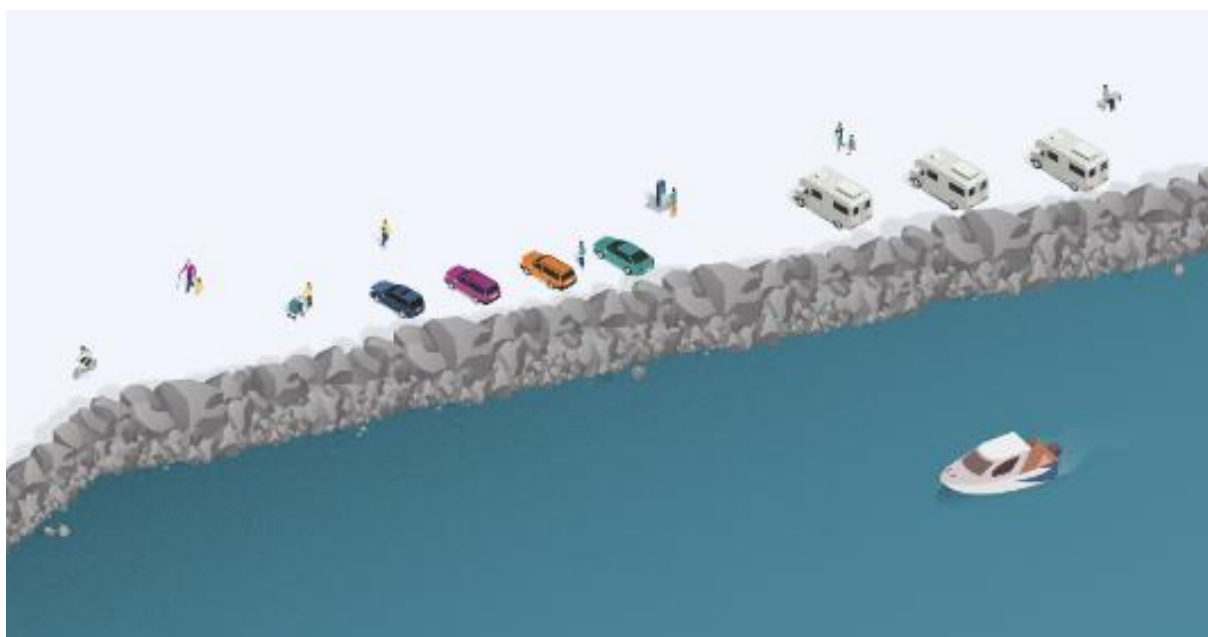
Monica Holmen
Styremedlem

Erik Lemika
Styremedlem

Jan Gunnar Hjellnes
Styremedlem/ansattes representant

**Hammerfest
Parkering KF**

Til kommunestyret i Hammerfest kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren
Styret

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Hammerfest parkering KF som viser et netto negativt driftsresultat på kr 2 777 717. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2025, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til foretaket per 31. desember 2025, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i foretakets årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetningen og annen øvrig informasjon datert 17.03.2026 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

TLP:GREEN

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig lederes ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelser av revisors oppgaver ved revisjon av årsregnskapet vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Hammerfest parkering KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelser av styrets og daglig leders ansvar og revisors oppgaver ved uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Tromsø, 26. mars 2026

Tove Kronstad Sundstrøm
Oppdragsansvarlig revisor

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	4. juni 2026	J.nr:	KUSEK02560

Sak 27/26

KONTROLLUTVALGETS UTTAELSE TIL ÅRSREGNSKAP/ÅRSBERETNING 2025 FOR HAMMERFEST HAVN KF

Saken vil bli ettersendt

Sekretariatet mottok den endelige revisjonsberetningen torsdag 28. mai 2026.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	4. juni 2026	J.nr:	KUSEK02561

Sak 28/26

KONTROLLUTVALGETS UTTAELSE TIL ÅRSREGNSKAP/ÅRSBERETNING 2025 FOR HAMMERFEST KOMMUNE

Saken vil bli ettersendt

Sekretariatet mottok den endelige revisjonsberetningen torsdag 28. mai 2026.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	4. juni 2026	J.nr:	KUSEK01772

Sak 29/26

OPPFØLGING AV GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON – HAMMERFEST HAVN KF (2021/2022)

Saksdokumenter:

- Oppfølgingsbrev fra Kusek IKS til Hammerfest Havn KF, datert 21. august 2025 (vedlagt)
- Svarbrev fra Hammerfest Havn KF, datert 14. april 2026 (vedlagt)
- Diverse eposter og korrespondanse (ikke vedlagt)
- Rapport etter gjennomført forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF (2021/2022) (ikke vedlagt)

Rapporten kan lastes ned her:

<https://kusek.no/kontrollutvalgene/hammerfest-kommune/#486-657-rapporter>

Sekretariatets forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget viser til Hammerfest Havn KF v/styreleder sin redegjørelse om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 17/22, som gjelder sak fra kontrollutvalget om rapport etter gjennomført forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF (2021/2022).
2. Kontrollutvalget merker seg svar fra Hammerfest Havn KF v/styreleder der det blant annet framgår at Hammerfest Havn KF har fulgt opp kommunestyrets vedtak i sak 17/22.
3. Kontrollutvalget vedtar å oversende saken til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret viser til oversendt sak 29/26 fra kontrollutvalget om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 17/22 som gjelder sak fra kontrollutvalget om rapport etter gjennomført forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF (2021/2022).

Kommunestyret viser videre til Hammerfest Havn KF v/styreleder sin redegjørelse til kontrollutvalget om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 17/22.

Kommunestyret merker seg svar fra Hammerfest Havn KF v/styreleder der det blant annet framgår at Hammerfest Havn KF har fulgt opp kommunestyrets vedtak i sak 17/22.

Saksopplysninger:

Denne saken gjelder kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 17/22 om sak fra kontrollutvalget etter gjennomført forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF (2021/2022).

I henhold til kommunestyrets vedtatte Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024, gjennomførte kontrollutvalget vedtatt forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF i 2021/2022. Selve gjennomføringen ble gjort av kommunens daværende revisjon, Vefik IKS. Kommunestyret behandlet sak fra kontrollutvalget om rapport etter denne forvaltningsrevisjonen i sak 17/22 på møte 3. mars 2022.

Kontrollutvalgets behandling av rapport etter forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF

Kontrollutvalget behandlet sak om rapport etter forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF (2022) - i sak 20/21 på møte 15. oktober 2021. Kontrollutvalget vedtok blant annet følgende:

«Kontrollutvalget oversender rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar opplysningene fra kontrollutvalget og konklusjonene i rapporten «Hammerfest Havn KF» til orientering, og ber styret i Hammerfest Havn KF påse at følgende tiltak iverksettes, følges opp og rapporteres om til kommunestyret:

- tiltak for å sikre og dokumentere at foretaket har en økonomisk internkontroll som er tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Det vises for øvrig til kravene i kommunelovens § 9-13.*
- gjør tiltak for å sikre at havnestyret får tilstrekkelig opplysninger og informasjon om foretakets internkontroll for å ivareta ansvaret for å påse at virksomheten drives i samsvar med lover forskrifter, vedtakets formål mv i samsvar med kommunelovens § 9-8. Det vises for øvrig til kommunelovens § 9-14, der det fra 2021 er pålagt å rapportere til styret om intern kontroll og resultat fra statlige tilsyn mist én gang i året.*
- vurderer å registrere foretaket som egen enhet i styrevervregisteret og sørge for at sentrale ansatte og medlemmene av havnestyret er registrert.»*

Kommunestyrets behandling av sak om rapport etter forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF

Kommunestyret behandlet sak fra kontrollutvalget om rapport fra forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF (2021/2022) - i sak PS 17/22 på møte 3. mars 2022. I protokollen fra dette

kommunestyremøtet framgår det at kommunestyret vedtok kontrollutvalgets innstilling, noe som betyr at kommunestyret blant annet vedtok følgende:

1. Kommunestyret tar opplysningene fra kontrollutvalget og konklusjonene i rapporten «Hammerfest Havn KF» til orientering, og ber styret i Hammerfest Havn KF påse at følgende tiltak iverksettes, følges opp og rapporteres om til kommunestyret:

- tiltak for å sikre og dokumentere at foretaket har en økonomisk internkontroll som er tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Det vises for øvrig til kravene i kommunelovens § 9-13.*
- gjør tiltak for å sikre at havnestyret får tilstrekkelig opplysninger og informasjon om foretakets internkontroll for å ivareta ansvaret for å påse at virksomheten drives i samsvar med lover forskrifter, vedtakets formål mv i samsvar med kommunelovens § 9-8. Det vises for øvrig til kommunelovens § 9-14, der det fra 2021 er pålagt å rapportere til styret om intern kontroll og resultat fra statlige tilsyn mist én gang i året.*
- vurderer å registrere foretaket som egen enhet i styrevervregisteret og sørge for at sentrale ansatte og medlemmene av havnestyret er registrert.»*

Forespørsel til Hammerfest Havn KF om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 17/22

Kontrollutvalget har gjort vedtak om plan for oppfølging av gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

I henhold til dette vedtaket sendte sekretariatet på vegne av kontrollutvalget den 21. august 2025 forespørsel til styret i Hammerfest Havn KF der det bes om en skriftlig orientering om hva som er gjort for å følge opp kommunestyrets vedtak i sak 17/22. Svarfrist ble opprinnelig satt til 11. september 2025. Etter dette har Hammerfest Havn KF ved flere anledninger bedt om utsatt svarfrist.

Den 14. april 2026 mottok sekretariatet svar fra Hammerfest Havn KF v/styreleder. I svaret framgår følgende:

«Vi arbeider med å oppdatere internkontrollen, med særskilt fokus på oppfølging av vedtak fattet i kommunestyret og andre utvalg som berøre vår aktivitet. Kommunen bruker i dag et verktøy som heter Framsikt, og det er planlagt en gjennomgang av verktøyet med kommunens administrasjon. Det er uklart om vi kan være en del av kommunens etablerte løsning, eller om vi må få satt opp verktøyet på selvstendig grunnlag hos oss, noe vi vil prøve å få avklart i det planlagte møtet.

Vi har i dag rutiner som ivaretar internkontrollen, men vi mangler deler av strukturen som sikrer tilstrekkelig dokumentasjon av internkontrollen og rapportering. Verktøyet Framsikt vil gjøre det enklere for oss å dokumentere den faktisk gjennomførte internkontrollen, og at vi har levert i forhold til fattede vedtak samt ihht lover og forskrifter.

Vi forventer å ha verktøyet på plass i løpet av juni, så krever det en del opplæring samt trening før vi har det helt oppe og går. Vi har satt oss som mål at dette skal være operativt fra 31.10.26 Styrevervregisteret er nedlagt 1.04.2025, men styret er registrert i Brønnøysundregisteret.»

Sekretariatets vurdering:

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.

Sekretariatet viser til sakens dokumenter og opplysninger der det framgår at kommunestyrets vedtak i sak 17/22 vurderes å være iverksatt av Hammerfest Havn KF.

Sekretariat foreslår derfor at kontrollutvalget gjør vedtak og sender sak med innstilling til kommunestyret i tråd med sekretariatets forslag til vedtak og innstilling, slik dette framgår innledningvis i dette saksframlegget.

Vidar Gulseth Holmgren

From: Vidar Gulseth Holmgren <VidarGulseth.Holmgren@hammerfest.kommune.no>
Sent: 14 April 2026 21:06
To: Tom Øyvind Heitmann <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>
Cc: Harald Knudsen <harald@hammerfest.havn.no>
Subject: Deres ref KUSEK01772
Attachments: Brev til styret i Hammerfest Havn KF - Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon
- Hammerfest Havn KF - 2022 (1) (1).pdf; Svarbrev 270326.docx

Hei.

Vedlagt er svar fra Hammerfest Havn KF på deres ref KUSEK01772.

Mvh
Vidar Gulseth Holmgren
Styreleder
Hammerfest Havn KF
tlf.97731327

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Hammerfest Havn KF
v/havnestyret
epost: post@hammerfest.havn.no

Kopi:
Hammerfest kommune
v/kommunedirektøren
postmottak@hammerfest.kommune.no

Saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.	Dato
Tom Øyvind Heitmann	KUSEK01772		21.08.2025

OPPFØLGING AV GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON - HAMMERFEST HAVN KF (2022)

I henhold til kommunestyrets vedtatte Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024, gjennomførte kontrollutvalget vedtatt forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF- i 2021/2022. Selve gjennomføringen ble gjort av kommunens daværende revisjon, Vefik IKS. Kommunestyret behandlet sak fra kontrollutvalget om rapport etter denne forvaltningsrevisjonen i sak PS 17/22 på møte 3. mars 2022.

Kontrollutvalget skal etter kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav e) påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp. Kontrollutvalgets påseansvar i forhold til oppfølging av kommunestyrets vedtak, er nærmere bestemt i forskrift for kontrollutvalg og revisjon § 5 der det blant annet framgår at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjoner blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.

Kontrollutvalgets behandling av rapport etter forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF

Kontrollutvalget behandlet sak om rapport etter forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF (2022) - i sak 20/21 på møte 15. oktober 2021. Kontrollutvalget vedtok blant annet følgende:

«Kontrollutvalget oversender rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar opplysningene fra kontrollutvalget og konklusjonene i rapporten «Hammerfest Havn KF» til orientering, og ber styret i Hammerfest Havn KF påse at følgende tiltak iverksettes, følges opp og rapporteres om til kommunestyret:

**Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO**

- *tiltak for å sikre og dokumentere at foretaket har en økonomisk internkontroll som er tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Det vises for øvrig til kravene i kommunelovens § 9-13.*
- *gjør tiltak for å sikre at havnestyret får tilstrekkelig opplysninger og informasjon om foretakets internkontroll for å ivareta ansvaret for å påse at virksomheten drives i samsvar med lover forskrifter, vedtakets formål mv i samsvar med kommunelovens § 9-8. Det vises for øvrig til kommunelovens § 9-14, der det fra 2021 er pålagt å rapportere til styret om intern kontroll og resultat fra statlige tilsyn mist én gang i året.*
- *vurderer å registrere foretaket som egen enhet i styrevervregisteret og sørge for at sentrale ansatte og medlemmene av havnestyret er registrert.»*

Kommunestyrets behandling av sak om rapport etter forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF

Kommunestyret behandlet sak fra kontrollutvalget om rapport fra forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF (2022) - i sak PS 17/22 på møte 3. mars 2022. I protokollen fra dette kommunestyremøtet framgår det at kommunestyret vedtok kontrollutvalgets innstilling, noe som betyr at kommunestyret blant annet vedtok følgende:

1. Kommunestyret tar opplysningene fra kontrollutvalget og konklusjonene i rapporten «Hammerfest Havn KF» til orientering, og ber styret i Hammerfest Havn KF påse at følgende tiltak iverksettes, følges opp og rapporteres om til kommunestyret:

- *tiltak for å sikre og dokumentere at foretaket har en økonomisk internkontroll som er tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Det vises for øvrig til kravene i kommunelovens § 9-13.*
- *gjør tiltak for å sikre at havnestyret får tilstrekkelig opplysninger og informasjon om foretakets internkontroll for å ivareta ansvaret for å påse at virksomheten drives i samsvar med lover forskrifter, vedtakets formål mv i samsvar med kommunelovens § 9-8. Det vises for øvrig til kommunelovens § 9-14, der det fra 2021 er pålagt å rapportere til styret om intern kontroll og resultat fra statlige tilsyn mist én gang i året.*
- *vurderer å registrere foretaket som egen enhet i styrevervregisteret og sørge for at sentrale ansatte og medlemmene av havnestyret er registrert.»*

Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak PS 17/22

Kontrollutvalget skal etter kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav e) påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Kontrollutvalgets påseansvar i forhold til oppfølging av kommunestyrets vedtak, er nærmere bestemt i forskrift for kontrollutvalg og revisjon § 5 der det blant annet framgår at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjoner blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.

Kontrollutvalget har gjort vedtak om plan for oppfølging av gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. I henhold til dette vedtaket ber Kusek IKS om en skriftlig orientering om hva som er gjort for å følge opp kommunestyrets vedtak i sak 17/22.

Svarfrist er satt til torsdag 11. september 2025.

Svaret fra styret i Hammerfest Havn KF vil bli lagt fram for kontrollutvalget og rapportert som egen sak til kommunestyret.

Vennligst ta kontakt med undertegnede dersom det skulle være noen spørsmål.

Med hilsen

Tom Øyvind Heitmann
seniorrådgiver

Vedlegg:

- Rapport etter forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF (2022)

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS

Deres ref KUSEK01772

Gjennomført forvaltningsrevisjon Hammerfest Havn KF (2022)

Vi arbeider med å oppdatere internkontrollen, med særskilt fokus på oppfølging av vedtak fattet i kommunestyret og andre utvalg som berøre vår aktivitet. Kommunen bruker i dag et verktøy som heter Framsikt, og det er planlagt en gjennomgang av verktøyet med kommunens administrasjon. Det er uklart om vi kan være en del av kommunens etablerte løsning, eller om vi må få satt opp verktøyet på selvstendig grunnlag hos oss, noe vi vil prøve å få avklart i det planlagte møtet.

Vi har i dag rutiner som ivaretar internkontrollen, men vi mangler deler av strukturen som sikrer tilstrekkelig dokumentasjon av internkontrollen og rapportering. Verktøyet Framsikt vil gjøre det enklere for oss å dokumentere den faktisk gjennomførte internkontrollen, og at vi har levert i forhold til fattede vedtak samt ihht lover og forskrifter.

Vi forventer å ha verktøyet på plass i løpet av juni, så krever det en del opplæring samt trening før vi har det helt oppe og går. Vi har satt oss som mål at dette skal være operativt fra 31.10.26. Styrevervregisteret er nedlagt 1.04.2025, men styret er registrert i Brønnøysundregisteret.

Med vennlig hilsen

Vidar Gulseth Holmgren
Styreleder – Hammerfest Havn KF
Mobil: +47 97731327
Adresse: Industrigata 5, 9601 Hammerfest

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	4. juni 2026	J.nr:	KUSEK02564

Sak 30/26

RAPPORT ETTER FORVALTNINGSREVISJON – HAMMERFEST HAVN KF (2026)

Saksdokumenter:

- Rapport etter forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF, KomRev Nord IKS, datert 4. mai 2026 (vedlagt)
- Kontrollutvalgets vedtak om bestilling av rapport etter forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF (ikke vedlagt)
- Kontrollutvalgets vedtak om oppstart av forvaltningsrevisjon/bestilling av prosjektskisse – Hammerfest Havn KF (ikke vedlagt)
- Overordnet prosjektskisse – Forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF (ikke vedlagt)
- Plan for forvaltningsrevisjon 2025 - 2028 – Hammerfest kommune (ikke vedlagt)

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til rapport etter forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF, utarbeidet av kommunens revisjon. Kontrollutvalget tar opplysningene og konklusjonene i rapporten til orientering.

Kontrollutvalget oversender sak om rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret viser til rapport etter forvaltningsrevisjon – Hammerfest Havn KF, utarbeidet av kommunens revisjon. Kommunestyret tar opplysningene og konklusjonene i rapporten til orientering.

Kommunestyret ber styret i Hammerfest Havn KF sørge for oppfølging av rapportens anbefalinger med bakgrunn i de funn som er gjort i undersøkelsen, herunder å gjøre følgende tiltak:

- Gjennomføre tiltak som sikrer:
 - at beregninger av anskaffelsens verdi i alle tilfeller gjøres i henhold til regelverket og at disse blir dokumentert

- regelverkets regler om føring av anskaffelsesprotokoll blir etterlevd

- *For noen av de undersøkte anskaffelsene har foretaket engasjert eksterne til å gjennomføre anskaffelsene. Kommunestyret ber Hammerfest Havn KF å:*
 - *gjøre vurdering av hvordan anskaffelsesprosessene gjennomført av eksterne skal dokumenteres og arkiveres hos foretaket*
 - *gjøre tiltak for å sikre at dokumentasjon lagres og arkiveres*
- *gjøre vurderinger av om anskaffelsesregelverket kommer til anvendelse ved kjøp av juridiske tjenester*

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Bakgrunnen for denne rapporten er Plan for forvaltningsrevisjon 2025 – 2028, vedtatt av kommunestyret i Hammerfest.

Kontrollutvalget vedtok oppstart av denne forvaltningsrevisjonen, samt bestilling av prosjektskisse fra revisjonen i sak 15/25 på møte 25. mars 2025.

Kontrollutvalget behandlet og godkjente prosjektskisse fra revisjonen i sak 27/25 på møte 27. mai 2025. Kontrollutvalget vedtok på grunnlag av dette følgende to hovedproblemstillinger for denne forvaltningsrevisjonen:

1. *Er Hammerfest Havn KF sin aktivitet og eiendomsportefølje i tråd med formålet til havneforetaket?*
2. *Er Hammerfest Havn KF sine anskaffelser gjort i henhold til sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser, samt kommunestyrets vedtak og forutsetninger?*

Kontrollutvalget vedtok også at utvalget forutsetter at denne forvaltningsrevisjonen gjennomføres innenfor en timeramme på maksimalt 300 timer, samt at utvalget legger til grunn at ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen oversendes kontrollutvalget v/sekretariatet i løpet av januar 2026.

Formål

Formålet med denne forvaltningsrevisjonen er å belyse om Hammerfest Havn KF sin aktivitet med mer på utvalgte områder er i tråd med formål, regelverk, delegert myndighet, budsjetterammer, samt kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Problemstillinger

I rapporten framgår det at hovedproblemstillingene i denne forvaltningsrevisjonen har vært følgende:

1. *Er Hammerfest Havn KF sin aktivitet og eiendomsportefølje i tråd med formålet til havneforetaket?*
2. *Er Hammerfest Havn KF sine anskaffelser gjort i henhold til sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser, samt kommunestyrets vedtak og*

forutsetninger?

Revisors funn og konklusjoner

I rapporten konkluderer revisjonen med følgende når det gjelder de to hovedproblemstillingene i denne forvaltningsrevisjonen:

1. Er Hammerfest Havn KF sin aktivitet og eiendomsportefølje i tråd med formålet til havneforetaket?

Revisors konklusjon:

«Det foreligger ikke opplysninger som tilsier at Hammerfest Havn KF sin aktivitet og virksomhet er i strid med foretakets vedtekter. Foretaket ivaretar sentrale forvaltningsoppgaver tillagt foretaket etter havne- og farvannsloven, jf. selskapets vedtekter. Våre funn viser at aktiviteten og investeringene utover de lovpålagte oppgavene til foretaket er redegjort for i dokumenter som fremlegges for havnestyret, samt at kommunestyret som eier har tilsluttet seg aktiviteten. Foretaket har imidlertid ikke dokumentert uttrykkelig i sine skriftlige vurderinger om virksomhet er havnetilknyttet og hensiktsmessig og fordelaktig for havnevirksomheten, jf. vurderingskriteriene angitt i vedtektene. Havneforetaket har selv uttrykt at de har noen eiendommer som er vurdert å ikke være havnetilknyttet.»

2. Er Hammerfest Havn KF sine anskaffelser gjort i henhold til sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser, samt kommunestyrets vedtak og forutsetninger?

Revisors konklusjon:

«Hammerfest Havn KF har ved inngåelse av fire undersøkte anskaffelser overholdt sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser om konkurranse, forutberegnelighet og likebehandling. For noen av de undersøkte anskaffelsene er det noe avvik opp mot bestemmelser i regelverket om dokumentasjon og etterprøvnbarhet. Vi har ikke funnet noen kommunestyrevedtak om konkrete anskaffelser, men kommunestyret er blitt orientert om – og har godkjent prosjektene/investeringene gjennom låneopptak.

Hammerfest Havn KF kan ikke dokumentere at anskaffelsesregelverket er etterlevd ved kjøp av juridisk bistand.»

Revisors anbefalinger

I rapporten framgår det at revisjonen anbefaler følgende:

«Revisor skal gi anbefalinger når det er hensiktsmessig med bakgrunn i data, vurderinger og konklusjoner. Vi anbefaler Hammerfest Havn KF å gjennomføre tiltak som sikrer at:

- beregninger av anskaffelsens verdi i alle tilfeller gjøres i henhold til regelverket og at disse blir dokumentert
- regelverkets regler om føring av anskaffelsesprotokoll blir etterlevd

For noen av de undersøkte anskaffelsene har foretaket engasjert eksterne til å gjennomføre anskaffelsene. Revisor anbefaler Hammerfest Havn KF å:

- gjøre vurdering av hvordan anskaffelsesprosessene gjennomført av eksterne skal dokumenteres og arkiveres hos foretaket
- gjøre tiltak for å sikre at dokumentasjon lagres og arkiveres

Vi anbefaler også Hammerfest Havn KF å gjøre vurderinger av om anskaffelsesregelverket kommer til anvendelse ved kjøp av juridiske tjenester.»

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatets vurderinger tar blant annet utgangspunkt i krav i lov og forskrift samt faglige krav til forvaltningsrevisjon slik disse framgår av god kommunal revisjonsskikk – i dette tilfellet RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, fastsatt av styret i Norges kommunerevisorforbund (NKRF), heretter forkortet RSK 001.

Sekretariatets vurderinger tar også utgangspunkt i kontrollutvalgets vedtak om bestilling av denne forvaltningsrevisjonen.

Bestilling og problemstillinger

Sekretariatet viser til RSK 001 punkt 4 der det sies at revisor skal gjennomføre oppdraget i forvaltningsrevisjon i samsvar med kontrollutvalgets vedtak. Ved behov for å endre vedtatte avgrensninger skal dette tas opp med kontrollutvalget.

Sekretariatet vurderer det slik at rapporten «Hammerfest Havn KF» er i tråd med problemstillingene som ble vedtatt av kontrollutvalget.

Sekretariatet anser at revisjonen har svart på problemstillingene.

Avgrensning

Sekretariatet vurderer det slik at avgrensningen av den gjennomførte undersøkelse er i samsvar med det som ble lagt til grunn ved kontrollutvalgets vedtak om bestilling av rapport.

Revisjonskriterier

I RSK 001 punkt 14 sies det at revisor med utgangspunkt i problemstillingen(e) skal utlede revisjonskriterier for hver forvaltningsrevisjon. I rapporten framgår det at revisor har utledet revisjonskriterier.

I NKRFs kommentarer til dette kravet sies det at å utlede kriterier innebærer at revisor må beskrive eller gjengi kildene til kriteriene og vise en logisk sammenheng mellom kildene og det endelige kriteriet. Dette framgår av rapporten.

Konklusjoner i rapporten

I RSK 001 framgår det at revisor på bakgrunn av sine vurderinger skal konkludere på problemstillingen(e). Rapporten viser at revisor har gjort dette.

Vedrørende revisjonens anbefalinger

I RSK 001 punkt 23 sies det at revisor skal gi anbefalinger når det er hensiktsmessig med bakgrunn i data, vurdering(er) og konklusjon(er), men at revisor likevel ikke skal anbefale detaljerte løsninger. I rapporten har revisor funnet det hensiktsmessig å komme med anbefalinger. Sekretariatet tilrår kontrollutvalget å gjøre kommunestyret oppmerksom på disse anbefalingene i sin innstilling til kommunestyret.

Vedrørende revisjonens dokumentasjon-Mislighet

I RSK 001 punkt 30 sies det at revisor skal dokumentere forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter. Dette skal dokumenteres særskilt med angivelse av hva revisor har foretatt seg. Det

samme gjelder dersom undersøkelsene avdekker åpenbare brudd på annet regelverk enn det som inngår i revisjonen.

I rapporten har revisor ikke funnet grunnlag for å dokumentere særskilt forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter.

Kontradiksjon

I henhold til krav i lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk (RSK 001) skal revisor sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til det kommunale foretaket som er gjenstand for forvaltningsrevisjon. I rapporten framgår det at revisor har gjort dette.

Vedrørende revisors uavhengighet

I RSK 001 punkt 3 framgår det at revisor skal være uavhengig og objektiv ved utførelsen av sine oppgaver. Det framgår videre at vurdering av uavhengighet må dokumenteres for hver forvaltningsrevisjon. Det framgår også at uavhengighet må vurderes gjennom hele forvaltningsrevisjonen. Det framgår videre at oppdragsansvarlig revisor skal sørge for at alle som utfører oppgaver i forvaltningsrevisjonen ivaretar kravet om avhengighet. I NKRF sine kommentarer til dette punktet i RSK 001 sies det at kravet om uavhengighet og objektivitet må gjøres gjeldende for enhver som utfører revisjonsoppdrag for en kommune, samt at dette for innleide rådgivere/konsulenter må sikres gjennom avtale.

Det opplyses i rapportens forord at revisjonen før igangsetting av forvaltningsrevisjonen og ved gjennomføring av undersøkelsen har vurdert sin uavhengighet overfor Hammerfest Havn KF og Hammerfest kommune, jf. kommunelovens § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Revisjonen opplyser videre at de ikke kjenner til forhold som er egnet til å svekke tilliten til deres uavhengighet og objektivitet til det arbeidet som har blitt gjort.

Ressursbruk

Timebudsjettet for denne revisjonen var angitt i den overordnede prosjektskissen til 300 timer. Revisor har ikke meldt om avvik i forhold til dette. Med forbehold legger derfor sekretariatet til grunn at revisor har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen innenfor timerammen for denne forvaltningsrevisjonen.

Leveringstid

Kontrollutvalget vedtok bestilling av rapport i sak 27/25 i møte 27. mai 2025, og særutskrift av utvalgets vedtak ble oversendt revisjonen 30. mai 2025. I vedtak i sak om behandling av revisjonens prosjektskisse legger kontrollutvalget til grunn at ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen oversendes kontrollutvalget v/sekretariatet i løpet av januar 2026. Revisjonen leverte rapporten 5. mai 2026, noe som i utgangspunktet ikke er i henhold til kontrollutvalgets vedtatte leveringsfrist. Imidlertid har revisor orientert kontrollutvalget om status underveis i prosessen.

FORVALTNINGSREVISJON

Hammerfest Havn KF

Hammerfest kommune

Forord

På grunnlag av bestilling fra kontrollutvalget i Hammerfest kommune har KomRev NORD gjennomført forvaltningsrevisjon rettet mot Hammerfest Havn KF. Kontrollutvalgets plikt til å påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, følger av lov om kommuner og fylkeskommuner § 23-2 bokstav c. Ifølge kommuneloven § 23-3 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Krav til revisors uavhengighet følger av kommuneloven § 24-4 og av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16, 17, 18 og 19. Før igangsetting av forvaltningsrevisjonen har revisjonen vurdert egen uavhengighet overfor Hammerfest Havn KF og Hammerfest kommune. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Vi takker Hammerfest kommune for samarbeidet i forbindelse med forvaltningsrevisjonen.

Tromsø/Narvik, 04.05.2026

Margrete Mjølhus Kleiven
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Susanne Arntzen Langnes
Prosjektleder, forvaltningsrevisor

SAMMENDRAG

KomRev NORD har på oppdrag fra kontrollutvalget i Hammerfest kommune gjennomført en forvaltningsrevisjon om Hammerfest Havn KF. Forvaltningsrevisjonen er gjennomført med utgangspunkt i følgende to problemstillinger:

1. *Er Hammerfest Havn KF sin aktivitet og eiendomsportefølje i tråd med formålet til havneforetaket?*
2. *Er Hammerfest Havn KF sine anskaffelser gjort i henhold til sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser, samt kommunestyrets vedtak og forutsetninger?*

Hammerfest Havn KF

Hammerfest Havn er et kommunalt foretak heleid av Hammerfest kommune. Hammerfest Havn KF inngår i en konsernstruktur med totalt to selskaper, og har ett datterselskap; *Hammerfest Terminalen AS*. Foretaket har også 50 % eierandel i Fuglenes Eiendom AS. På vegne av Hammerfest kommune forvalter foretaket Havnekvartalet Holding AS som eier av Havnekvartalet Utbygging AS.

Hammerfest Havn har som formål og ansvarsområde å ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver som kommunen er tillagt etter havne- og farvannsloven med forskrifter.

Videre er formålet å opprettholde og videreutvikle trafikkgrunnlaget for havnens eiendommer og installasjoner. Foretaket skal sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift, samt føre tilsyn med trafikken i kommunens sjøområde og forvalte eiendommer og innretninger og andre aktiva med sikte på en best mulig ressursutnyttelse til fordel for kommunen og havnens brukere.

Foretaket har flere kaier og anlegg. Det er i Hammerfest sentrum, Fuglenes, Rypefjord, Polarbase, Leirvika, Rypklubben, Kvalsund og distrikshavner i Akkarfjord og Forsøl. Foretaket har behov for eiendommer for å håndtere gods og logistikk. Enkelte eiendommer har medført tilleggsfunksjoner som ikke nødvendigvis er ønsket.

Hammerfest Havn KF har høy gjeld, og denne gjelden opprettholdes eller øker ytterligere i de kommende årene som følge av planlagte investeringer. Foretaket har økt inntekten sine de siste årene, men har høye rente- og avdragsforpliktelser. At foretaket fortsatt er avhengig av låneopptak for å gjennomføre nødvendig vedlikehold og utvikling, gjør at gjeldsbelastningen forblir høy gjennom hele perioden.

Foretakets lovpålagte aktiviteter etter havne- og farvannsloven

Revisor har undersøkt om Hammerfest Havn KF ivaretar oppgaver som foretaket har etter havne- og farvannsloven. Deriblant har foretaket ivaretatt plikten til å om å motta fartøy ved sine havner og havneterminaler. Videre krever foretaket inn farvannsavgift etter de satsene som er fastsatt. Foretaket har også ivaretatt oppgaven med å publisere oversikt over priser for havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur. Det foreligger også informasjon om saksbehandling og innkreving av saksbehandlingsgebyr for søknad om tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven offentlig tilgjengelig på foretakets hjemmeside. For de fire havneanleggene Bølgebryterkaia, Sentrumskaia, Hammerfestterminalen og Fuglenes som kommunen er havnesikringsmyndighet for, foreligger det sårbarhetsvurderinger og sikringsplaner som også er oppdatert i tråd med gjeldende regelverk.

Foretakets aktiviteter

Revisor har etterspurt skriftlig dokumentasjon for den virksomheten foretaket har engasjert seg i utover lovpålagte aktiviteter etter havne- og farvannsloven, og om den er av foretaket vurdert å være fordelaktig for kommunen. Vi har mottatt skriftlige redegjørelser for Hammerfest Terminalen AS, Fuglenes Eiendom AS, og Havnekvartalet Holding AS og Havnekvartalet Utbygging.

Fuglenes Eiendom AS sitt formål vurderes av foretaket å være i tråd med Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF sine strategiske mål om å legge til rette for næringsutvikling og maritim aktivitet. Foretaket har arbeidet langsiktig med utvikling av området.

Hammerfest Terminalen AS var ifølge foretaket et verktøy i forbindelse med utvikling av Leirvika. I ettertid viste det seg at finansieringen av virksomheten ikke var i tråd med kommuneloven. Foretaket hadde ikke adgang til å gjøre utlån til datterselskapet Hammerfest Terminalen AS. Foretaket har gjort tiltak for å gjøre endringer slik at finansiering av virksomheten skal være i tråd med loven.

Havnekvartalet Holding AS og Havnekvartalet Utbygging AS ble opprettet med bakgrunn i at kommunen og foretaket ønsket innflytelse på hvordan tomtene i sentrum skal utnyttes.

Ingen av de oversendte skriftlige vurderingene fra foretaket viser uttrykkelig at foretaket har vurdert om virksomheten er havnetilknyttet og hensiktsmessig, og fordelaktig for havnevirksomheten.

Revisors konklusjon er at det ikke foreligger opplysninger som tilsier at Hammerfest Havn KF sin aktivitet og virksomhet er i strid med foretakets vedtekter. Foretaket ivaretar sentrale forvaltningsoppgaver tillagt foretaket etter havne- og farvannsloven, jf. selskapets vedtekter. Våre funn viser at aktiviteten og investeringene utover de lovpålagte oppgavene til foretaket er redegjort for i dokumenter som fremlegges for havnestyret, samt at kommunestyret som eier har tilsluttet seg aktiviteten. Foretaket har imidlertid ikke dokumentert uttrykkelig i sine skriftlige vurderinger om virksomhet er havnetilknyttet og hensiktsmessig og fordelaktig for havnevirksomheten, jf. vurderingskriteriene angitt i vedtektene. Havneforetaket har selv uttrykt at de har noen eiendommer som er vurdert å ikke være havnetilknyttet.

Anskaffelser

Revisor har under problemstilling 2 undersøkt fire anskaffelser som foretaket har gjennomført det siste året. To av disse anskaffelsene hadde eksterne aktører gjennomført på vegne av foretaket. For disse to har ikke revisor gjort vurdering av anskaffelsesprosessen da det er foretaket som er gjenstand for undersøkelse. For disse anskaffelsene skal foretaket ha beregnet anskaffelsens verdi og arkivert kontrakt med valgte leverandør. Våre undersøkelser viser at foretaket har mangel på dokumentasjon for beregninger av anskaffelsens verdi for begge disse. Foretaket har dokumentert å ha kontrakten for en av anskaffelsene, mens det for en anskaffelse ikke er dokumentert kontrakt. For de andre to anskaffelsene som foretaket selv har gjennomført har revisor funnet at det kun for én av disse var dokumentert beregninger om anskaffelsens verdi. Vi har vurdert at foretaket har valgt riktig forskrift og benyttet tillat anskaffelsesprosedyre, men at det er mangler knyttet til dokumentasjon for valgene. Videre fant vi at foretaket i samtlige av anskaffelsene har gjennomført konkurranse og gjort potensielle leverandører kjent med forhold som skal vektlegges ved deltakelse og tildeling av kontrakt. Kontrakt er tildelt i tråd med tildelingskriterier satt i forespørsel. Det foreligger ikke

informasjon om bruk av kvalifikasjonskrav for disse to anskaffelsene. Det foreligger ikke anskaffelsesprotokoll for anskaffelsene. Det er også mangler knyttet til meddelelse om tildelingsbeslutning samt at det for en av anskaffelsene mangler kontrakt.

Revisor har avdekket at foretaket har gjort kjøp av advokattjenester uten å følge kravene i anskaffelsesregelverket. Tjenestene er anskaffet direkte, uten konkurranse eller dokumentert vurdering av eventuelt unntak. Dette innebærer brudd på regelverkets grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling og forutberegnelighet.

Revisors konklusjon er at Hammerfest Havn KF har ved inngåelse av fire undersøkte anskaffelser overholdt sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser om konkurranse, forutberegnelighet og likebehandling. For noen av de undersøkte anskaffelsene er det noe avvik opp mot bestemmelser i regelverket om dokumentasjon og etterprøvbarehet. Vi har ikke funnet noen kommunestyrevedtak om konkrete anskaffelser, men kommunestyret er blitt orientert om – og godkjent prosjektene/investeringene gjennom låneopptak.

Hammerfest Havn KF kan ikke dokumentere at anskaffelsesregelverket er etterlevd ved kjøp av juridisk bistand.

Med bakgrunn i våre funn, vurderinger og konklusjoner på problemstilling 2 anbefaler vi Hammerfest Havn KF å gjennomføre tiltak som sikrer at:

- beregninger av anskaffelsens verdi i alle tilfeller gjøres i henhold til regelverket og at disse blir dokumentert
- regelverkets regler om føring av anskaffelsesprotokoll blir etterlevd

For noen av de undersøkte anskaffelsene har foretaket engasjert eksterne til å gjennomføre anskaffelsene. Revisor anbefaler Hammerfest Havn KF å:

- gjøre vurdering av hvordan anskaffelsesprosessene gjennomført av eksterne skal dokumenteres og arkiveres hos foretaket
- gjøre tiltak for å sikre at dokumentasjon lagres og arkiveres

Vi anbefaler også Hammerfest Havn KF å gjøre vurderinger av om anskaffelsesregelverket kommer til anvendelse ved kjøp av juridiske tjenester.

Innhold

SAMMENDRAG	2
1 INNLEDNING	6
1.1 Bakgrunn og bestilling	6
1.2 Tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner i Hammerfest Havn KF	6
2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER	7
2.1 Problemstillinger	7
2.2 Revisjonskriterier	7
2.2.1 Kilder for utledning av revisjonskriterier	7
3 METODE, DATAMATERIALE OG AVGRENSING	15
3.1 Metode og datamateriale	15
3.2 Gyldighet og pålitelighet.....	17
3.3 Avgrensing	18
4 OM HAMMERFEST HAVN KF	19
4.1 Overordnet situasjonsbeskrivelse	19
4.1.1 Virksomhetens formål	19
4.1.2 Havner og kapasitet i Hammerfest Havn	19
4.1.3 Virksomhetens organisering.....	19
4.1.4 Aktivitet og den økonomiske situasjonen i foretaket	20
4.2 Eiendom	21
4.2.1 Eiendomsportefølje	21
4.3 Havnetjenester.....	21
5 AKTIVITET OG EIENDOMSPORTEFØLJE	22
5.1 Mottaksplikt.....	22
5.2 Avgifter for bruk av kommunale havneanlegg og saksbehandling.....	23
5.3 Sikring av havner og havneanlegg	25
5.4 Havneforetakets virksomhet utover lovpålagte oppgaver	25
5.5 Revisors vurdering.....	29
5.6 Revisors konklusjon	30
6 ANSKAFFELSER	31
6.1 Rutiner og praksis ved gjennomføring av anskaffelser	31
6.2 Etterlevelse av anskaffelsesregelverket	32
6.2.1 Advokatutgifter.....	32
6.2.2 Nye moloer – Fuglenes og Batteriet	33
6.2.3 Kvalsund Marina	34
6.2.4 Havnegata 3 innredning kontorer.....	36
6.2.5 Hall for godshåndtering.....	36
6.3 Behandlinger i kommunestyret	37
6.4 Revisors vurderinger.....	37
6.5 Revisors konklusjon	38
7 ANBEFALINGER	39
8 UTTAELSE	40
9 REFERANSER	41
10 VEDLEGG	42

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn og bestilling

Kommunestyret i Hammerfest kommune vedtok i møte 28.11.2024 under sak 189/24 plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028. Forvaltningsrevisjon om Hammerfest Havn KF står oppført på listen over prioriterte prosjekter i planperioden.

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune besluttet i møte den 25.3.25 under sak 15/25 å bestille en forvaltningsrevisjon i foretaket. Kontrollutvalget behandlet i møte 27.5.25, i sak 27/25, KomRev NORDs overordnede prosjektskisse. Prosjektskissen ble godkjent, og forvaltningsrevisjonen ble igangsatt.

Kontrollutvalgets formål med forvaltningsrevisjonen var i bestillingsskjemaet til revisor oppgitt å være «å belyse om Hammerfest Havn KF sin aktivitet med mer på utvalgte områder er i tråd med formål, regelverk, delegert myndighet, budsjettammer, samt kommunestyrets vedtak og forutsetninger.»

1.2 Tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner i Hammerfest Havn KF

I 2021 gjennomførte tidligere Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS (Vefik) en forvaltningsrevisjon av Hammerfest Havn KF. Undersøkelsen var rettet mot virksomhetens økonomiske internkontroll samt ble det undersøkt påstander som var fremsatt i ulike anonyme e-poster. Rapporten viste at foretaket har sentrale elementer i internkontrollen på plass, men at foretaket har mangel når det gjelder dokumentasjon, noe som det i rapporten ble vist til vanskeliggjør revisors vurderinger. I undersøkelsen ble det foretatt gjennomgang av tre utvalgte innkjøp for å se om Hammerfest kommunes rutiner var lagt til grunn. Rapporten viste at dokumentasjon bare delvis kunne bekrefte at kommunens rutiner var fulgt. Undersøkelsene viste at anskaffelsene var kunngjort og at det forelå evaluering av tilbudene, herunder kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier.

Påstandene i de fremsatte e-postene gjaldt spørsmål knyttet til avtale foretaket hadde inngått. Konkret dreide det seg om en påstand om det var gjort gjeldende en annen leieavtale for Leirvika næringsområde, enn den kommunestyret hadde fått framlagt i forbindelse med behandling av saken om utbygging. Rapporten viste at revisor ikke hadde tilstrekkelig med dokumentasjon for å verifisere påstandene. På denne bakgrunn ble det derfor vedtatt av kontrollutvalget å gjennomføre en ny undersøkelse. BDO advokater AS (BDO) leverte i mars 2023 en rapport om undersøkelse av påstander knyttet til avtale for utbygging av Leirvika næringsområde. BDO vurderte i rapporten at det ikke var sannsynliggjort at det var gjort gjeldende en annen leieavtale enn den som ble behandlet av kommunestyret. Det var imidlertid enkelte forhold som kan ha gitt inntrykk av at det foreligger en annen avtale, eller en avtale med økt risiko for Hammerfest kommune.

2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER

2.1 Problemstillinger

For denne forvaltningsrevisjonen gjelder følgende problemstillinger:

1. ***Er Hammerfest Havn KF sin aktivitet og eiendomsportefølje i tråd med formålet til havneforetaket?***
2. ***Er Hammerfest Havn KF sine anskaffelser gjort i henhold til sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser, samt kommunestyrets vedtak og forutsetninger?***

2.2 Revisjonskriterier

2.2.1 Kilder for utledning av revisjonskriterier

Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som praksis på det reviderte området skal vurderes opp mot. Revisjonskriterier utledes fra autoritative eller anerkjente kilder innenfor det aktuelle området. De relevante kildene for utledning av revisjonskriterier i denne forvaltningsrevisjonen er:

- Lov 21.06.2019 nr. 70 om havner og farvann (havne- og farvannsloven)
- Lov 22.06.2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov 17.06.2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven)
- Forskrift 12.08.2016 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (forsyningsforskriften)
- Forskrift 29.05.2013 nr. 539 om sikring av havner
- Forskrift 29.05.2013 nr. 538 om sikring av havneanlegg
- Vedtekter Hammerfest Havn KF
- Vedtak i kommunestyret som omhandler Hammerfest Havn KF

Undersøkelsene under problemstilling 1 retter seg mot om Hammerfest Havn KF ivaretar oppgaver som foretaket har etter havne- og farvannsloven. Foretaket skal ifølge vedtektene ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver Hammerfest kommune er tillagt etter havne- og farvannsloven. I foretakets vedtekter er det angitt at foretaket kan for å opprettholde og videreutvikle trafikkgrunnet for havnens eiendommer og installasjoner engasjere seg i havnetilknyttet virksomhet og foretaket kan forvalte Hammerfest havnekapital, innretninger og andre aktiva med sikte på en best mulig ressursutnyttelse til fordel for kommunen og havnens brukere. Problemstillingen retter seg også derfor mot undersøkelser om foretaket har gjort de vurderingene som foretakets vedtekter angir at foretaket skal gjøre.

Problemstilling 2 retter seg mot anskaffelser og gjennomgang av et utvalg av anskaffelser med verdi over 100 000 kr som Hammerfest Havn KF har gjort det siste året.

Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 1 om foretakets aktivitet

Hammerfest Havn KF er Hammerfest kommunes havnefaglige organ, og skal ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver som kommunen er tillagt etter havne- og farvannsloven, og bestemmelser gitt i medhold av loven, jf. Hammerfest Havns vedtekter § 2. Hva disse forpliktelsene består i, redegjør vi for nedenfor.

Mottaksplikt

Plikten til å motta fartøy og den korresponderende anløpsretten for fartøy fremgår av havne- og farvannsloven § 27. Etter denne har eiere og operatører av havner og havneterminaler plikt til

å motta fartøy, så lenge fartøyet ikke er til urimelig fortrengsel for eierens bruk av havnen eller andre som er sikret rett til å bruke havnen. Plikten gjelder så langt kapasiteten i havnen tilsier det. Plikten gjelder ikke dersom mottak av fartøyet kan innebære en risiko for miljøet eller sikkerheten.

Oversikt over priser for havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur

Det fremgår av havne- og farvannsloven § 29 at den som tilbyr havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur skal publisere oversikt over priser og andre forretningsvilkår. Merknader til bestemmelsen fremgår av forarbeidene. Her fremgår det at hovedformålet med bestemmelsen er å ivareta transparens og oversiktighet i markedet, noe som også tilrettelegger for konkurranse og kontroll. I bestemmelsen om at oversikten skal publiseres ligger at denne skal gjøres allment tilgjengelig for potensielle havnebrukere, slik at disse kan gjøre seg kjent med priser og gjeldende generelle forretningsvilkår. I forarbeidene vises det til at det naturlige vil være å publisere opplysningene på egen internettside.

Farvannsavgift

Kommunen kan i forskrift bestemme at det skal betales farvannsavgift for fartøy som anløper havn og innretninger for drift av akvakulturanlegg i kommunens sjøområde jf. havne- og farvannsloven § 36. I forskrift 11.12.2019 nr. 1838 om kommunens beregning og innkreving av farvannsavgift § 2 presiseres det at farvannsavgiften skal fastsettes etter selvkostprinsippet; samlet farvannsavgift skal ikke være større enn kommunens kostnader ved å utføre oppgavene nevnt i havne- og farvannsloven § 36 annet ledd. Det er altså frivillig for kommunen hvorvidt man ønsker å innkreve farvannsavgift eller ikke, men dersom kommunen velger å innkreve farvannsavgift skal denne fastsettes etter et selvkostprinsipp. Det er i forskriften oppgitt flere eksempler på fartøy som er unntatt fra plikt til å betale farvannsavgift, herunder fartøy med største lengde under 15 meter. Hammerfest havnestyre har i møte 9.11.2020 i sak 39/20, og Hammerfest kommunestyre godkjent *forskrift om innkreving av kommunal farvannsavgift etter lov om havner og farvann for Hammerfest kommune, Finnmark*. Det fremgår av forskriftens § 2 at fartøy som anløper havn i Hammerfest kommune sitt sjøområde skal betale farvannsavgift. Avgiften skal ilegges per anløp. Det fremgår av forskriftens § 3 at kostnadene som inngår i farvannsavgiften er, slik som også havne- og farvannsloven § 36 bestemmer:

- nødvendig isbryting og fjerning av gjenstander som hindrer sjøtransporten eller er til fare for ferdselen i kommunens sjøområde
- utøvelse av offentlig myndighet
- farvannsskilt og navigasjonsinnretninger som kommunen eier

Forskriften inneholder bestemmelser om beregning av farvannsavgift. Videre fremgår det at havnedirektøren kan etter fullmakt fra styret inngå avtaler om rabatt og årspris på visse vilkår. Det vises også til foretakets hjemmeside.

Saksbehandling

Hammerfest Havn KF saksbehandler søknad om tiltak i sjø i henhold til havne- og farvannsloven § 14. Etter § 33 kan departementet eller kommunestyret selv gi forskrift om gebyr for henholdsvis statens og kommunens behandling av søknad om tillatelse etter bestemmelser i eller i medhold av havne- og farvannsloven. Saksbehandlingsgebyret skal fastsettes etter selvkostprinsippet og det kan ikke ilegges gebyr for behandling av klager over vedtak. Kommunestyret i Hammerfest har gitt gebyr- og avgiftsregulativ. Gebyrene som Hammerfest Havn KF kan kreve inn, fastsettes som en del av kommunens årlige budsjettvedtak. Kommunestyret vedtar prislisten - som publiseres på havneforetakets nettside - én gang årlig.

Sist ble prislisten vedtatt i forbindelse med behandlingen av årsbudsjettet for 2026 og økonomiplan 2026-2029. Havneforetaket plikter derfor å praktisere de gebyrene og satsene som kommunestyret har vedtatt.

Sikring av havner og havneanlegg

Plikten for kommunen til å sikre havner og havneanlegg reguleres av to forskrifter. Dette er Forskrift 29.5.2013 nr. 539 om sikring av havner og Forskrift 29.5.2013 nr. 538 om sikring av havneanlegg. Forskrift om sikring av havneanlegg inneholder konkrete krav til sikring av havneanleggene som omfattes av forskriften. Forskrift om sikring av havner skal styrke sikringen i de områder av havnen som ikke er omfattet av forskrift om sikring av havneanlegg, og underbygge de sikringstiltak som er iverksatt. Forskriften gjelder for havner der det ligger ett eller flere havneanlegg som er omfattet av forskrift om sikring av havneanlegg. Forskriftene gjelder for havner og havneanlegg som betjener skip i internasjonal fart – havner og havneanlegg med såkalt ISPS-sertifisering. I Hammerfest kommune er det per i dag fire havneanlegg som har slik sertifisering ifølge Kystverket sine nettsider¹; havneanleggene Bølgebryterkaia, Sentrumskaia, Hammerfestterminalen og Fuglenes havneanlegg. Revisjonskriteriene som i det følgende utledes knyttet til sikring av havner og havneanlegg vil følgelig kun være relevant for disse.

Av § 7 i forskrift om sikring av havner fremgår det at hver havn som omfattes av forskriften skal ha en havnesikringsmyndighet som er ansvarlig for at alle oppgaver og forpliktelser som følger av forskriften, overholdes. Der det kun er én eier eller operatør av havnen, er denne havnesikringsmyndighet. Ifølge § 8 i forskrift om sikring av havneanlegg er eier av havneanlegget ansvarlig for at oppgaver og forpliktelser etter forskriften overholdes. Bestemmelsene slår fast at Hammerfest kommune som havneeier er havnesikringsmyndighet, med det ansvar og forpliktelser som det medfører etter de to forskriftene.

Ifølge de ovenfor nevnte forskriftene skal det gjennomføres sårbarhetsvurderinger for havner og havneanlegg. Med sårbarhetsvurdering menes en prosess for å vurdere sårbarhet for infrastruktur og eiendeler som er viktig å beskytte, for deretter å fastsette de riktige sikringstiltak. Det skal gjennomføres en sårbarhetsvurdering for hver havn og for hvert havneanlegg. Sårbarhetsvurderinger kan gjennomføres av Kystverket, eller av en godkjent sikringsvirksomhet. En sårbarhetsvurdering som er gjennomført av godkjent sikringsvirksomhet må godkjennes av Kystverket.

Om sårbarhetsvurdering av havner fremgår det at sårbarhetsvurderingen skal ta hensyn til særlige kjennetegn ved de ulike deler av havnen, tilstøtende områder som har innvirkning på sikring i havnen, og de sårbarhetsvurderingene som er gjort i henhold til forskrift om sikring av *havneanlegg*. Det oppstilles også minstekrav til hva sårbarhetsvurderingen må inneholde.

Sårbarhetsvurderingen skal legges til grunn for fastsetting av grensene for det sikringsrelevante området. Det fremgår også minstekrav til hva sårbarhetsvurdering av *havneanlegg* skal inneholde.

På bakgrunn av sårbarhetsvurderingene skal det utarbeides sikringsplaner for både havner og havneanlegg. Med sikringsplan menes en plan for gjennomføring av tiltak som skal beskytte havnen og havneanlegg, skip, personer, last, transportenheter og skipsforsyninger i havnen og havneanlegget mot risikoene ved en sikringshendelse. Sikringsplanene skal utarbeides av

¹ [SafeSeaNet Norway](https://www.kystverket.no/om-kystverket/sikkerhet/sikkerhet-i-havnen)

havnen eller havneanleggets sikringsleder eller godkjent sikringsvirksomhet, og skal godkjennes av Kystverket. Også for sikringsplaner er det minstekrav til innholdet.

Om sikringsplaner for havneanlegg fremgår det av forskriften at havneanleggets sikringsleder skal sørge for at sikringsplanen oppdateres kontinuerlig, og at oppdatert sikringsplan sendes til Kystverket. Videre at endringer i sikringsplanen skal godkjennes av Kystverket før de kan iverksettes dersom disse følger av endringer i sårbarhetsvurderingen, eller påvirker omfanget av sikringstiltakene.

Om gjennomgang av sårbarhetsvurderinger og sikringsplaner for havner fremgår det at gjennomgang og oppdatering skal skje når det er relevant, og minst hvert 5. år. Dette kan gjøres av Kystverket, havnesikringsmyndigheten eller godkjent sikringsvirksomhet. Endringer i sårbarhetsvurderingen skal godkjennes av Kystverket. Det skal utarbeides ny sårbarhetsvurdering ved endringer i grunnlaget for denne. Endringer i sikringsplanen skal godkjennes av Kystverket før de kan iverksettes dersom disse følger av endringer i sårbarhetsvurderingen, eller påvirker omfanget av sikringstiltakene.

Foretakets ikke lovpålagte aktiviteter

Det fremgår av foretakets vedtekter at for å opprettholde og videreutvikle trafikkgrunnlaget for havnens eiendommer og installasjoner, kan Hammerfest Havn engasjere seg i havnetilknyttet virksomhet som finnes hensiktsmessig og fordelaktig for Hammerfest kommunes havnevirksomhet. I dette ligger det at foretaket må foreta en vurdering om virksomheten er 1. *havnetilknyttet*, 2. *om den er hensiktsmessig og fordelaktig for havnevirksomheten*.

Hammerfest Havn skal sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift, føre tilsyn med trafikken i Hammerfest kommunes sjøområde og forvalte Hammerfest havnekapitals eiendommer, innretninger og andre aktiva med sikte på en best mulig ressursutnyttelse til fordel for kommunen og havnens brukere.

I foretakets årsrapport for 2023 fremgår det at målene for Hammerfest Havn er å bygge, vedlikeholde og drive effektive og rasjonelle havneanlegg for alle typer skipstrafikk, fiskerirelatert virksomhet, godshåndtering og passasjerbefordring. Målene skal bidra til å videreutvikle kommunens og regionens næringsliv. Havnens drift er selvfinansierende og inntektene skal i hovedsak stamme fra skipstrafikk og varevederlag, utleie av arealer og bygninger samt salg av havnetjenester. Inntektene skal dekke kostnader som er forbundet med administrasjon, drift- og vedlikehold av kaier, arealer og terminaler. Inntektene skal også dekke kostnader ved utbygging av nye havneinstallasjoner. Ut fra dette er det havnebrukerne som bekoster havnedriften og havnekassens midler kan derfor også i henhold til den nye havnelovgivningen kun benyttes til havneformål, og skal da holdes adskilt i egen kasse – havnekassen.

Det er vanskelig å definere noen helt klare yttergrenser for Hammerfest Havn KF sin aktivitet. I vedtektene er det angitt hvilke vurderinger som skal gjøres i forkant av foretakets engasjering i ulik virksomhet.

Av det ovennevnte utleder vi som revisjonskriterier at Hammerfest Havn KF skal:

- overholde plikten til å motta fartøy ved sine havner og havneterminaler
- påse at innkreving av farvannsavgift gjøres i henhold til forskriften
- ha informasjon om saksbehandling og innkreving av saksbehandlingsgebyr for søknad om tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven offentlig tilgjengelig

- publisere en oversikt over priser for havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur
 - sørge for at det utarbeides en sårbarhetsvurdering for hver havn og hvert havneanlegg der kommunen er havnesikringsmyndighet
 - sørge for at sårbarhetsvurderinger for havner og havneanlegg gjennomgås og oppdateres i tråd med gjeldende regelverk
 - sørge for at sikringsplaner for havner og havneanlegg gjennomgås og oppdateres i tråd med gjeldende regelverk
-
- for virksomhet utover de lovpålagte oppgavene skal foretaket ha vurdert:
 - om virksomheten er havnetilknyttet
 - om virksomheten er hensiktsmessig og fordelaktig for havnevirksomheten

Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 2 om anskaffelser

Offentlige anskaffelser reguleres av lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven), som gjelder for stat, fylker og kommuner ved kjøp over 100 000 kroner ekskl. mva. Loven bygger på EU-direktiv og har tilhørende forskrifter:

- Anskaffelsesforskriften – gjelder generelt for kommunale anskaffelser
- Forsyningsforskriften – gjelder for forsyningssektorer som har aktiviteter knyttet til blant annet drikkevann, elektrisitet, transport og havner

Hammerfest Havn KF er ved tildeling av kontrakter om levering av varer, tjenester eller bygge- og anleggskontrakter pliktig til å følge lov om offentlige anskaffelser og de nevnte forskriftene. I det følgende er det derfor presentert krav som foretaket må overholde ved anskaffelser etter disse forskriftene.

Kort om terskelverdier og anskaffelsesforskriftens oppbygging

Anskaffelsesforskriften del I gjelder for alle anskaffelser som omfattes av forskriften, det vil si alle anskaffelser med anslått verdi på 100 000 kroner ekskl. mva. eller mer. Om regler i forskriftens del II eller del III også må følges, beror i det videre på anskaffelsens art og verdi, jf. forskriften §§ 5-1, 5-2 og 5-3. Del II gjelder for anskaffelser innenfor såkalt nasjonal terskelverdi mens del III gjelder for anskaffelser over den såkalte EØS-terskelverdien. Forskriftens system innebærer at oppdragsgiver må foreta en beregning av anskaffelsens anslåtte verdi. Reglene om dette finnes i anskaffelsesforskriften § 5-4. Anskaffelsens verdi beregnes på grunnlag av oppdragsgivers anslag av det samlede beløp oppdragsgiver kan komme til å betale, eksklusiv merverdiavgift, for de kontrakter som utgjør anskaffelsen. Beregningen skal være forsvarlig på kunngjøringstidspunktet, eller – for anskaffelser som ikke krever kunngjøring – på det tidspunktet oppdragsgiver innleder anskaffelsesprosessen. Oppdragsgiver skal ikke dele opp en planlagt anskaffelse i den hensikt å unngå at forskriftens krav blir gjeldende. Det er i utgangspunktet tre typer terskelverdier som gjelder:

- Kr 100 000 (som er terskelverdi for når forskriften kommer til anvendelse)
- Kr 1,3 millioner (nasjonal terskelverdi)
- Kr 2,3 millioner (EØS-terskelverdi)
- 57,8 millioner for bygge og anleggskontrakter (EØS-terskelverdi)

Når anskaffelsen kan følge forskriften del I

Dersom anskaffelsens verdi er over kr 100 000, men ikke overstiger den nasjonale terskelverdien på kr 1,3 millioner kan oppdragsgiver forholde seg til kun del I av forskriften. Det foreligger få eksplisitte krav til hvordan oppdragsgiver skal foreta en anskaffelse dersom kun del I av forskriften gjelder. Det er for eksempel ingen krav til kunngjøring, og oppdragsgiver har betydelig fleksibilitet med hensyn til hvordan konkurransen kan gjennomføres. Oppdragsgiver plikter imidlertid å opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarehet og forholdsmessighet, jf. anskaffelsesloven § 4 som er nærmere forklart i vedlegg til rapporten.

Når anskaffelsen skal følge anskaffelsesforskriften del I og del II

For vare- og tjenesteanskaffelser er det anskaffelser med verdi mellom kr 1,3 millioner og kr 2,05 millioner som skal gjennomføres etter bestemmelser i forskriften del I og del II. Etter forskriften del II er det to former for anskaffelsesprosedyrer som er tillatt; åpen tilbudskonkurranse eller begrenset tilbudskonkurranse, jf. § 8-3.

Oppdragsgiver må ifølge forskriften § 8-4 utarbeide et konkurransegrunnlag dersom vilkårene for konkurransen ikke kan beskrives tilstrekkelig utfyllende i kunngjøringen. Konkurransegrunnlag skal inneholde en tilstrekkelig og fullstendig beskrivelse av følgende:

1. hva som skal anskaffes
2. hvilke kontraktsvilkår som gjelder for oppdraget
3. hvorvidt oppdragsgiveren vil inngå en rammeavtale
4. hvordan oppdragsgiveren skal gjennomføre konkurransen
5. hvilke krav som gjelder for innholdet i og utformingen av en forespørsel om å delta i konkurransen, eller for et tilbud
6. andre opplysninger som er av betydning for utarbeidelsen av en forespørsel om å delta i konkurransen, eller for et tilbud.

Oppdragsgiver kan stille krav til leverandørenes kvalifikasjoner, inkludert krav til økonomisk og finansiell kapasitet og tekniske og faglige kvalifikasjoner. Kravene skal ha tilknytning til og stå i forhold til leveransen og være relevante for å sikre at leverandøren har kvalifikasjonene til å utføre kontrakten. Oppdragsgivere skal angi kvalifikasjonskravene sammen med de tilhørende dokumentasjonskravene i anskaffelsesdokumentene, jf. forskriften § 8-7.

Kravet om kunngjøring har som formål å sikre konkurranse ved anskaffelsen ved å nå ut til leverandørene som kan tenkes å inngi tilbud. Anskaffelser etter forskriften del I og II skal kunngjøres i Doffin, jf. anskaffelsesforskriften § 8-17. Dersom kravet til kunngjøring ikke overholdes, er anskaffelsen å betrakte som en ulovlig direkte anskaffelse.

Dersom oppdragsgiver har valgt åpen tilbudskonkurranse plikter oppdragsgiver å vurdere og evaluere alle innkomne tilbud. Dersom oppdragsgiver har valgt begrenset tilbudskonkurranse kan alle interesserte leverandører levere forespørsel om å delta i konkurransen. Oppdragsgiver må da først foreta en prekvalifisering, hvor han på bakgrunn av de innkomne forespørselene om deltakelse vurderer om leverandørene oppfyller kvalifikasjonskravene. Bare de leverandørene som oppfyller kvalifikasjonskravene og deretter blir invitert til å delta i konkurransen, kan gi tilbud. Etter at tilbudsfristen har utløpt, skal oppdragsgiver beslutte om han skal ha dialog med en eller flere av leverandørene. En eventuell utvelgelse skal skje i samsvar med likebehandlingsprinsippet.

Valg av tilbud skal skje på grunnlag av objektive tildelingskriterier som skal angis i prioritert rekkefølge i anskaffelsesdokumentene. Tildelingskriteriene skal ha tilknytning til leveransen og kan for eksempel være pris, kvalitet, livssyklus-kostnader, miljø, sosiale hensyn og innovasjon. Tildelingskriteriene skal ikke være så skjønnspregede at de gir oppdragsgiveren ubegrenset valgfrihet.

Når det er truffet avgjørelse om valg av leverandør, skal oppdragsgiveren skriftlig – og samtidig – gi alle de berørte leverandørene en meddelelse om dette før kontrakten inngås, jf. forskrift om offentlige anskaffelser § 10-1. Oppdragsgiveren skal gi en begrunnelse for valget og angi en karenperiode i meddelelsen.

Oppdragsgiver skal oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å kunne begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen. For anskaffelser etter forskriftens del I og II inneholder forskriften detaljerte krav til hvilke opplysninger som skal følge av protokollen i den utstrekning de er relevante, jf. anskaffelsesforskriften § 10-5. Det skal blant annet fremgå hva som skal anskaffes, anslått verdi på kontrakten, begrunnelse for utvelgelse av leverandører til å delta i konkurransen, begrunnelse for avvisning og begrunnelse for valg av tilbud. Navnene på involverte leverandører skal også dokumenteres i protokollen

Når anskaffelsen kan følge forsyningsforskriften

Forsyningsforskriften gjelder som nevnt ovenfor ved inngåelse av kontrakter innenfor havnevirksomhet.

Med havnevirksomhet som vil falle innenfor forsyningsforskriften, menes aktiviteter som har til formål å utnytte et geografisk område for å stille til rådighet til sjø- eller innlandshavner eller andre terminalanlegg for sjøtransportører. Dette inkluderer disposisjoner som har til formål å muliggjøre transport av passasjerer og gods fra og til havneområdet. Dette kan for eksempel være kontrakter knyttet til oppføring og vedlikehold av kaianlegg, mudring, strømlegg til båt og containere, kraner, lagerbygg og overvåkningsanlegg. Det er selve aktiviteten som bestemmer hvorvidt forskriften kan velges for anskaffelsen.

For en anskaffelse som delvis er omfattet av forsyningsforskriften og delvis er omfattet av anskaffelsesforskriften kan oppdragsgiver inngå separate kontrakter etter reglene for den enkelte aktivitet eller inngå en blandet kontrakt etter reglene som gjelder for den aktiviteten anskaffelsen i hovedsak er beregnet for. Dersom det ikke er mulig å avgjøre hvilken aktivitet som anskaffelsen i hovedsak er beregnet for er det mulig å inngå en blandet kontrakt etter anskaffelsesforskriften. Ovennevnte betyr at havneforetaket må gjøre en vurdering av hvilket regelverk som skal benyttes. Bestemmelsene i forsyningsforskriften er gjennomgående mer fleksible enn for anskaffelsesforskriften, og har ikke like omfattende prosedyreregler. Dersom foretaket har valgt å overholde anskaffelsesforskriften, vil som hovedregel også forsyningsforskriften være overholdt.

Etter forsyningsforskriften del I er det få krav. Havneforetaket må beregne anskaffelsens anslåtte verdi samt ivareta kravet til dokumentasjonsplikt. Foretaket må også overholde prinsippene i anskaffelsesloven. For anskaffelser over terskelverdi herunder kr 4,6 millioner for varer og tjenester og kr 57,8 millioner for bygge- og anleggskontrakter er det krav til kunngjøring, bruk av elektroniske verktøy og spesifikke prosedyrer.

Anskaffelsesprosesser skal, som redegjort ovenfor, være dokumenterte og etterprøvbare. Dette

innebærer at for alle faser i anskaffelsesprosessen skal Hammerfest Havn KF som oppdragsgiver kunne legge frem dokumentasjon som gir en tredjeperson, i dette tilfellet revisor, en forståelse av prosessen. I de tilfellene foretaket velger å bruke eksterne aktører til gjennomføring av anskaffelsen må foretaket sikre at de grunnleggende kravene til offentlige anskaffelser følges, også i mindre anskaffelser. I dette ligger det at foretaket må påse å arkivere relevant dokumentasjon. Av anskaffelsesforskriften § 7-1 må foretaket oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen. Kontrakten skal oppbevares gjennom hele kontraktperioden og vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen skal nedtegnes eller samles i en protokoll. For anskaffelser etter forsyningsforskriften gjelder ikke kravet til protokoll

På bakgrunn av det ovennevnte utleder vi følgende revisjonskriterier:

Hammerfest Havn KF skal ved anskaffelser:

- Ha gjort beregninger av anskaffelsens verdi
- Velge riktig forskrift for anskaffelsen og benytte tillatt anskaffelsesprosedyre
- Ivareta kravet til konkurranse i henhold til regelverket
- Gjøre potensielle leverandører kjent med de forhold som skal vektlegges ved deltakelse og tildeling av kontrakt og utarbeide konkurransegrunnlag i de tilfeller det er krav om det
- Bruke kvalifikasjonskrav i henhold til forskriften
- Tildel kontrakt i tråd med tildelingskriterier satt i forespørsel
- Fortløpende sikre at de vurderinger og den dokumentasjonen som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen er skriftlig
- Føre anskaffelsesprotokoll med det innhold som anskaffelsesforskriften krever

I flere av Hammerfest Havn KF sine prosjekter, er det brukt eksterne til gjennomføring av anskaffelser. Foretaket er fortsatt pliktsubjektet etter anskaffelsesregelverket. Vi utleder som revisjonskriterier at:

Hammerfest Havn KF må ved bruk av eksterne i gjennomføring av anskaffelser ha:

- Dokumentasjon som viser foretakets beregninger av anskaffelsens verdi
- Kontrakt med valgte leverandør

Revisjonskriteriene vi har utledet, oppgis i tekstboks innledningsvis i kapitlene de brukes i.

3 METODE, DATAMATERIALE OG AVGRENING

3.1 Metode og datamateriale

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til gjeldende standard for forvaltningsrevisjon². Revisor sendte brev om oppstart til havnedirektør og ba om å få oppnevnt kontaktperson i foretaket som vi kunne forholde oss til i prosjektgjennomføringen. Rådgiver regnskap ble oppnevnt som kontaktperson. Revisor avholdt oppstartsmøte via Teams med kontaktperson. I møtet deltok også havnedirektør. I oppstartsmøtet informerte vi om forvaltningsrevisjonen og startet innhenting av både muntlig og skriftlig informasjon. I det følgende redegjør vi for hvordan vi har gjennomført undersøkelsen og datamaterialet som ligger til grunn for besvarelsen av de to problemstillingene.

Problemstilling 1 om Hammerfest Havn sine lovpålagte aktiviteter og eiendomsportefølje

Våre beskrivelser under problemstilling 1 er basert på analyse av skriftlig informasjon og dokumentasjon, samt informasjon innhentet gjennom intervju med representanter fra Hammerfest Havn KF. Våre beskrivelser av havneforetakets virksomhet baserer seg på offentlig tilgjengelig informasjon som vedtektene, vedtatte årsbudsjetter, økonomiplaner og budsjettreguleringer samt årsregnskaper. Vi har også gjennomgått saker i foretakets havnestyre og Hammerfest kommunestyre. Videre har vi av foretaket mottatt sårbarhetsanalyser og sikringsplaner samt dokumentasjon om tilsyn, rutiner for mottak av fartøy, informasjon om avgifter og priser og beregninger av farvannsavgift, oversikt over selskaper havneforetaket har eierskap i, oversikt over aktive anlegg og foretakets leietakere. Vi har også mottatt oversikt over virksomhet utover den pålagte aktiviteten som foretaket har engasjert seg i og vurderinger knyttet til denne virksomheten.

Problemstilling 2 om anskaffelser

For å undersøke etterlevelse av regelverket og kommunestyrets vedtak og forutsetninger, har vi valgt ut avtaler med verdi over 100 000 kr som er blitt gjennomført i 2025. Vi har i forkant av utvelgelsen identifisert utgifter i foretakets regnskap for årene 2019-2025. Vi fant utgifter til firmaer innenfor annen type konsulentvirksomhet og entreprenørfirmaer, som vi anså som relevant å undersøke anskaffelsesprosess av. Fra foretaket fikk revisor oversendt en oversikt over foretakets avtaler for 2025. I denne oversikten var det listet opp 13 avtaler. Noen av disse var avtaler som var del av større investeringsprosjekter.

² RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon fastsatt av NKRFs styre 12.08.2020 og gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk for forvaltningsrevisjoner med oppstartsbrev sendt etter 30.09.2020

Utklipp 1 – Oversikt over større anskaffelser 2025

Oversikt over større anskaffelser 2025

Hva	Kommentarer
Havnekvartalet	Forskuttering av kostnader for Havnekvartalet utbygging. Skal faktureres
Nye Moloer	Prosjektering for innspill til Nasjonal transportplan
Sentrumskaier	Restarbeid Ren Havn
Miljøovervåking	Oppfølging Ren Havn. Skal refunderes fra kommunen og Miljødir.
Fuglenes Fiskerimarina	Bytting av en brygge
Rypejord Marina	Bytting av en brygge
Kvalsund Marina	Ny brygge og redskapsboder
Kai Akkarfjord	Store utbedringer
Langstrand kai	Ny distriktskai Langstrand
Havnegata 3	Innredning kontorer
Petroliumsveien 17	Ferdigstillelse av nytt bygg Leirvika
Hall for godshåndtering	Ny hall på kai sentrum
Landstrømsnett	Restarbeid nytt landstrømsanlegg ny sentrums kai

Foretaket har vist til å benytte profesjonell bistand for å sikre korrekt gjennomføring for anskaffelser som omfattes av regelverket for offentlige anskaffelser, herunder Hammerfest kommunes innkjøpsavdeling og eksterne rådgivere som WSP, Multiconsult og Byggtjeneste. Disse skal ifølge foretaket sikre at prosessen gjennomføres i samsvar med regelverket, herunder krav til dokumentasjon og etterprøvnbarhet. De eksterne aktørene er også ansvarlige for å publisere konkurransene i konkurransegjennomføringsverktøyet Merzell. Revisor har valgt ut anskaffelser som både er gjennomført av eksterne aktører i tillegg til anskaffelser foretaket selv har gjennomført. Med bakgrunn i regnskapsopplysninger og foretakets prosjektoversikt, valgte vi ut navn på seks leverandører vi ønsket å undersøke anskaffelsesprosessen for.

Utvalgte avtaler fremgår av nedenstående tabell:

Tabell 1 – Utvalgte avtaler/prosjekter

Avtale/prosjekt	Leverandør
Nye moloer – prosjektering for innspill til Nasjonal transportplan	Norconsult
Fuglenes Fiskerimarina – bytting av brygge	NOFI Tromsø AS
Kvalsund Marina – ny brygge og redskapsboder	Marina Harbour Solutions AS
Havnegata 3 – innredning kontorer	Finnmark Bygg Entreprenør AS (Fibyen)
Petroliumsveien 17 – ferdigstillelse av nytt bygg	Ikke omfattet av anskaffelsesregelverket
Hall for godshåndtering – ny hall på kai	Hallspecialisten AS

Tilsendt dokumentasjon viste at en av leverandørene som det var utbetaling til, hadde bakgrunn i en reklamasjon etter en tidligere gjennomført anskaffelse av levering av flytebryggeanlegg til Fuglenes Marina. Bakgrunnen var at Hammerfest Havn KF i 2020 gjennomførte en anskaffelse av levering av flytebryggeanlegg til Fuglenes Marina. NOFI Tromsø AS ble tildelt kontrakt og anlegget ble montert våren 2021. Etter fire vintersesonger ble det avdekket tretthetsskader på to av pirene. Anlegget hadde vært demontert og remontert av andre enn opprinnelig leverandør og det oppstod derfor diskusjoner mellom foretaket og leverandør om garantiansvar og mulige skadeårsaker. Foretaket meldte inn skadene som reklamasjon. Partene ble enige om at pir 1 ble

reparert av leverandør innenfor garantiordning. For pir 1 tilbød leverandør en ny, sterkere og spesialdesignert pir til en fordelaktig pris. Foretaket viser til at dette ble vurdert å være den mest hensiktsmessige løsningen. En av avtalene, Petroliumsveien 17 som vi også identifiserte som aktuell for undersøkelsen av, viste seg å ha verdi under 100 000 kr og derfor ikke omfattet av anskaffelsesregelverket.

Anskaffelsesprosesser skal, som vi redegjorde for i kapittel 2, være dokumenterte og etterprøvbare. Dette innebærer at Hammerfest Havn som oppdragsgiver må kunne legge frem dokumentasjon, som gir en tredjeperson, i dette tilfellet revisor, en forståelse av prosessen. Revisor har etterspurt dokumentasjon som skal belyse anskaffelse av kontrakt med de ovennevnte leverandørene i de ulike prosjektene, fra eventuelle vurderinger av anskaffelsens verdi og art, herunder valg av forskrift, tilbudsinnhenting/kunngjøring til kontraktsinngåelse. Datamaterialet som vi legger til grunn i undersøkelsen er fremskaffet ved en analyse av disse dokumentene. Våre vurderinger opp mot de enkelte utledete revisjonskriteriene avhenger av den samlede dokumentasjonen foretaket har lagt frem for den enkelte anskaffelse.

Vi har fått oversendt oversikt over saker som har vært behandlet i havnestyret og kommunestyret. Denne oversikten ligger som vedlegg 2 til rapporten. Vi har gjennomgått saker i både kommunestyret og havnestyret for å finne informasjon om pågående prosjekter. Ingen av anskaffelsene vi har gjennomgått har vært særskilt sak om i kommunestyret.

I regnskapet identifiserte vi også at det årlig er utgifter til ulike advokatfirmaer, og har valgt å omtale innkjøpene av advokattjenester nærmere i rapportens kapittel 5.

3.2 Gyldighet og pålitelighet

Med gyldige data menes at dataene som samles inn i undersøkelsen, skal utgjøre et relevant og tilstrekkelig grunnlag for å vurdere den reviderte virksomheten opp imot revisjonskriteriene og konkludere på problemstillingene. Revisor vurderer at det datamaterialet som er presentert som «revisors funn» i rapporten, oppfyller gyldighetskravet. Under problemstilling 1 har revisor basert seg på den informasjonen og dokumentasjonen som foretaket har oversendt. Vi har også sett hen til offentlig tilgjengelig informasjon.

Under problemstilling 2 valgte vi å undersøke fire av anskaffelsene i henhold til foretakets oversikt over anskaffelser gjennomført i 2025, og vi anser at utvalget er tilstrekkelig for å belyse foretakets praksis det siste året. Utvalget i denne undersøkelsen ble noe mindre enn vi først planla, men vi anså det ikke nødvendig å bruke mer ressurser på å gjennomgå flere saker. Funnene i våre undersøkelser medførte at forbedringsbehov ble identifisert etter gjennomgang av disse fire anskaffelsene. Utvalget består av anskaffelser som er gjort etter både ordinært anskaffelsesregelverk og forsyningsforskriften. Foretaket bruker ofte eksterne ved gjennomføring av anskaffelser. Vi har dermed fått belyst ulike typer anskaffelser og også belyst hvordan praksis foretaket har for arkivering av konkurransedokumentasjon.

Med pålitelige data menes at dataene skal være mest mulig nøyaktige. Revisor har vurdert eventuelle feilkilder i det innsamlede datamaterialet. Vi har sammenlignet de ulike typene data med hverandre for å avdekke eventuelle motsetninger i opplysninger som fremkommer i dem.

Vi har også fremlagt våre beskrivelser av datamaterialet for foretaket.

Kunstig intelligens

I kapittel 4.1.4 har revisor benyttet KI-assistenten Microsoft Copilot til å lage et sammendrag av informasjon i foretakets økonomiplaner for periodene 2025-2028 og 2026-2029. Sammenstillingen har blitt kvalitetssikret av revisor og er også forelagt foretaket for særskilt bekreftelse. Microsoft Copilot har ikke fått tilgang til personopplysninger eller annen sensitiv informasjon.

Påliteligheten og gyldigheten i det presenterte datamaterialet er også på et overordnet nivå sikret gjennom KomRev NORDs interne kvalitetssikringssystem.

3.3 Avgrensing

Vi har lagt til grunn at «aktivitet» er selskapets virksomhet etter vedtektene. Det kan omfatte alt, men vi presiserer at denne undersøkelsen ikke er en fullstendig gjennomgang av foretakets virksomhet. Vi har rettet undersøkelsene under problemstilling 1 inn mot enkelte av de administrative og forvaltningsmessige oppgavene som foretaket gjør etter havne- og farvannsloven. Revisor anser at undersøkelsen er avgrenset mot å undersøke nærmere foretakets saksbehandling av tiltak i sjø. Kjøp, salg og drift av eiendom er en del av selskapets aktivitet, jf. foretakets eiendomsportefølje. Siden dette er uttrykkelig nevnt i problemstilling 1, har vi svart ut dette særskilt under problemstilling 1.

Hammerfest Havn KF er involvert i flere store investeringsprosjekter. Denne undersøkelsen har ikke foretatt en fullstendig gjennomgang av foretakets totale prosjektportefølje eller planlegging og gjennomføring av investeringsprosjektene i sin helhet. Undersøkelsen omfatter kun et utvalg anskaffelser for 2025 i noen av prosjektene. Revisors funn, vurderinger og konklusjoner gjelder derfor bare for disse utvalgte anskaffelsene.

I tråd med kommunelovens krav legger Hammerfest Havn KF frem lovpålagte rapporteringer og virksomhetsdokumenter til kommunestyret. Kommunestyret mottar dermed jevnlig informasjon om foretakets økonomi, virksomhet og utvikling gjennom blant annet budsjett- og økonomiplanprosesser, tertial- og årsrapporter og andre faste rapporteringer. Vi har ikke vurdert innholdet i, eller kvaliteten på disse rapporteringene, utover eventuell bruk som dokumentasjon i de undersøkte anskaffelsene.

4 OM HAMMERFEST HAVN KF

4.1 Overordnet situasjonsbeskrivelse

4.1.1 Virksomhetens formål

Hammerfest Havns formål er beskrevet i vedtektene for Hammerfest Havn § 2. Foretaket har som formål og ansvarsområde å ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver som kommunen er tillagt etter havne- og farvannsloven med forskrifter.

Videre er formålet å opprettholde og videreutvikle trafikkgrunnet for havnens eiendommer og installasjoner. Foretaket skal sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift, samt føre tilsyn med trafikken i kommunens sjøområde og forvalte eiendommer og innretninger og andre aktiva med sikte på en best mulig ressursutnyttelse til fordel for kommunen og havnens brukere.

4.1.2 Havner og kapasitet i Hammerfest Havn

Havneforetaket har i overkant 2 500 meter kai lengde, og i tillegg kaier ute i distriktet hvor de tilbyr dybde fra 3,5 til 22 meter. Havnestrukturen omfatter: Ny sentrumshavn som følge av Ren Havn-prosjekt, Fuglenes hvor eksempelvis Bølgebryterkaia ligger, Rypefjord, Polarbase, Leirvika hvor Hammerfest Terminalen ligger, Rypklubben, Kvalsund og distriktshavner som Akkarfjord og Forsøl.

4.1.3 Virksomhetens organisering

Hammerfest Havn er et kommunalt foretak heleid av Hammerfest kommune. Hammerfest Havn KF inngår i en konsernstruktur med totalt to selskaper, og har ett datterselskap; *Hammerfest Terminalen AS*. Foretaket har også 50 % eierandel i Fuglenes Eiendom AS. På vegne av Hammerfest kommune forvalter foretaket Havnekvartalet Holding AS som eier av Havnekvartalet Utbygging AS.

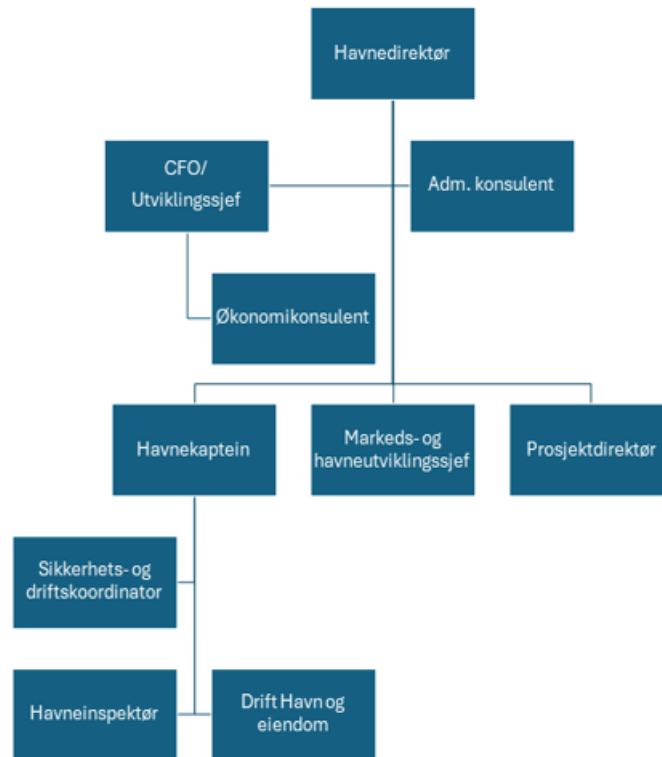
Hammerfest Havn KF ledes av en daglig leder som er underlagt et havnestyre. Havnestyret består av seks medlemmer med personlige varamedlemmer. Fem av disse velges av Hammerfest kommunestyre, og kommunestyret velger også varamedlemmer og havnestyrets leder og nestleder. Havnens ansatte skal også velge ett medlem med personlig varamedlem til havnestyret.

I tillegg til havnedirektør består ledergruppen av havnekaptein og økonomisjef. Ifølge foretakets årsrapport for 2024 har foretaket 15 ansatte som ved utgangen av 2024 representerte 13,75 årsverk, samt 1,2 årsverk i prosjektengasjement.

Revisor har fått oversendt foretakets virksomhetsmodell som vi har inntatt i utklipp nedenfor.

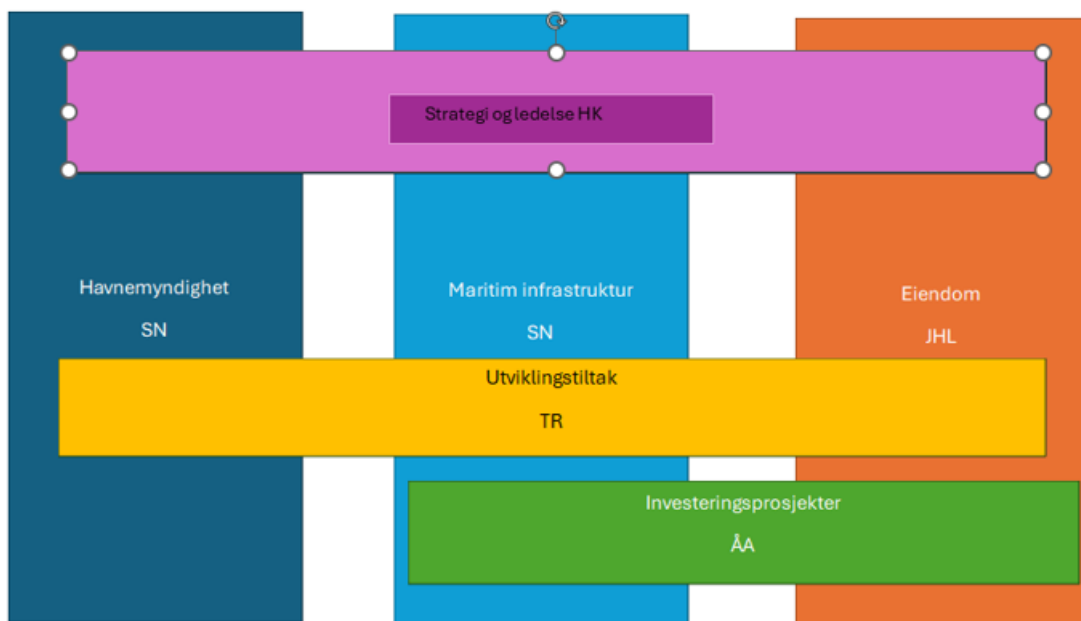
Utklipp 2 - Oversikt over foretakets virksomhetsmodell

Virksomhetsmodell:

Hammerfest Havn KF

Virksomhetsmodell:

4.1.4 Aktivitet og den økonomiske situasjonen i foretaket³

Hammerfest Havn KF har de senere årene oppnådd en betydelig styrking av driftsøkonomien. Driften er effektivisert gjennom redusert andel lønns- og øvrige driftskostnader, og foretaket har utviklet en stadig sterkere brutto driftsmargin. Brutto driftsresultat har økt jevnt siden 2021

³ For dette kapitlet er kunstig intelligens (KI) benyttet for å sammenstille opplysningene

og ligger i økonomiplanene på over 60 prosent av inntektene både i 2025 og 2026. Inntektene forventes å øke videre i økonomiplanperioden, blant annet som følge av høyere leieinntekter i Leirvika, økt aktivitet på basene, økning i cruiseanløp, samt generelt høy trafikk innen olje- og gassrelaterte tjenester. I 2026 budsjetteres det med driftsinntekter på over 106 millioner kroner, stigende til over 114 millioner innen 2029.

Hammerfest Havn KF har høy gjeld, og denne gjelden opprettholdes eller øker ytterligere i de kommende årene som følge av planlagte investeringer. I 2026 tas det opp nye lån på om lag 30,5 millioner kroner, og samlet gjeld for foretaket ligger på rundt 900 millioner kroner gjennom hele økonomiplanperioden. Det innebærer at en stor del av foretakets inntekter bindes opp i renter og avdrag. Rundt 62 prosent av de totale driftsinntektene i perioden 2026–2029 må brukes på finansutgifter. Dette etterlater lite rom for oppbygging av reserver, håndtering av uforutsette hendelser eller finansiering av nye satsinger. Netto driftsresultat er gjennomgående negativt i alle årene i økonomiplanen, til tross for en sterk underliggende drift.

Investeringene for perioden 2026–2029 er betydelige, særlig i 2026 og 2027. Disse inkluderer utvikling av Follidal kai, tiltak i Leirvika, arbeid med kombibåtkai i sentrum, samt videre utvikling av Fuglenes-området og Havnekvartalet. Investeringsnivået ligger på mellom 33 og 35 millioner kroner årlig i starten av perioden, før det faller til om lag 10 millioner kroner mot slutten. Investeringene er i hovedsak lånefinansiert, og foretaket signaliserer selv at det ikke er økonomisk rom for å starte nye store prosjekter fremover. Flere av tiltakene representerer likevel viktige inntektsmuligheter på lengre sikt, særlig når det gjelder eiendomsutvikling, utleie og økt kapasitet for sjøtrafikk.

Foretaket leverer gode driftsresultater og har betydelig inntektsvekst, men har høye rente- og avdragsforpliktelse. At foretaket fortsatt er avhengig av låneopptak for å gjennomføre nødvendig vedlikehold og utvikling, gjør at gjeldsbelastningen forblir høy gjennom hele perioden. Dette gjør at økonomien er særlig sårbar for renteutviklingen, endringer i aktivitet i Barentshavet, og for utviklingen innen cruise, havbruk og olje- og gassnæringen. Selv med god drift og forventet inntektsvekst må størstedelen av foretakets økonomiske kapasitet de kommende årene brukes til å betjene gjeld. Det fremgår at situasjonen, slik den fremstår i både 2025–2028- og 2026–2029-planene, ikke bedres vesentlig i overskuelig fremtid.

4.2 Eiendom

Hammerfest Havn KF eier og forvalter en rekke eiendommer. Dette omfatter både kontorlokaler og lagerfasiliteter som benyttes av havnen selv eller leies ut. Utleie bidrar med inntekter for foretaket.

4.2.1 Eiendomsportefølje

Foretakets eiendomsportefølje inkluderer bygg for både lagring og kontorer, samt arealer på eksempelvis Fuglenes, Leirvika, Polarbase, Forsøl og Rypefjord. Foretaket har også helikopterhangar og mulighet for ytterligere arealer eksempelvis i Rypklubbeidet. Nærmere oversikt om foretakets eiendomsportefølje fremgår av rapportens kapittel 5.

4.3 Havnetjenester

Havneforetaket tilbyr også ulike havnetjenester som fortøyning utført av kvalifisert personell, ferskvann tilbys på flere av kaiene, alle kaiene er utstyrt med landstrømsanlegg, avfallshåndtering, ulike fasiliteter som dusj og vaskemaskin og adgang til havnebåt og støttefartøy m.m. Hammerfest Havn KF behandler også søknader om tiltak i sjø i Hammerfest kommune.

5 AKTIVITET OG EIENDOMSPORTEFØLJE

Er Hammerfest Havn KF sin aktivitet og eiendomsportefølje i tråd med formålet til havneforetaket?

Revisjonskriterier

Hammerfest Havn KF skal:

- overholde plikten til å motta fartøy ved sine havner og havneterminaler
- påse at innkreving av farvannsavgift gjøres i henhold til forskriften
- ha informasjon om saksbehandling og innkreving av saksbehandlingsgebyr for søknad om tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven offentlig tilgjengelig
- publisere en oversikt over priser for havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur
- sørge for at det utarbeides en sårbarhetsvurdering for hver havn og hvert havneanlegg der kommunen er havnesikringsmyndighet
- sørge for at sårbarhetsvurderinger for havner og havneanlegg gjennomgås og oppdateres i tråd med gjeldende regelverk
- sørge for at sikringsplaner for havner og havneanlegg gjennomgås og oppdateres i tråd med gjeldende regelverk

- for virksomhet utover de lovpålagte oppgavene skal foretaket ha vurdert:
 - om virksomheten er havnetilknyttet
 - om virksomheten er hensiktsmessig og fordelaktig for havnevirksomheten

5.1 Mottaksplikt

Revisors funn

Hammerfest Havn har høy trafikk og er blant de største havnene i Nord-Norge målt i antall anløp og mengde gods. Trafikken i havna inkluderer cruise, fiskeri, oppdrett, olje og gass, forsvar og fritidsbåter.

Havneforetaket benytter systemet Port som er integrert mot AIS⁴, og registrerer anløp automatisk. I tillegg mottas det i dette systemet meldinger fra fartøy ved behov for ankring og kailigge. For større båter benyttes et annet system, SafeSeaNet⁵. Det fins også et system som heter Shiplog som er integrert mot Port via SafeSeaNet.

Cruisebåter bestiller gjerne plass flere år i forveien. Det er havnevakta som håndterer bestillinger og tildeling av kaiplass. I beskrivelse av trafikkhåndtering i Hammerfest Havn fremgår det at havnevakta får bestillinger/henvendelser om anløp og ankomster av båter på ulike måter;

- kaptein eller styrmann ringer til havnevakta sitt vaktnummer eller havneforetaket sitt hovednummer
- legger inn bestilling på SafeSeaNet
- bestiller via nettside eller e-post

⁴ [AIS – Store norske leksikon](#) – AIS er et system for automatisk identifikasjon av skip og dets bevegelse.

⁵ [Om SafeSeaNet Norway | Kystverket - tar ansvar for sjøveien](#) – SafeSeaNet Norway er en nasjonal meldeportal der skipsfarten bestiller los og sender myndighetspålagte ankomst- og avgangsplysninger til norske myndigheter og havner

- rutegående trafikk som hurtigbåter som kommer til faste tider og ikke nødvendigvis gir beskjed via telefon eller e-post før ankomst

Foretaket beskriver at rent praktisk skrives alle bestillinger ned for hånd i en skriveblokk som ligger i vaktrommet. Når båtene er ankommet settes det strek over det aktuelle anløpet i blokka. Det samme gjøres dersom anløpet avbestilles. Revisor har mottatt dokumentasjon som viser utdrag fra skriveblokka. Revisor har også mottatt eksempler på melding om mottak av fartøy og behandling/oppfølging i de ulike systemene.

Etter ankomst blir båtene registrert i systemet PORTWIN. Dette gjøres enten automatisk når båtene har aktivert AIS-system/sender om bord eller manuelt etter visuell observasjon i forbindelse med vaktrunde eller kameraovervåking.

Av oversendt oversikt fremgår det at antall anløp i 2024 er 3912 og antall anløp fra SafeSeaNet er 421. Av dokumentasjonen som foretaket har sammenstilt for revisor fremgår det at henvendelsene angående anløp fordeler seg over flere måter. Det er anløpsmeldinger fra større fartøy via Safeseanet. Det er også telefon/e-post med forespørsel om kaiplass, rutegående trafikk som kommer til faste tider, men ikke nødvendigvis ringer eller sender e-post i forkant. Som eksempel er Hurtigbåter og Kystruten oppgitt. Det er også fartøy som går til og fra havnens marinaanlegg og mindre fartøy.

Vi har spurt foretaket om det forekommer at foretaket avslår å ta imot fartøy, og vi har fått tilbakemelding om at dette ikke har skjedd de siste 10 årene.

Revisors vurdering

Revisor legger til grunn muntlige opplysninger om at Hammerfest Havn KF ikke avslår å motta fartøy som ønsker å benytte seg av kommunens havner og havneanlegg. Revisors vurdering er følgelig at Hammerfest Havn KF **har oppfylt** revisjonskriteriet om å overholde plikten til å motta fartøy ved sine havner og havneterminaler.

5.2 Avgifter for bruk av kommunale havneanlegg og saksbehandling

Revisors funn

Hammerfest Havn KF krever inn farvannsavgift etter havne- og farvannsloven § 36. Hammerfest havnestyre har i møte 9.11.2020 i sak 39/20, og Hammerfest kommunestyre godkjent *forskrift om innkreving av kommunal farvannsavgift etter lov om havner og farvann for Hammerfest kommune, Finnmark*. Det fremgår av forskriftens § 2 at fartøy som anløper havn i Hammerfest kommune sitt sjøområde skal betale farvannsavgift. Avgiften skal ilegges per anløp. Det fremgår av forskriftens § 3 at kostnadene som inngår i farvannsavgiften er:

- nødvendig isbryting og fjerning av gjenstander som hindrer sjøtransporten eller er til fare for ferdselen i kommunens sjøområde
- utøvelse av offentlig myndighet
- farvannsskilt og navigasjonsinnretninger som kommunen eier

Forskriften inneholder bestemmelser om beregning av farvannsavgift. Videre fremgår det at havnedirektøren kan etter fullmakt fra styret inngå avtaler om rabatt og årspris på visse vilkår. Det vises også til foretakets hjemmeside hvor det er informasjon om farvannsavgiften og andre avgifter.

Hammerfest havn KF har svært begrensede inntekter fra farvannsavgift, og beregner de direkte kostnader som en % av totale kostnader.

Saksbehandlingsgebyr for behandling av søknader etter havne- og farvannsloven kreves hovedsakelig inn av havneforetakets havnekaptein. På foretakets hjemmeside er det inntatt informasjon om søknad om tiltak i sjø. Her fremgår det informasjon om tiltak det må søkes om, søknadsskjema og hvilke dokumenter som må vedlegges søknaden. Følgende fremgår om pris når det gjelder saksbehandlingsgebyr på foretakets hjemmeside:

Utklipp 3 – Om saksbehandlingsgebyr i foretakets prisliste

8 SAKSBEHANDLING	
Saksbehandlingsgebyr	Kroner
Beskrivelse 1 A	
Tiltak som omhandler fortøyningsinstallasjoner, kaier, brygger, broer, luftspenn, moloer, utfylling, utdyping, opplag av fartøy, ledninger, kabler og rør og lyskilder	5 011,00
Beskrivelse 1 B	-
Tiltak som enkel flytebrygge	3 507,00
Beskrivelse 2	
Tiltak som i tillegg til saksbehandling krever befarung	6 517,00
Beskrivelse 3	
Forhåndskonferanse, gebyr	3 010,00
Oppfølging av tiltak	
For oppfølging av tiltak som utføres i strid med tillatelsen skal det betales gebyr etter medgått tid (Minstesats)	6 018,00

For større tiltak/tilsyn betales et gebyr i henhold til medgått tid og påløpte kostnader.

Der det kan være behov for flere typer tjenester i verdikjeden fartøy-havn. Hammerfest Havn KF kan etter avtale påta seg slike tjenester ut fra de behov kunden måtte ha.

Havneforetaket oppdaterer prislisten for bruk av foretakets infrastruktur og tjenester, som ligger på havneforetakets hjemmeside, for havnetjenester årlig og denne behandles i kommunestyret, som regel i desember. Prisene oppdateres hovedsakelig etter KPI.

Revisors vurderinger

Foretaket krever inn farvannsavgift og forholder seg til de satsene som er fastsatt. Revisors vurdering er derfor at revisjonskriteriet om at Hammerfest Havn KF skal påse at innkreving av farvannsavgift gjøres i henhold til forskriften er **oppfylt**.

Revisjonskriteriet om å publisere oversikt over priser for havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur er **oppfylt**.

Det foreligger informasjon om saksbehandling og innkreving av saksbehandlingsgebyr for søknad om tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven på foretakets hjemmeside. Revisjonskriteriet om å ha informasjon om saksbehandling og innkreving av saksbehandlingsgebyr for søknad om tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven offentlig tilgjengelig er derfor **oppfylt**.

5.3 Sikring av havner og havneanlegg

Revisors funn

Det er fire havneanlegg⁶ kommunen er havnesikringsmyndighet for; Bølgebryterkaia, Sentrumskaia, Hammerfestterminalen og Fuglenes havneanlegg.

Det foreligger sårbarhetsvurdering for Fuglenes havneanlegg versjon 1 datert 25.10.2021, sårbarhetsvurdering for sentrumskaia versjon 2 datert 13.2.2024, sårbarhetsvurdering for Hammerfest Terminalen versjon 2 datert 09.05.2023 og sårbarhetsvurdering for bølgebryterkaia versjon 2 datert 25.2.2025.

Havneforetaket har nylig vært gjenstand for en uanmeldt kontroll fra EFTAs overvåkingsorgan ESA hvor det ble avdekket avvik knyttet til sårbarhetsvurderinger. Det var inspeksjon i Hammerfest Havn den 12.-16. mai 2025 som også inkluderte havneanleggene Bølgebryterkaia, Sentrumskaia, Hammerfestterminalen og Hammerfest Havn. Formålet med tilsynet var å kontrollere om Norge, ved Kystverket, oppfylte sine forpliktelser i henhold til EU forordning 725/2004. Kystverket ga i brev av 9.9.2025 informasjon om resultatet av inspeksjonen ved havneanleggene og varslet samtidig mulige pålegg. Avvikene var knyttet til oppdateringer, og ikke større avvik som kunne ha medført tap av ISPS-status⁷. I brev av 6.11.2025 fra Kystverket til havneforetaket anså kystverket etter foretakets svar på varsel om pålegg og gjennomført oppfølgingstilsyn, at avvikene registrert var blitt håndtert.

Det foreligger sikringsplan for Fuglenes havneanlegg sist revidert 14.2.2023 og sikringsplan for Hammerfest terminalen oppgitt sist revidert 19.5.2023. Det er også sikringsplan og godkjenning av sikringsplan av 17.6.2024 for Sentrumskaia datert 28.6.2024. Videre er det sikringsplan og godkjenning av sikringsplan av 4.4.2025 for Bølgebryterkaia, datert 16.6.2025.

Revisors vurderinger

Det foreligger sårbarhetsvurderinger for de fire havneanlegg kommunen er havnesikringsmyndighet for; Bølgebryterkaia, Sentrumskaia, Hammerfestterminalen og Fuglenes havneanlegg. Revisor vurdering er derfor at revisjonskriteriet om at Hammerfest Havn KF skal sørge for at det utarbeides en sårbarhetsvurdering for hver havn og hvert havneanlegg der kommunen er havnesikringsmyndighet **er oppfylt**. Alle disse sårbarhetsvurderingene er datert innenfor de seneste fem årene, og revisor vurderer at foretaket **har oppfylt** revisjonskriteriet om å sørge for at sårbarhetsvurderinger for havner og havneanlegg gjennomgås og oppdateres i tråd med gjeldende regelverk. Det foreligger også sikringsplaner for de fire havneanleggene som er datert innenfor de seneste tre årene, og vi har derfor vurdert at foretaket **har oppfylt** revisjonskriteriet om å sørge for at sikringsplaner for havner og havneanlegg gjennomgås og oppdateres i tråd med gjeldende regelverk.

5.4 Havneforetakets virksomhet utover lovpålagte oppgaver

Revisors funn

Innledning

I foretakets årsberetning for 2025 fremgår det at foretaket har mål og satsningsområder på kort sikt og lang sikt.

Mål og satsningsområder på kort sikt:

- *Tilrettelegge for næringsvekst innen fiskeri og havbruk, logistikk og energi.*

⁶ [SafeSeaNet Norway](#)

⁷ Det internasjonale regelverket for sikring av skip og havneanlegg vedtatt av FN's sjøfartsorganisasjon (IMO) 12. desember 2002 (ISPS code – International Ship and Port Facility Security Code)

- Videreutvikle havnas eiendommer og områder med vekt på effektiv arealbruk.
- Øke driftseffektiviteten gjennom digitale verktøy og FDV-system.
- Styrke miljøprofilen.
- Opprettholde fokus på kostnadskontroll, organisasjonsutvikling og et godt arbeidsmiljø.

Mål og satsningsområder på lang sikt er at *Hammerfest havn har som en overordnet målsetting å posisjonere seg som internasjonal fiskerihavn både for produksjon, landing og servicehavn for fiskeri og sjømatnæringer ved siden av å være basehavn for energi og petroleumsindustrien i Barentshavet, samt større industrielle utbygginger og etableringer.*

I foretakets handlingsplan for 2026⁸ fremgår det at 2026 blir et år der foretaket viderefører flere store prosjekter, samtidig som de skal ha et tydelig fokus på kostnadskontroll, effektiv drift og miljømessig bærekraft. Foretaket skal legge til rette for ny næringsaktivitet, gjennomføre planlagte investeringer og styrke infrastrukturen som understøtter fiskeri, havbruk, logistikk og energisektoren.

Eiendomsportefølje

Ifølge havneforetaket er Hammerfest Havn en kompleks virksomhet med behov for eiendommer for å håndtere gods og logistikk. Enkelte eiendommer har medført tilleggsfunksjoner som ikke nødvendigvis er ønsket.

Foretakets eiendomsportefølje inkluderer bygg og arealer på Fuglenes, Leirvika, Polarbase, Rypefjord og flere distriktskaier. Ifølge havnedirektør er det flere bygg som burde vært revet.

Den oversikten revisor har fått over foretakets eiendomsportefølje med foretakets kommentarer følger nedenfor:

Tabell 2 – Oversikt over Hammerfest Havn KFs eiendomsportefølje

Eiendom/sted	Foretakets kommentar
To bygg på Fugleneset og 13-14 mål med uteareal	Leid ut til Equinor. Brakkerigg frem til 2028
Lagerbygg med kontorer	Havnedirektør ønsker at alle ansatte skal sitte sammen her
Bygg med lager	Leid ut til aktører
Kaiareal	Ønsker å utvikle dette og få mer areal for å håndtere logistikk
Fiskerihavn	Stort sett full
Helikopterhangar	
Marina i sentrum	
Hurtigbåtkai	
Havnekvartalet	
Rypklubben	Mulighet for areal. Rasfarlig vei som må oppgraderes for at området skal kunne tas i bruk. Et firma som bruker området
Rypefjord fiskerimarina	
Polarbase	Foretaket drifter, men har kaier i offentlig/privat samarbeid hvor foretaket har

⁸ Behandlet i havnestyreti møte 19.3.2026 under sak 03/26.

	betalt halvparten av kaiene. Foretaket får 75 % av kaivederlaget
Leirvika	Et stort prosjekt for en del år tilbake. Asko hadde base her før de la ned. Det er et stort område med nye lagerbygg og kontorer. Det er et bygg som fungerer som lager og det er et gammelt fiskebruk som burde vært revet. Foretaket har noe utleie her. Det er kaikapasitet og en aktør genererer en del inntekter via distribusjon av fôr til oppdrettsanlegg
Distriktskaier	Genererer store utgifter og lite inntekter. Opplevs som krevende.
Forsøl	Fiskerimarina med 12-13 plasser og ekstra kai

Til revisor har foretaket ytret at enkelte eiendommer har medført tilleggsfunksjoner som ikke nødvendigvis er ønsket, som kommentert i tabellen over. Foretaket har ovenfor revisor videre uttrykt behov for å vurdere om virksomheten er målrettet mot havneaktivitet og om alle eiendommer og aktiviteter er direkte knyttet til havneformål.

I foretakets årsberetning for 2025 er det inntatt informasjon om aktiviteten og investeringene til havneforetaket. Det er også inntatt begrunnelser for flere av prosjektene. Det vises blant annet til tiltak og investeringer knyttet til Leirvika, Havnekvartalet, landstrømsanlegg, kombibåt i sentrum, Follidal kai, forlengelse av sentrumsmoloer, fiskerimarina i Kvalsund og Rypefjord, samt for områdene Fuglenes og Forsøl. Det er også informasjon om distriktskai på Langstrand.

I foretakets årsregnskap for 2025 er det vist til at foretaket har høy gjeld, blant annet som følge av alle prosjektene foretaket har gjennomført etter vedtak i kommunestyret. Det er vist til utbygging i Leirvika og miljøprosjektet Ren Havn og videre at en realisering av prosjektet «Havnekvartal» vil gi noen inntekter. Hvor mye inntekter dette vil gi avhenger av hva foretaket får til av etableringer på området, både offentlig og privat virksomhet.

Virksomhet i selvstendige selskaper

Revisor har etterspurt skriftlig dokumentasjon for den virksomheten foretaket har engasjert seg i, og om den er vurdert å være fordelaktig for kommunen. I den forbindelse har foretaket sendt oss redegjørelser for Hammerfest Terminalen AS, Fuglenes Eiendom AS, og Havnekvartalet Holding AS og Havnekvartalet Utbygging. Disse redegjørelsene omtaler vi nedenfor. Revisor har også omtalt sentrale saker som er behandlet i havnestyret og kommunestyret for disse virksomhetene.

Hammerfest Terminalen AS var ifølge foretaket et verktøy i forbindelse med utvikling av Leirvika. Foretaket uttaler at organiseringen imidlertid har vist seg å ikke være i tråd med gjeldende regelverk og med bakgrunn i det så er aktiviteten i selskapet flyttet over til Hammerfest Havn KF.

Som følge av nummerert brev fra KomRev NORD var det nødvendig å omstrukturere finansieringen av Hammerfest Terminalen AS. I det nummererte brevet var det vist til at Hammerfest Havn KF hadde gjort ulovlig utlån til datterselskapet, Hammerfest Terminalen AS.

Det er ikke hjemmel i kommuneloven for å låne ut til virksomheter som driver næring. Det ble vedtatt i kommunestyrets sak 185/24 at alle eiendommer tilhørende Hammerfest Terminalen AS overføres til Hammerfest Havn KF. Administrasjonen i foretaket har arbeidet med en sak til havnestyret og kommunestyret om avvikling eller salg av selskapet. I møte i havnestyret 19.11.2025, under sak 44/25, ble «vurdering salg av Hammerfest Terminalen AS» behandlet. Havnedirektørens innstilling var at styret i Hammerfest Havn KF gir administrasjonen fullmakt til å forhandle om/gjennomføre salg av selskapet.

I formannskapetets møte 19.1.2026 ble sak om inngåelse av leieavtale mellom Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF behandlet. Bakgrunnen for saken var:

«Hammerfest kommunestyre vedtok i sak 185/24 som omhandlet endring av finansiering i Hammerfest Terminalen AS - Hammerfest Havn KF, at alle eiendommer tilhørende Hammerfest Terminalen AS overføres til Hammerfest Havn KF (vedlagt). Hammerfest Terminalen AS er hjemmelshaver på eiendommene gnr.15 bnr.20 og gnr.15 bnr.206, samt fester på eiendommen gnr.15 bnr.251. Hammerfest kommune er hjemmelshaver på eiendommen gnr.15 bnr.251. Samtlige eiendommer er lokalisert i Leirvika. I forbindelse med overføring av hjemmelen til eiendommen gnr.15 bnr.251, ble festeavtalen slettet og grunnen overført til ny eier som i dette tilfelle er Hammerfest kommune.»

I kommunestyremøte 12.2.2026 ble saken behandlet videre under sak 02/26 *inngåelse av leieavtale mellom Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF*. I saksfremlegget vises det til vedtaket fattet i kommunestyrets sak 184/24, hvor alle eiendommer flyttes til Hammerfest Havn KF, og at vedtakets ordlyd i kulepunkt 1 slik den er beskrevet ikke kan gjennomføres. Bakgrunnen er at et kommunalt foretak etter kommuneloven ikke er et eget rettssubjekt, men en del av kommunen og derfor ikke kan eie fast eiendom i eget navn, herunder heller ikke tinglyses som eier. Vedtakets kulepunkt 1 i sak 184/24 skal gjennomføres ved at eiendommene overføres til Hammerfest kommune. Videre inngår kommunen leieavtale med foretaket, som erstatter en festeavtale fra 2020. Kommunestyret vedtok:

- *Hammerfest kommune inngår leieavtale med Hammerfest Havn KF*
- *Leieavgiften settes til kroner 636 391,- per år*
- *Festeavgiften kan reguleres i samsvar med endringer i KPI. Dette kan gjøres hvert år, med første justering i 2030*
- *Administrasjonen gis fullmakt til å utarbeide leiekontrakt*

Fuglenes Eiendom AS sitt formål vurderes av foretaket å være i tråd med Hammerfest kommunes og Hammerfest Havn KFs strategiske mål om å legge til rette for næringsutvikling og maritim aktivitet. Det vises i vurderingen fra foretaket til at Fuglenes er et sentralt havne- og næringsområde, og at det er godt kjent at Hammerfest Havn KF har arbeidet langsiktig med utvikling av området. Eierskapet understøtter kommunens og foretakets mål om forutsigbar tilgang til sjørettede arealer og hensiktsmessig utvikling av maritim infrastruktur fremgår det i foretakets vurdering.

For **Havnekvartalet Holding AS og Havnekvartalet Utbygging AS** er det av foretaket vist til at ved utviklingen av Havnekvartalet ønsket kommunestyret å sikre seg innflytelse på hvordan tomtene blir utnyttet med bakgrunnen i at tomtene ligger sentralt i Hammerfest sentrum. Det er videre vist til at en utbygging vil ha vesentlig påvirkning på bymiljøet, og vesentlige kvaliteter i sentrum. Målsetningene med prosjektet er nedfelt i prosjektets styringsdokument som er vedtatt i Havnestyret senest 19.04.2024 og er senere behandlet i styret for Havnekvartalet Utbygging. Opprettelsen av aksjeselskapene er gjort med tanke på kommunens og

havneforetakets innflytelse på hvordan tomtene utnyttetes. Alternativet ville ifølge foretaket vært å selge tomtene i det åpne markedet da det ikke vil være realistisk å finansiere en større sentrumsbebyggelse via havneforetaket.

Kommunestyret behandlet sak (sak 84/24) om hvordan Havnekvartalet skal organiseres videre. I saksfremlegget ble det av kommunedirektør påpekt at saken er kompleks og at den burde vært utredet bedre. Det ble fremmet flere forslag til vedtak. Vedtaket som ble truffet var:

1. *Havnestyret får fullmakt til å beslutte overføring av eiendommer til et holdingselskap og datterselskap, med ordfører som signeringsfullmektig.*
2. *Fullmakten gjelder kun dersom mva-forholdene avklares uten vesentlig negative konsekvenser. Ved risiko for mva-tilbakebetaling skal saken tilbake til kommunestyret for ny vurdering.*
3. *Styret i Havnekvartalet Holding AS skal bestå av politisk valgte representanter i Hammerfest Havn KF, men kan suppleres med annen kompetanse. Flertallet skal være politisk valgt.*
4. *Vedtektene for Holdingselskapet skal behandles av kommunestyret.*

I havnestyret er det i møte 19.11.2025, under sak 48/25, behandlet en sak om Havnekvartalet; Overføring av tomt på Havnekvartalet fra Hammerfest Havn KF til Havnekvartalet Utbygging AS. I saken var havnedirektørs innstilling at havnestyret vedtar at tomten på Havnekvartalet del 1 og 2 overføres fra Hammerfest Havn KF til Havnekvartalet utbygging AS i samsvar med kommunestyrets vedtak i sak 85/24. Øvrige tomtedeler avventes til formål er nærmere avklart, fremgår det av saksdokumentene.

Utleievirksomhet

Foretaket leier ut eiendom, til både næringsaktører og private. Revisor har mottatt en oversikt over leietakere som ligger inne i systemet HavneWeb samt oversikt over leietakere i systemet Port. Aktuelle leietakere oppgis blant annet å være Finnmark Fylkeskommune, Grieg Seafood Finnmark AS, Johannessen Service AS, GK Norge Utleie AS, Helse NORD IKT HF, Tess Vest AS, Prosjekt og drift AS, Equinor ASA, AF Gruppen Norge AS, Kystverket med flere. Foretaket har i tilknytning til utleievirksomheten et innfordringssystem. Depositum kreves og kan benyttes ved manglende innbetaling av leie. Foretaket har ikke hatt utfordringer knyttet til innbetaling.

5.5 Revisors vurdering

Våre vurderinger baserer seg på den skriftlige redegjørelsen foretaket har sendt oss for Hammerfest Terminalen AS, Fuglenes Eiendom AS, og Havnekvartalet Holding AS og Havnekvartalet Utbygging. I det følgende har vi vurdert redegjørelsene for hver av disse for seg, opp mot det utledete revisjonskriteriet.

For Fuglenes eiendom har foretaket i sin vurdering vist til at selskapets formål er i tråd med Hammerfest kommunes og Hammerfest Havn KFs strategiske mål om å legge til rette for næringsutvikling og maritim aktivitet. Foretaket har arbeidet langsiktig med utvikling av området. Det er vurdert at eierskapet understøtter kommunens og foretakets mål om forutsigbar tilgang til sjørettede arealer og hensiktsmessig utvikling av maritim infrastruktur. Etter revisors vurdering er det i vurderingen fra foretaket en kobling mot kommunens og foretakets mål, og peker på behovet for tilgang til sjørettede arealer, den viser til maritim infrastruktur og langsiktig planlegging. Teksten viser imidlertid ikke til hvordan virksomheten er knyttet til havnedrift, og hvordan konkrete fordeler eierskapet gir for havnevirksomheten. Det er ikke i vurderingen vist til det konkrete behovet foretaket har for akkurat denne virksomheten og

omfanget for tilgangen til sjø, kai og infrastruktur. Videre er det ingen informasjon om økonomiske fordeler, ressursbruk, og heller ikke en vurdering av eventuelle ulemper, eksempelvis for andre havneformål. Revisors vurdering er derfor at vurderingen fra foretaket mangler sentrale momenter.

For Hammerfest Terminalen AS har foretaket opprinnelig vurdert at virksomheten skulle være et verktøy i forbindelse med utvikling av havneforetaket, og nærmere bestemt Leirvika. I ettertid viste det seg at finansieringen av virksomheten ikke var i tråd med kommuneloven. Foretaket hadde ikke adgang til å gjøre utlån til datterselskapet Hammerfest Terminalen AS. Foretaket har gjort tiltak for å gjøre endringer slik at finansiering av virksomheten skal være i tråd med loven, og utarbeidet saker som er behandlet i kommunestyret. Etter revisors vurdering er det fra foretaket vist til bakgrunnen for etablering og lovbrudd og retting av lovbrudd, men vurderingen viser ikke til eksempelvis informasjon om havnetilknytning, hensiktsmessighet, fordeler og ulemper, og økonomi.

For Havnekvartalet Holding AS og Havnekvartalet Utbygging AS er det av foretaket vist til at de har vurdert at opprettelsen er gjort med bakgrunn i et mål om å ha innflytelse på tomteutnyttelsen i sentrum. Utbygging av havnekvartalet er vurdert å ha vesentlig påvirkning på bymiljøet og kvaliteter i sentrum. Det er blitt vurdert at et alternativ ville vært å selge tomtene ettersom det ikke ville vært realistisk å finansiere en større sentrumsbebyggelse via havneforetaket. Organiseringen har vært på sakskartet i kommunestyret. Revisors vurdering er at foretaket ikke har vurdert havnetilknytning, hensiktsmessig og fordelaktighet. Det foretaket peker på i redegjørelsen viser til byutvikling, som ikke anes å være innenfor havneforetakets formål. Det er heller ikke noen informasjon fra foretaket på eksempelvis fordeler, ulemper, og økonomi.

Foretaket har uttrykt at det er enkelte eiendommer som foretaket vurderer om de skal ha i sitt eie, og om disse medfører mer utgifter enn inntekter for foretaket.

5.6 Revisors konklusjon

Det foreligger ikke opplysninger som tilsier at Hammerfest Havn KF sin aktivitet og virksomhet er i strid med foretakets vedtekter. Foretaket ivaretar sentrale forvaltningsoppgaver tillagt foretaket etter havne- og farvannsloven, jf. selskapets vedtekter. Våre funn viser at aktiviteten og investeringene utover de lovpålagte oppgavene til foretaket er redegjort for i dokumenter som fremlegges for havnestyret, samt at kommunestyret som eier har tilsluttet seg aktiviteten. Foretaket har imidlertid ikke dokumentert uttrykkelig i sine skriftlige vurderinger om virksomhet er havnetilknyttet og hensiktsmessig og fordelaktig for havnevirksomheten, jf. vurderingskriteriene angitt i vedtektene. Havneforetaket har selv uttrykt at de har noen eiendommer som er vurdert å ikke være havnetilknyttet.

6 ANSKAFFELSER

Er Hammerfest Havn KF sine anskaffelser gjort i henhold til sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser, samt kommunestyrets vedtak og forutsetninger?

Revisjonskriterier

Hammerfest Havn KF skal ved anskaffelser:

- Ha gjort beregninger av anskaffelsens verdi
- Velge riktig forskrift for anskaffelsen og benytte tillatt anskaffelsesprosedyre
- Ivareta kravet til konkurranse i henhold til regelverket
- Gjøre potensielle leverandører kjent med de forhold som skal vektlegges ved deltakelse og tildeling av kontrakt og utarbeide konkurransegrunnlag i de tilfeller det er krav om det
- Bruke kvalifikasjonskrav i henhold til forskriften
- Tildele kontrakt i tråd med tildelingskriterier satt i forespørsel
- Fortløpende sikre at de vurderinger og den dokumentasjonen som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen er skriftlig
- Føre anskaffelsesprotokoll med det innhold som anskaffelsesforskriften krever

Hammerfest Havn KF må ved bruk av eksterne i gjennomføring av anskaffelser ha:

- Dokumentasjon som viser foretakets beregninger av anskaffelsens verdi
- Kontrakt med valgte leverandør

6.1 Rutiner og praksis ved gjennomføring av anskaffelser

Revisor har mottatt et dokument kalt «Praksisbeskrivelse – Anskaffelser i Hammerfest Havn KF». Det fremgår at formålet med praksisbeskrivelsen er å redegjøre for hvordan foretaket håndterer anskaffelser av varer, tjenester og entrepriser i tråd med anskaffelsesregelverket, samt foretakets interne virksomhetsmodell og fullmaktsstruktur. Det vises til at målet er å sikre god ressursbruk, likebehandling, konkurranse og etterprøvbarhet i alle anskaffelser.

Foretaket har opplyst å følge Hammerfest kommunes overordnede retningslinjer for innkjøp og økonomistyring. Revisor har ikke fått oversendt disse. I praksisbeskrivelsen fremgår følgende ansvarsfordeling for anskaffelser:

- Daglig leder har det overordnede ansvaret for at anskaffelser skjer i samsvar med regelverket.
- Ledergruppen, Åge Alexandersen, Sturla Nilsen, Harald Knudsen, Jon Helge Løkke, Trond Rognlid forankrer beslutninger og prioriteringer i alle større kjøp og prosjekter.
- Prosjektansvarlig har ansvar for gjennomføring av godkjente prosjekter innenfor vedtatt budsjett og rammer.
- Økonomisjef følger løpende opp økonomien i alle prosjekter og deltar fast i ledergruppens oppfølgingsmøter.
- Rådgiver regnskap fører prosjektregnskap og bistår med økonomisk oppfølging og kontroll i regnskapssystemet.

I praksisbeskrivelsen er det redegjort for hvordan foretaket i praksis håndterer anskaffelser av varer, tjenester og entrepriser i henhold til anskaffelsesregelverket, samt foretakets interne

virksomhetsmodell og fullmaktsstruktur. For anskaffelser *under* 100 000 kroner fremgår det at det gjennomføres som direktekjøp og omfatter i hovedsak operativt materiell for drift og vedlikehold av havneinfrastruktur og eiendom. Disse anskaffelsene foretas av driftsleder og administrasjonskonsulent innenfor sine ansvarsområder og budsjettrammer. For anskaffelser *over* 100 000 kroner skal disse avklares med havnekaptein. Det fremgår at valg av leverandør skal være basert på pris, kvalitet, erfaring og leveringssikkerhet. Alle kjøpene skal registreres og dokumenteres i foretakets økonomisystem. Det vises til at det skal legges vekt på å benytte lokale leverandører i de tilfeller hvor det er å anse som hensiktsmessig og i tråd med regelverket.

For anskaffelser *mellom* 100 000 og 1,3 millioner kroner er myndighet til å bestille varer og tjenester regulert gjennom foretakets organisasjons- og stillingsstruktur. Anskaffelser skal avklares i ledergruppen før gjennomføring. Det skal innhentes minst tre tilbud og vurderinger skal dokumenteres. Valg av leverandør skal besluttes i samråd med ledergruppen.

Anskaffelser over nasjonal terskelverdi vises til å normalt være investeringsprosjekter som følger av vedtatt budsjett og handlingsplan. Disse anskaffelsene/prosjektene tildeles en i ledergruppen som får ansvar for å gjennomføre prosjektet, i tett samråd med økonomisjef, rådgiver regnskap og andre fagressurser. Den økonomiske oppfølgingen skal skje jevnlig i ledermøter.

Foretaket viser til å benytte profesjonell bistand for å sikre korrekt gjennomføring for anskaffelser som omfattes av regelverket for offentlige anskaffelser, herunder Hammerfest kommunes innkjøpsavdeling og eksterne rådgivere som WSP, Multiconsult og Byggtjeneste. Disse skal sikre at prosessen gjennomføres i samsvar med regelverket, herunder krav til dokumentasjon og etterprøvnbarhet. De er også ansvarlige for å publisere konkurransene i konkurransegjennomføringsverktøyet Mercell.

Etter tildeling av kontrakt skal leverandør følges opp av en prosjektansvarlig, og framdrift og økonomi rapporteres i ledermøter. Det foretas evaluering etter fullført prosjekt/leveranse for å se på eventuelle forbedrings- og læringspunkter. All dokumentasjon knyttet til anskaffelsene, som tilbud, vurderinger, beslutninger og kontrakter skal arkiveres i foretakets systemer.

Praksisbeskrivelsen viser også til at foretaket skal følge Hammerfest kommunes etiske retningslinjer og habilitetsregler. I dette ligger det at alle ansatte som deltar i anskaffelser skal opptre uavhengig og lojalt, og melde fra ved mulig interessekonflikt.

Hammerfest Havn har ikke inngått rammeavtaler med leverandører, men foretaket har opplyst å kunne benytte kommunens avtaler.

6.2 Etterlevelse av anskaffelsesregelverket

Revisor har undersøkt Hammerfest Havn KFs inngåelse av fire avtaler listet opp i foretakets *oversikt over større anskaffelser i 2025 jf. utklipp 1 i rapportens kapittel 3*. I det følgende fremgår våre funn.

6.2.1 Advokatutgifter

Revisors funn

I regnskapet har revisor identifisert utgifter til ulike advokatfirmaer over flere år. Ifølge foretaket har det vært behov for juridisk bistand knyttet til ulike kontrakter, og tvister som har oppstått. Blant annet har det vært nødvendig i forbindelse med prosjektene Havnekvartalet og Folldal-kaia. Revisor ba om få oversendt forklaring for advokatutgiftene. Vi fikk oversendt

oversikt advokatutgifter til tre ulike advokatfirmaer for tre ulike prosjekter for 2025. Det er blant annet vist til faktura på over en halv million kroner.

Foretaket har ikke inngått noen egne rammeavtaler med advokatfirmaer om juridisk bistand, og anvender heller ikke eventuelle rammeavtaler som Hammerfest kommune kan ha på området. Foretaket tar direkte kontakt med advokatfirmaer de tidligere har brukt, med bakgrunn i kompetansen firmaet har for det foretaket ønsker bistand til. I andre sammenhenger har også foretaket brukt kommuneadvokaten i Hammerfest kommune.

6.2.2 Nye moloer – Fuglenes og Batteriet

Revisors funn

Hammerfest Havn KF skulle utvide to moloer. Det forelå en mulighetsstudie og rapporter fra områdene rundt moloene. Anskaffelsen er gjennomført av WSP Norge AS, etter oppdrag fra Hammerfest Havn KF. Av dokumentasjon vises det til at i havnestyret under sak 31/22 ble det vedtatt at det skulle utarbeides et skisseprosjekt for forlengelse av moloene med formål å få prosjektene inn i Nasjonal Transportplan. Dette arbeidet ble slutført i starten av 2023.

Foretaket har inngått kontrakt med Norconsult for utarbeidelse av forprosjektet. Revisor har ikke mottatt kontrakten.

Kontraktens verdi er vist til å ligge under EØS-terskelverdien for vare- og tjenestekontrakter og plan- og designkonkurranser. Konkret estimert verdi fremgår ikke. I tilbud fra valgt tilbyder er pris eksklusiv mva. 2 400 000 kr.

Det fremgår av konkurransegrunnlag som er utarbeidet at konkurransen ble gjennomført av WSP Norge AS og at det er et begrenset forprosjekt som gjennomføres etter forsyningsforskriften del I. Det fremgår: *«Forprosjektet omtales som et begrenset forprosjekt ved at det ikke inkluderer fullstendige geotekniske undersøkelser, men en tilstrekkelig omfangskartlegging og vurderinger for å komme et steg nærmere i å finne den optimale løsningen med tilhørende kostnadsestimat som gir grunnlag for søknad om offentlig finansiering av tiltaket.»* Det foreligger ikke dokumentasjon for hvor konkurransen eventuelt er publisert, eller hvilke leverandører som har fått forespørsel om å inngi tilbud. Basert på dokumentasjonen som vi har fått, er det i hvert fall to firmaer som har fått tilsendt konkurransegrunnlaget. Ifølge forsyningsforskriften del I er det ikke krav til kunngjøring av konkurranse.

Konkurransegrunnlaget ser ut som utkast da det inneholder enkelte kommentarer fra WSP. Vi oppfatter at kommentarene er til foretaket og de fleste handler om å oppdatere informasjon om datoer som står i utkastet til konkurransegrunnlaget. Av konkurransegrunnlaget finner revisor følgende informasjon:

- hva som skal anskaffes
- hvilke kontraktsvilkår som gjelder for oppdraget
- hvilken anskaffelsesprosedyre som er valgt
- hvilke frister som gjelder
- kvalifikasjonskrav som tilbydere må oppfylle
- tildelingskriterier og vektning av disse
- krav til skriftlig kommunikasjon
- krav til innhold i og utforming av et tilbud

Det er oppstilt kvalifikasjonskrav til eventuelle tilbydere i konkurransegrunnlaget:

- leverandøren skal ha erfaring fra sammenlignbare oppdrag
- leverandøren skal ha nøkkelpersonell som har erfaring fra sammenlignbare oppdrag
- leverandøren skal ha oppgaveforståelse
- leverandøren skal ha ordnede forhold med hensyn til skatter og avgifter

Av konkurransegrunnlaget fremgår også hvilken dokumentasjon eventuelle tilbydere skal oversende til foretaket for å vise at kvalifikasjonskravene er oppfylt.

Om tildelingskriterier fremgår det at tildeling skal skje på bakgrunn av hvilket tilbud som har det beste forholdet mellom pris, kompetanse og oppgaveforståelse. Det er ikke oppgitt hvordan kriteriene skal vektles.

Ifølge evalueringsdokumentet kom det inn to tilbud. Tilbydere var Multiconsult og Norconsult. Evalueringsdokumentet viser at Norconsult hadde det beste forholdet mellom pris, ressurser/referanser og oppdragsforståelse.

Meddelelse som inneholdt begrunnelse for valgt leverandør, er dokumentert sendt til tilbyder 21.1.2025.

Det er ikke dokumentert at foretaket har arkivert en anskaffelsesprotokoll.

6.2.3 Kvalsund Marina

Revisors funn

I Hammerfest Havn KFs havnestyre i møte 7.4.2024 ble det behandlet en sak om finansiering knyttet til justering av anskaffelsen om Kvalsund fiskerimarina. I saken fremgår det at det tidligere godkjente budsjettet for prosjektet var på 6 millioner kroner eks. mva. De mottatte tilbudene lå imidlertid høyere enn dette og det er derfor nødvendig å øke havnestyret sin andel av prosjektets ramme med kr 1 200 000 eks. mva. Vedtaket i saken lød som følger:

Havnestyret godkjenner innstillingen av Marina Harbour Solutions AS som leverandør for bygging av Kvalsund fiskerimarina. Havnestyret vedtar å øke Hammerfest Havn KFs økonomiske andel i prosjektet med kr 1.200.000 eks. mva. Administrasjonen gis fullmakt til å inngå kontrakt og gjennomføre prosjektet i henhold til innstillingen.

Hammerfest Havn KF skulle anskaffe flytekai med fortøyning, landgang og servicebuer i Kvalsund fiskerihavn.

Foretaket har inngått kontrakt med Marina Harbour Solutions AS. Avtalen er signert av partene 8.4.2025. Kontrakten er en kontraktsmal med standard kontraktsvilkår for kjøp av varer med eller uten montasje/installasjon utarbeidet av direktoratet for forvaltning og IKT.

Det er ikke dokumentert estimert verdi av anskaffelsen, men som ovennevnte sak viser så ble det opprinnelig budsjettet med kr 6 millioner. I tilbud fra valgt tilbyder er pris eksklusiv mva. 7 155 700 kr.

Dokumentasjon viser at foretaket har anvendt konkurransegjennomføringsverktøyet Merzell i konkurransen. Det fremgår også at konkurransen gjennomføres av WSP på vegne av foretaket. Det er utarbeidet konkurransegrunnlag for anskaffelsen. Av konkurransegrunnlaget fremgår det at anskaffelsen gjennomføres som åpen anbudskonkurranse etter anskaffelsesforskriften del III.

Av konkurransegrunnlaget finner revisor følgende informasjon:

- Hva som skal anskaffes
- Hvilke kontraktsvilkår som gjelder for oppdraget
- Hvilken anskaffelsesprosedyre som er valgt
- hvilke frister som gjelder
- kvalifikasjonskrav som tilbydere må oppfylle
- tildelingskriterier og vektning av disse
- krav til skriftlig kommunikasjon
- krav til innhold i og utforming av et tilbud

Foretaket har valgt å oppstille kvalifikasjonskrav til eventuelle tilbydere i konkurransegrunnlaget:

- leverandøren skal være registrert i et foretaksregister
- leverandøren skal ha erfaring fra sammenlignbare oppdrag
- leverandøren skal ha et HMS-system
- leverandøren skal oppfylle krav til klima og miljø
- leverandøren skal ha ordnede forhold med skatter og avgifter

Av konkurransegrunnlaget fremgår også hvilken dokumentasjon eventuelle tilbydere skal oversende til foretaket for å vise at kvalifikasjonskravene er oppfylt.

Om tildelingskriterier fremgår det at tildeling skal skje på bakgrunn av hvilket tilbud som har det beste forholdet mellom pris og kvalitet basert på følgende tildelingskriterier:

Utklipp 4 – Oversikt over tildelingskriterier

Tildelingskriterium	Vekt	Dokumentasjon
Pris	50%	Tilbudsbrev
Miljø	30%	Leverte EPD'er og excel-ark
Referanser	20%	Referanseoppdrag med kontaktperson

Det foreligger kun dokumentasjon på at det er inngitt tilbud fra valgte leverandør. Det er ikke dokumentasjon for at eventuelle andre tilbydere leverte tilbud. Det foreligger heller ikke dokumentasjon på evaluering og gjennomgang av tilbud fra valgte leverandør. Det foreligger referat fra avklarende møte mellom foretaket og leverandør.

Hammerfest Havn KF har ikke dokumentert å ha arkivert en anskaffelsesprotokoll.

6.2.4 *Havnegata 3 innredning kontorer*

Revisors funn

Hammerfest Havn KF foretok oppussing av kontorer i Havnegata.

Foretaket har inngått kontrakt med Finnmark Bygg Entreprenør AS (Fibyen). Revisor har ikke mottatt kontrakten.

Ifølge dokumentasjon har foretaket vurdert at anskaffelsens omfang er under terskelverdi. Det fremgår at estimert verdi av anskaffelsen er 500 000 kr eks. mva. Det vises til at anskaffelsen gjennomføres etter anskaffelsesforskriften del I.

Dokumentasjon viser at foretaket har sendt ut forespørsel til fire ulike leverandører. Av tilbudsforespørselen fremgår det at det inngås avtale med tilbyder som totalt sett har det mest økonomisk fordelaktige tilbudet, etter en totalvurdering av pris, framdrift og leveransesikkerhet.

Ifølge utarbeidet notat datert 20.9.2024 fra gjennomføringen av anskaffelsen var det ved tilbudsfristens utløp ikke mottatt noen tilbud, til tross for at foretaket også har hatt telefonisk kontakt med leverandørene. Det ble mottatt et tilbud etter tilbudsfristens utløp.

Tilbudet fra eneste tilbyder var høyere enn den anslåtte verdien og foretaket gikk i forhandlinger med tanke på prisreduksjon. Leverandør reviderte tilbudet og foretaket godtok den reviderte prisen.

6.2.5 *Hall for godshåndtering*

Revisors funn

Hammerfest Havn KF skulle få levert og montert isolert plashall.

For anskaffelse av plashall har Hammerfest Havn KF inngått avtale med Hallspesialisten AS. Kontrakten er digitalt signert 1.4.2025 av havneforetaket og 2.4.2025 av leverandør.

Det foreligger ikke dokumentasjon som viser estimert verdi av anskaffelsen. Av avtalen fremgår det at anskaffelsen skal leveres for 1 735 000 kr. Av kontrakten fremgår det også at det er opsjon på varmepakke til en pris på 125 000 kr.

Dokumentasjon viser at foretaket har sendt ut forespørsel til flere ulike leverandører. Herunder finner revisor at det er tre leverandører som har levert tilbud, men det er dokumentasjon for forespørsel til kun to av disse. En av disse forespørslene er sendt via Hubspot⁹.

Dokumentasjon viser at foretaket har foretatt en sammenligning av pris blant de tre leverandørene. Revisor har ikke mottatt valgte leverandørs tilbud.

Det fremgår av avtalen at «Denne avtalen er inngått med forbehold om at Hammerfest Havn KF får nødvendig godkjenning av byggesøknad fra kommunen, samt inngår endelig leiekontrakt med sin kunde. Dersom ett eller begge av disse vilkårene ikke oppfylles, bortfaller avtalen uten økonomiske forpliktelser for Hammerfest Havn KF».

⁹ [HubSpot Marketing Hub](#)

6.3 Behandlinger i kommunestyret

Revisor har ikke funnet at det er noen kommunestyrevedtak om konkrete anskaffelser/kontrakter inngått av Hammerfest Havn KF. Kommunestyret er derimot informert og har godkjent prosjektene/investeringene blant annet gjennom tertialrapporter, årsrapporter, årsbudsjett og økonomiplaner. Det er blant annet informasjon i kommunestyrets sak 97/25, budsjettregulering investering 2025 Hammerfest Havn KF om de fleste av prosjektene som var ført opp i foretakets *oversikt over større anskaffelser 2025* jf. utklipp 1 i rapportens kapittel 3. Anskaffelsen «kai Akkarfjord» var det opplysninger om i årsrapport fra 2023, men fant ikke at ny informasjon var gitt til kommunestyret. Ifølge økonomisjef var det i 2025 behov for utbedringer som følge av utglidning av masser under kaia.

6.4 Revisors vurderinger

Revisor har undersøkt fire av foretakets gjennomførte anskaffelser. To av de undersøkte anskaffelsene er gjennomført av ekstern aktør. Dette gjelder anskaffelsen om nye moloer og Kvalsund marina. For disse to har revisor ikke gjort vurderinger av anskaffelsesprosessen da det er havneforetaket som er gjenstand for undersøkelse. For disse anskaffelsene skal foretaket likevel ha beregnet anskaffelsens verdi og arkivert kontrakt med valgte leverandør. For anskaffelsen om nye moloer er det informasjon om at foretaket estimerte verdien å være under EØS-terskelverdien for vare- og tjenestekontrakter og plan- og designkonkurranser, men ikke mer nøyaktig beløp. For anskaffelsen om Kvalsund Marina er det ikke estimert verdi av anskaffelsen, men informasjon viser at foretaket har ansett anskaffelsen til å bli over kr 6 millioner. Revisors vurdering er at foretaket **ikke har oppfylt** revisjonskriteriet om å ha dokumentasjon som viser foretakets beregninger av anskaffelsens verdi for verken anskaffelsen om nye moloer eller Kvalsund marina.

For anskaffelsen om nye moloer foreligger det ikke kontrakt. Revisors vurdering er derfor at revisjonskriteriet om å ha kontrakt med valgte leverandør er **ikke oppfylt**. Foretaket har dokumentert å ha kontrakt i sine arkiver for anskaffelsen om Kvalsund Marina og for denne anskaffelsen er kriteriet **oppfylt**.

For anskaffelsene foretaket selv har gjennomført har revisor vurdert foretakets praksis opp mot de utledete revisjonskriteriene. Disse anskaffelsene er Havnegata 3 og hall for godshåndtering. For Havnegata 3 er revisjonskriteriet om å ha gjort beregninger om anskaffelsens verdi **oppfylt**. For hall for godshåndtering er kriteriet **ikke oppfylt**.

For anskaffelsen om hall for godshåndtering er det ikke oppgitt hvilket regelverk som er lagt til grunn for gjennomføring, men kontraktens verdi tilsier at anskaffelsen skulle fulgt anskaffelsesforskriften del I. For anskaffelsen Havnegata 3 er lagt til grunn gjennomført etter anskaffelsesforskriften del I. For begge anskaffelsene er det dokumentasjon på at foretaket har sendt ut tilbudsforespørsel til ulike leverandører. Revisors vurdering er at revisjonskriteriet om å velge riktig forskrift for anskaffelsen og benytte tillatt anskaffelsesprosedyre er oppfylt for anskaffelsen Havnegata 3. For anskaffelsen om hall for godshåndtering har ikke foretaket dokumentasjon som synliggjør vurderinger av hvilken forskrift og anskaffelsesprosedyre som kan velges for anskaffelsen. Det ble gjennomført konkurranse og derfor vurderer vi at kriteriene om å velge riktig forskrift og anskaffelsesprosedyre er ivaretatt.

For begge anskaffelsene er det krav om føring av anskaffelsesprotokoll. Det foreligger ikke protokoll og revisjonskriteriet om å føre anskaffelsesprotokoll med det innhold som anskaffelsesforskriften krever er vurdert **ikke oppfylt**. At det er mangler ved protokollføring får betydning for revisjonskriteriet om å fortløpende sikre at de vurderinger og den

dokumentasjonen som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen er skriftlig. Det er i tillegg manglende meddelelse om tildelingsbeslutning for anskaffelsen om hall for godshåndtering. For anskaffelsen Havnegata 3 mangler det kontrakt. Vi har ikke indikasjoner på at faktiske forhold og vurderinger som har hatt betydning for gjennomføringen av anskaffelsen ikke er skriftliggjort.

Revisors vurdering er dermed at Hammerfest Havn KF for anskaffelsen Havnegata 3 har flere mangler knyttet til dokumentasjonskravene, herunder å sikre at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen er skriftlig. Mangel på kontrakt er brudd på forskriftens dokumentasjonsplikt. For anskaffelsen om hall for godshåndtering er det også mangler knyttet til dokumentasjonskravene.

For samtlige av anskaffelsene er revisors vurdering at foretaket har oppfylt revisjonskriteriet om å ivareta kravet til konkurranse i henhold til regelverket og revisjonskriteriet om å gjøre potensielle leverandører kjent med de forhold som skal vektlegges ved deltakelse og tildeling av kontrakt og utarbeide konkurransegrunnlag i de tilfeller det er krav om det. Foretaket har gjennomført konkurranse i samtlige av disse. Det foreligger ikke konkurransegrunnlag, og det er heller ikke krav om det, men revisor har sett at det i tilbudsforespørsel er oppgitt kriterier. Revisor har også vurdert at foretaket har oppfylt revisjonskriteriet om å tildele kontrakt i tråd med tildelingskriterier satt i forespørsel. Revisjonskriteriet om å bruke kvalifikasjonskrav i henhold til forskriften er ikke aktuelt å undersøke da det ikke foreligger informasjon om bruk av kvalifikasjonskrav for disse to anskaffelsene.

Revisor har avdekket at foretaket har gjort kjøp av advokattjenester uten å følge kravene i anskaffelsesregelverket. Tjenestene er anskaffet direkte, uten konkurranse eller dokumentert vurdering av eventuelt unntak. Dette innebærer brudd på regelverkets grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling og forutberegnelighet. Med bakgrunn i dette har vi ikke grunnlag for å gjøre nærmere vurderinger opp mot de utledete revisjonskriteriene.

KomRev NORDs undersøkelse av de utvalgte anskaffelsene viser at sentrale krav til konkurranse blir ivaretatt, slik som tidligere funnet i 2021. For kjøp av juridiske tjenester har foretaket derimot gjort direkte kjøp. Svakheter knyttet til anskaffelsesprosesser, er fortsatt skriftliggjøring av vurderinger og arkivering av anskaffelsesdokumentasjon.

6.5 Revisors konklusjon

Hammerfest Havn KF har ved inngåelse av fire undersøkte anskaffelser overholdt sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser om konkurranse, forutberegnelighet og likebehandling. For noen av de undersøkte anskaffelsene er det noe avvik opp mot bestemmelser i regelverket om dokumentasjon og etterprøvbarehet. Vi har ikke funnet noen kommunestyrevedtak om konkrete anskaffelser, men kommunestyret er blitt orientert om – og har godkjent prosjektene/investeringene gjennom låneopptak.

Hammerfest Havn KF kan ikke dokumentere at anskaffelsesregelverket er etterlevd ved kjøp av juridisk bistand.

7 ANBEFALINGER

Revisor skal gi anbefalinger når det er hensiktsmessig med bakgrunn i data, vurderinger og konklusjoner. Vi anbefaler Hammerfest Havn KF å gjennomføre tiltak som sikrer at:

- beregninger av anskaffelsens verdi i alle tilfeller gjøres i henhold til regelverket og at disse blir dokumentert
- regelverkets regler om føring av anskaffelsesprotokoll blir etterlevd

For noen av de undersøkte anskaffelsene har foretaket engasjert eksterne til å gjennomføre anskaffelsene. Revisor anbefaler Hammerfest Havn KF å:

- gjøre vurdering av hvordan anskaffelsesprosessene gjennomført av eksterne skal dokumenteres og arkiveres hos foretaket
- gjøre tiltak for å sikre at dokumentasjon lagres og arkiveres

Vi anbefaler også Hammerfest Havn KF å gjøre vurderinger av om anskaffelsesregelverket kommer til anvendelse ved kjøp av juridiske tjenester.

8 UTTALELSE

Utkast til forvaltningsrevisjonsrapport ble sendt til Hammerfest Havn KF v/havnedirektør og styreleder for uttalelse den 13.4.2026. Havnedirektør ga den 4.5.2026 følgende tilbakemelding:

«Vi tar rapporten til etterretning, og vil se på hvordan vi kan løse anmerkninger på en bedre måte fremover».

9 REFERANSER

- Lov 21.06.2019 nr. 70 om havner og farvann (havne- og farvannsloven)
- Lov 22.06.2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov 17.06.2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven)
- Forskrift 12.08.2016 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (forsyningsforskriften)
- Forskrift 29.05.2013 nr. 539 om sikring av havner
- Forskrift 29.05.2013 nr. 538 om sikring av havneanlegg
- Vedtekter for Hammerfest Havn KF
- Vedtak i kommunestyret som omhandler Hammerfest Havn KF
- [Hammerfest Havn – Porten til Barentshavet](#)
- www.Proff.no
- www.doffin.no
- [SafeSeaNet Norway](#)
- [Hammerfest Havn Kf](#)

10 VEDLEGG

Vedlegg 1: Anskaffelsesregelverkets grunnleggende prinsipper

Av § 4 i lov om offentlige anskaffelser fremgår: «Oppdragsgiver skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet». Innholdet i prinsippene er nærmere presisert i forarbeidene til bestemmelsen¹⁰. I det følgende redegjøres det nærmere for innholdet i prinsippene.

Anskaffelsesregelverkets grunnleggende prinsipper

Det grunnleggende prinsippet om *konkurranse* skal sikre at alle potensielle leverandører har de samme mulighetene til å oppnå kontrakter med det offentlige og bidra til at det offentlige foretar effektive anskaffelser. Prinsippet innebærer at oppdragsgiver må gjøre anskaffelsen kjent for et rimelig antall leverandører. Klagenemda for offentlige anskaffelser (KOFA) har uttalt at oppdragsgiver som hovedregel bør kontakte minst tre leverandører, men dette kan ikke gjelde absolutt¹¹. Hvor langt denne plikten strekker seg må vurderes konkret, og *forholdsmessighetsprinsippet*, som vi forklarer nedenfor, vil være avgjørende.

Oppdragsgiver plikter å *likebehandle* leverandører. Dette innebærer at alle potensielle leverandører skal gis samme muligheter og at oppdragsgiver ikke kan diskriminere eller prioritere leverandører på grunnlag av nasjonalitet eller lokal tilhørighet. Prinsippet er til hinder for både direkte forskjellsbehandling (for eksempel at en leverandør blir vurdert foran en annen på bakgrunn av lokal tilhørighet) og indirekte forskjellsbehandling (en tilsynelatende nøytral bestemmelse, for eksempel et kvalifikasjonskrav eller en kravspesifikasjon, utformes sånn at den i praksis avskjærer enkelte leverandører fra å levere tilbud på bakgrunn av for eksempel lokal tilhørighet).

Forutberegnelighetsprinsippet innebærer at oppdragsgivers angivelse av hvordan anskaffelsen skal gjennomføres, er bindende. Oppdragsgiver må gi informasjon til leverandørene om hva som skal anskaffes, hvilke kriterier som ligger til grunn for valget av leverandør, og hvordan anskaffelsen skal gjennomføres.

Kravet om *etterprøvbarhet* henger tett sammen med prinsippet om forutberegnelighet. Oppdragsgiver må sørge for at viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen begrunnes og dokumenteres. For anskaffelser som kun skal følge anskaffelsesforskriftens del I, plikter oppdragsgiver å føre anskaffelsesprotokoll. Protokollen skal inneholde opplysninger om vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen, jf. anskaffelsesforskriften § 7-1. Vesentlige forhold kan for eksempel være vurderinger og beslutninger om forhandlinger, utvelgelse av leverandører, tildeling av kontrakt og avlysning av konkurransen. I forsyningsforskriften er det ikke krav til anskaffelsesprotokoll, men *oppdragsgiveren skal oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen* forsyningsforskriften jf. § 7-1.

Forholdsmessighetsprinsippet regulerer gjennomslagskraften til de øvrige prinsippene. Plikter og rettigheter som utledes av andre prinsipper, må tilpasses den enkelte anskaffelsens art og omfang. Jo mindre og enklere en anskaffelse er, jo mindre vidtrekkende prosedyrekrav kan utledes av de øvrige prinsippene. På den annen side innebærer forholdsmessighetsprinsippet at

¹⁰ Prop. 51 L (2015-2016) s. 81-82

¹¹ KOFA 2009/6

kravene som oppdragsgiver stiller til leverandørene, må stå i forhold til anskaffelsen. Oppdragsgiver skal ikke stille strengere krav enn det som er nødvendig for å realisere formålet med anskaffelsen.

De grunnleggende prinsippene må ligge til grunn for alle anskaffelser over kr 100 000 kroner eksklusiv mva.

Vedlegg 2 – Oversendt oversikt over prosjekter og behandling i Havnestyret og kommunale utvalg for 2025

▲ **Oversikt over behandling i havnestyret og kommunestyret**

Prosjekter i Havnestyret og kommunale utvalg

Havnekvartalet

- 11.02.25 HHS 03/25 Statusrapport ny sentrumshavn/nytt havnekvartal pr. januar 2025
- 07.04.25 HHS 15/25 STATUSRAPPORT NY SENTRUMSHAVN / NYTT HAVNEKVARTAL PR. februar og mars 2025
- 28.05.25 HHS 24/25 STATUSRAPPORT NY SENTRUMSHAVN / NYTT HAVNEKVARTAL PR. mai 2025
- 28.05.25 HHS 26/25 SAMORDNING AV HAVNESTYREMØTER OG STYREMØTER i Havnekvartalet Holding AS og Hammerfest Terminalen AS
- 22.10.25 HHS 41/25 Administrative rutiner Havnekvartalet Holding AS
- 22.10.25 HHS 42/25 Overføring av tomt til Havnekvartalet Utbygging AS - utsatt

Renhavn

- 11.02.25 HHS Statusrapport Ren Havn-prosjektet pr. november 2024

Prosjekter under utvikling

- 28.05.25 HHS 29/25 INVESTERINGER - INDUSTRIELL OMRÅDEUTVIKLING FUGLENES
- 22.10.25 HHS Kombibåtkaj, sentrum

Mindre prosjekter

- 11.02.25 HHS Retningslinjer for distriktskaifond
- 24.04.25 39/25 KS Etablering av distriktskaifond og retningslinjer – Hammerfest Havn KF
- 11.02.25 HHS 09/25 Renovering av langstrand Trafikkaj
- 11.02.25 HHS 10/25 Ny flytebrygge Rypefjord Fiskerimarina
- 05.06.25 FSK 58/25 Utbyggingsavtale Rypefjord Marina – justert anleggsbidrag
- 12.06.25 KS 69/25 Utbyggingsavtale Rypefjord Marina – justert anleggsbidrag
- 26.09.25 HHS 35/25 Rypefjord Fiskerimarina – utskifting av Brygge
- 07.04.25 HHS 17/25 FINANSIERING – JUSTERING KYSTVERKET FISKERIMARINA RYPEFJORD
- 07.04.25 HHS 18/25 Finansiering – justering Kystverket Kvalsund fiskerimarina

Vedlegg 3 – Foretakets oversendte oversikt over eiendom

NY SENTRUMSKAI
DAMPSKIPSKAIA
BIBLIOTEKKAIA
LAVAMOLOEN
STRANDKAI SENTRUM
AKS BRYGGE / NY BANKKAI
FLYTEBRYGGE AKS
SENTRUM SMÅBÅTHAVN
FUGLENES BØLGEBRYTERKAI
FUGLENES STRANDKAI (KAI 12)
FUGLENES FLYTEBRYGGE FOR BUNKEROILS PUMPER
2 MOBILE FLYTEBRYGGER
FUGLENES FISKERIMARINA
FLYTEMOLLO FUGLENES FISKERIMARINA
FUGLENES FLYTEKAI BRENNERIVEIEN
KAI 23 FUGLENESTERMINALEN
FLYTEBRYGGE FOR TROSSEBÅTER
KOMBIBÅTKAI
SMÅBÅTHAVN RYPEFJORD
POLARBASE - KAI 1 HOVEDKAIA
POLARBASE - KAI 2 KIRKEGÅRDSØYA
POLARBASE - KAI 3 RORO KAI
POLARBASE - KAI 4 FINNØY
POLARBASE - KAI 5 RIGGKAI
HAMMERFESTTERMINALEN KAI 1
HAMMERFESTTERMINALEN KAI 2
HAMMERFEST TERMINALEN KAI 3 (GAMMEL KAI)
HAMMERFEST TERRMINALEN FLYTEBRYGGE
"NY" KAI NUSSIR
KVALSUND MARINA
FORSØL FISKERIMARINA
FISKERIHAVN FORSØL
KAI AKKARFJORD - KVALSVIK
HELLEFJORD
LUNDHAMN (TREKAI)
LANGSTRAND (TREKAI)
LOTRE KAI
SLETNES KAI
KÅRHAMN KAI
SENNABUKT
SURVIKA
AKKARFJORD SMÅBÅTHAVN

Under bygninger fremgår:

HAVNEKONTOR
TERMINAL SENTRUM / PASASJERTERMINAL
HAVNETERMINAL SENTRUM

KAIBODEN/VANNBU
NY HAVNETERMINAL SENTRUM
BRENNERIVEIEN 24-30
MIKSEHALL (ASCO-BASE)
HELIKOPTERHANGAR
INDUSTRIGATA 5
NYTT LAGERBYGG LEIRVIK
PETROLIUMSVEIEN 17
PETROLIUMSVEIEN 19
PETROLIUMSVEIEN 20

Under *tomter og sjøområde* fremgår:

INDUSTRIOMRÅDE FUGLENES
PARKERINGSPLASS FUGLENES MARINA
UTEAREAL LEIRVIKA INDUSTRIOMRÅDE
RØRGATE BULKANLEGG LEIRVIKA
SJØOMRÅDE HAVNEBASENG
SJØOMRÅDE INDRE HAVN
HAVNEKVARTAL

Om selskapet og vår forvaltningsrevisjonskompetanse

KomRev NORD IKS utfører helhetlig revisjon av kommuner og fylkeskommuner, kommunale foretak, interkommunale selskaper, offentlige stiftelser, kirkeregnskap og legater. Selskapets eiere og oppdragsgivere er Finnmark fylkeskommune, Troms fylkeskommune og Nordland fylkeskommune, og 51 kommuner fordelt på Nordland samt Troms og Finnmark.

Vårt hovedkontor ligger i Harstad, og vi har avdelingskontorer i Alta, Bodø, Finnsnes, Hammerfest, Leknes, Narvik, Sortland, Svolvær og Tromsø.

Vi har 55 medarbeidere som samlet innehar lang erfaring fra og god kunnskap om offentlig sektor og revisjon.

Selskapet er uavhengig i forhold til kommuner, stat, privat næringsliv og andre institusjoner i samfunnet.

Vårt forvaltningsrevisjonsteam består av 16 medarbeidere med høyere utdanning innen ulike fag:

- Rettsvitenskap
- Sosiologi
- Statsvitenskap
- Samfunnsøkonomi

KomRev NORD har tidligere gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner, undersøkelser og eierskapskontroller i Hammerfest kommune:

Eierskapskontroll – kommunens eierstyring 2025

Undersøkelser i Hammerfest parkering KF 2024

Avvik og varsling 2024

Pleie og omsorg 2025

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

S A K S F R A M L E G G

Kontrollutvalg:	Hammerfest kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	4. juni 2026	J.nr:	KUSEK02565

Sak 31/26

REFERATSAKER

Saksopplysninger og sekretariatets tilrådninger:

Følgende referatsaker foreligger til møtet:

1. Referatsak 5/26

Høring – Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen
- Forum for kontroll og tilsyn (FKT) og NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Linker til høringsdokumentene:

FKT:

<https://www.fkt.no/fagtema/horing-veileder-for-kontrollutvalgets-paseansvar-for-kontroll-med-okonomiforvaltningen/>

NKRF:

<https://www.nkrf.no/nyheter/2026/02/02/ekstern-horing-veileder-for-kontrollutvalgets-paseansvar-for-kontroll-med-okonomiforvaltningen>

Sekretariatets tilrådning:

Referatsak 5/26 tas til orientering.

Til høringsinstansene

(ifølge liste)

Oslo, 2. ~~februar~~ mars 2026

Høring – Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Det vises til vedlagte høringsutkast om veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen.

Forum for kontroll og tilsyn (FKT) og NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (NKRF) har samarbeidet om å utarbeide anbefalingene. Styrene i FKT og NKRF har sluttet seg til å sende anbefalingene på høring.

Det er ei arbeidsgruppe som står for forslaget. Arbeidsgruppa har bestått av representanter for de to organisasjonene.

Det vil senere bli sendt ut en invitasjon til et «høringswebinar».

Høringsfristen er satt til ~~22. april~~ **28. mai 2026**.

Høringssvar sendes til post@nkrf.no eller fkt@fkt.no

Høringssvarene vil bli publisert på nettsidene til både FKT og NKRF.

Vennlig hilsen

Rune Tokle
Daglig leder, NKRF

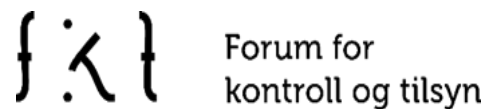
Nina Herland
Generalsekretær, FKT

Høringsinstanser:

- FKTs medlemmer
- NKRFs bedriftsmedlemmer og komiteer
- Kommunal- og distriktsdepartementet
- KS – Kommunesektorens organisasjon
- Revisorforeningen
- Norsk Kommunedirektørforum

Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Fastsatt av styrene i FKT og NKRF hhv. ...

Innhold

Forord	3
1. Innledning.....	3
2. Hva er økonomiforvaltning?	3
3. Kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen.....	4
4. Kontrollutvalgets øvrige påseansvar.....	5
5. Sammenhengen mellom påseansvaret og kommunedirektørens internkontroll	5
6. Hvordan kan påseansvaret utøves?	6
6.1 Utøvelse av påseansvaret uten forutgående vedtak av kontrollutvalget.....	6
6.2 Utøvelse av påseansvaret etter forutgående vedtak av kontrollutvalget	6
7. Hovedområder i økonomiforvaltningen	7
7.1. Forslag til spørsmål på områder innenfor økonomiforvaltningen.	7
7.1.1. Økonomisk bærekraft	7
7.1.2. Planlegging og budsjettering.....	8
7.1.3. Regnskap og rapportering.....	8
7.1.4. Finans- og gjeldsforvaltning.....	8
7.1.5. Låneopptak og avdrag	8
7.1.6. Garantier og pantsetting.....	8
7.1.7. Selvkostområder	8
7.1.8. Offentlige anskaffelser	9
7.1.9. Innkreving	9
8. Regelmessig oppfølging i kontrollutvalget.....	9
8.1. Forslag til «4-årshjul» for valgperioden.....	9
9. Risiko og vesentlighetsvurdering.....	10
9.1. Forslag for hvordan å utarbeide risiko og vesentlighetsvurdering.....	10

Forord

Denne veilederen for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen er utarbeidet i et samarbeid mellom NKRF og FKT. Det ble våren 2025 etablert en felles arbeidsgruppe med følgende mandat:

- Utarbeide en veileder som beskriver og konkretiserer innholdet i kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen, jf. koml. § 23-2 første ledd bokstav b.

Arbeidsgruppa har hatt følgende sammensetning:

- Torbjørn Brandt, Konsek Trøndelag IKS (leder)
- Unn Helen Aarvold, Oslo kommune, Kommunerevisjonen
- Tor Arne Stubbe, Revisjon Midt-Norge SA
- Arnar Helgheim, Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM KO
- Anne-Karin Femanger Pettersen, FKT
- Bjørn Bråthen, NKRF (sekretær)

Knut Erik Lie, NKRF, har også bidratt med faglig bistand til arbeidsgruppa.

1. Innledning

Det følger av kommuneloven at kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b.

Denne veilederen skal støtte kontrollutvalget i arbeidet med å oppfylle kravene i kommuneloven. Kontrollutvalget bør kunne vise til hvordan det lovpålagte påseansvaret har vært og blir utøvd.

For å ivareta påseansvaret med at kommunens økonomiforvaltning er systematisk og målrettet, skal kontrollutvalget gjøre seg kjent med økonomiforvaltningen og støtte seg til regnskaps- og forvaltningsrevisjonens arbeid. Innhenting av opplysninger fra dette arbeidet følger av kontrollutvalgets øvrige påseansvar, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav a, c, d og e.

Kontrollutvalget kan også be kommunedirektøren redegjøre for områder innenfor økonomiforvaltningen og den økonomiske internkontrollen. Påseansvaret med økonomiforvaltningen må også derfor ses i sammenheng med kommunedirektørens ansvar for internkontroll, jf. kommuneloven § 25-1.

2. Hva er økonomiforvaltning?

Det er vanskelig å gi en uttømmende definisjon av begrepet «økonomiforvaltning». I RSK 301 Forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen er det gitt følgende definisjon:

*Forvaltning - aktivitet som bevarer, forbedrer og øker kommunens verdier.
Økonomiforvaltningen – i hovedsak områder som angitt i kommunelovens kapittel 14
Økonomiforvaltning og kapittel 15 Selvkost.*

Antakelig er denne definisjonen for snever, da forvaltning også vil dreie seg om bruken av kommunenes økonomiske midler, noe som tilsynelatende går utover det å bevare, forbedre og øke kommunens verdier.

I tillegg er kapittel 16 i kommuneloven som gjelder rapportering til staten, vurdert å tilhøre økonomiforvaltningen. Kommunen har en plikt til å rapportere opplysninger om økonomi, ressursbruk og tjenester til nasjonale informasjonssystemer (KOSTRA).

Økonomiforvaltningen vil da være de aktiviteter som innebærer planlegging, styring, kontroll og rapportering av kommunens økonomiske midler som tar sikte på å bevare, forbedre og øke disse.

Kommunen har ansvar for å sikre en forsvarlig økonomiforvaltning og effektiv bruk av ressursene, slik at innbyggerne får et best mulig tjenestetilbud over tid. Kommunen skal ha et realistisk budsjett, og kommunestyret har det overordnede ansvaret for å planlegge og styre økonomien innenfor kommunens inntektsrammer og i tråd med statlige føringer og regelverk.

Økonomiforvaltningen skal bidra til økonomisk balanse, langsiktig handleevne og etterlevelse av lover og forskrifter. Dette ivaretas blant annet gjennom kommunens internkontroll.

Økonomiforvaltningen kan deles inn i ni hovedområder.

- Økonomisk bærekraft
- Planlegging og budsjettering
- Regnskap og rapportering
- Finans- og gjeldsforvaltning
- Låneopptak og avdrag
- Økonomiske garantier, begrensninger
- Selvkostområder
- Offentlige anskaffelser
- Innkreving

Det vises til avsnitt 7 for mer om hva som ligger til økonomiforvaltningen. For en mer utfyllende beskrivelse av innholdet vises det til notatet «Kommuners økonomiforvaltning».

3. Kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b. Det er kontrollutvalget som utøver dette påseansvaret, og hvordan det gjøres, bestemmer utvalget selv. Det er viktig å merke seg at kontrollutvalget ikke skal gjennomføre revisjon eller kontroll selv.

Påseansvaret utøves i kontrollutvalgets møter og gjennom behandling av saker som legges frem for utvalget. Dersom kontrollutvalget får opplysninger som tyder på at økonomiforvaltningen ikke skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, bør utvalget vurdere å påpeke dette.

Om nødvendig kan kontrollutvalget be om mer informasjon fra kommunedirektøren eller revisor. Slik kan kontrollutvalget bidra til at kommunen blir gjort kjent med eventuelle mangler og får mulighet til å rette dem opp. Ved å utøve påseansvaret kan kontrollutvalget bidra til både læring og forbedring.

Figur 1 Sammenhengen mellom påseansvaret for de ulike lovpålagte oppgavene kontrollutvalget har etter kommuneloven § 23-2, og kommunedirektørens internkontroll etter kommuneloven § 25-1.

4. Kontrollutvalgets øvrige påseansvar

Påseansvaret med økonomiforvaltningen er et selvstendig påseansvar som skal utøves på lik linje med det øvrige påseansvaret kontrollutvalget har etter kommuneloven § 23-2.

Påseansvaret med økonomiforvaltningen, utøves ikke på noen annen måte enn det påseansvaret kontrollutvalget har f.eks. med at kommunen har betryggende regnskapsrevisjon.

Bestemmelsen i kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav a handler om å påse at revisjonen av regnskapene er faglig forsvarlig, mens kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b handler om å påse at det føres kontroll med at økonomiforvaltningen i kommunen er i tråd med lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget har også et påseansvar for at det blir utført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og at kommunestyrets vedtak etter dette blir fulgt opp, jf. bokstavene c, d og e. Denne veilederen handler om hvordan kontrollutvalget kan ivareta det påseansvaret som følger av 23-2 første ledd bokstav b.

5. Sammenhengen mellom påseansvaret og kommunedirektørens internkontroll

Påseansvaret med kontroll av økonomiforvaltningen må ses i sammenheng med kommunedirektørens ansvar for internkontroll, jf. kommuneloven § 25-1.

Kommunedirektøren skal sørge for at kommunen har en forsvarlig internkontroll som bidrar til måloppnåelse, effektiv ressursbruk og etterlevelse av lover og regler. Internkontrollen er kommunedirektørens ansvar. Kontrollutvalget skal påse at kommunedirektøren har iverksatt forsvarlig kontroll med økonomiforvaltningen.

For å sikre at lover og forskrifter følges skal internkontrollen være systematisk, tilpasset virksomhetens størrelse og risiko, omfatte rutiner, avvikshåndtering og dokumentasjon på dette.

Kvaliteten på internkontrollen er et svært viktig grunnlag for omfanget av kontrollutvalgets arbeid. En velfungerende internkontroll gir kontrollutvalget trygghet for at økonomiforvaltningen er underlagt systematisk oppfølging og styring. Samtidig kan svakheter i internkontrollen indikere behov for ytterligere oppfølging fra kontrollutvalget.

Når kontrollutvalget vurderer økonomiforvaltningen, må det også vurdere om kommunedirektørens internkontroll er tilstrekkelig – både i omfang og innretning – til å sikre etterlevelse av økonomiske regler og vedtak.

6. Hvordan kan påseansvaret utøves?

Både kommunens arbeid med enkelte lovpålagte oppgaver og andre saker som belyser økonomisk internkontroll, danner grunnlag for kontrollutvalgets påseansvar med økonomiforvaltningen. Kontrollutvalget har et påseansvar med at lovpålagte oppgaver er gjennomført, se avsnitt 6.1. I tillegg kan kontrollutvalget be om ytterligere undersøkelser, se avsnitt 6.2.

6.1 Utøvelse av påseansvaret uten forutgående vedtak av kontrollutvalget

Informasjon som gjelder økonomiforvaltningen og som utvalget får uten at kontrollutvalget har vedtatt at denne informasjonen skal innhentes er:

- Kommunens årsberetning, årsregnskap og i noter til årsregnskapet
- Lovpålagte oppgaver som oversendes fra revisor
 - Revisjonsberetning
 - Forenklet etterlevelseskontroll
 - Risiko og vesentlighetsvurderinger til forenklet etterlevelseskontroll,
 - Rapportering om misligheter og andre nummererte brev
 - Resultater av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller, jf. avsnitt 6.2
- Andre saker fra revisor kan være
 - Årsoppgjørnotatet/revisjonsnotatet/tilbakemeldingsbrev eller lignende
 - Strategi for gjennomføring av regnskapsrevisjonen.

Flere av disse dokumentene inneholder informasjon som angår kontrollutvalgets påseansvar. Kontrollutvalget må ha kunnskap og kjennskap til hvilke opplysninger i disse dokumentene som angår økonomiforvaltningen spesielt. Det vises til avsnitt 7 i denne veilederen for hvilke konkrete opplysninger kontrollutvalget bør og skal ha kunnskap og kjennskap til.

6.2 Utøvelse av påseansvaret etter forutgående vedtak av kontrollutvalget

Utover den informasjonen som kontrollutvalget får fra de dokumentene nevnt under avsnitt 6.1, må kontrollutvalget selv vedta hvordan denne informasjonen skal innhentes. Denne informasjonen kan innhentes ved at kontrollutvalget ber om eller bestiller:

- Orienteringer om spesifikke områder innenfor økonomiforvaltningen. For hvilke områder som spesifikt gjelder økonomiforvaltningen, se avsnitt 7.
- Orienteringen om internkontroll som gjelder kommunens risiko- og vesentlighetsvurderinger knyttet til økonomiforvaltningen, blant annet kommunens delegeringsreglement, som legger føringer for de områder som nevnt i avsnitt 7.
- Forenklet etterlevelseskontroll – Kontrollutvalget kan bestille forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen utover den årlige kontrollen som oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er pålagt å gjennomføre.

- Undersøkelser - Kontrollutvalget kan bestille undersøkelser fra forvaltningsrevisor, regnskapsrevisor eller andre relevante aktører, for å få belyst konkrete problemstillinger eller risikoområder knyttet til økonomiforvaltningen.
- Forvaltningsrevisjoner - Det kan gjennomføres forvaltningsrevisjoner av spesifikke områder innen økonomiforvaltningen, herunder den delen av internkontrollen som gjelder økonomiforvaltningen.
- Eierskapskontroller - Gjennom eierskapskontroll kan kontrollutvalget identifisere svakheter i styringen av kommunale selskaper, som kan ha direkte konsekvenser for kommunens økonomi – for eksempel garantier, lån, eller manglende rapportering.
- Gjennomgang av eierskapsmeldingen – Ved å skaffe seg oversikt over kommunens eierskap får kontrollutvalget bedre oversikt over kommunens samlede økonomiske eksponering. Kommunens økonomi påvirkes ikke bare av egen drift, men også av selskaper den eier.

7. Hovedområder i økonomiforvaltningen

I denne veilederen har vi systematisert økonomiforvaltningen i ni områder:

1. Økonomisk bærekraft	Økonomisk handleevne, langsiktig styring
2. Planlegging og budsjettering	Økonomiplan, budsjett, revidering og måltall
3. Regnskap og rapportering	Årsregnskap, årsberetning, tertialrapportering
4. Finans- og gjeldsforvaltning	Finansreglement, likviditet, gjeldsgrad
5. Låneopptak og avdrag	Låneformål, minimumsavdrag og utlån
6. Garantier og pantsetting	Økonomiske garantier, begrensninger
7. Selvkostområder	Gebyrfinansierte tjenester, beregning selvkost
8. Offentlige anskaffelser	Statsstøttereglene og anskaffelsesregelverk
9. Innkreving	Tvangsfullbyrdelse, innkrevsloven

Kontrollutvalg kan be om orienteringer knyttet til ett eller flere av områdene. På denne måten dokumenteres utøvelsen gjennom saksfremlegg, rapporter og andre vedlegg knyttet til det eller de områdene som kontrollutvalget får informasjon om. Det er utarbeidet forslag til spørsmål for hvert av de ni områdene som kontrollutvalget kan vurdere å stille kommunedirektøren, eventuelt til revisor, se avsnitt 7.1. For orienteringer fra kommunedirektøren vises det til egen anbefaling.

7.1. Forslag til spørsmål på områder innenfor økonomiforvaltningen.

Kontrollutvalget bør kunne dokumentere at det har utøvd påseansvaret med økonomiforvaltningen. Kontrollutvalget må da vise til at det har fått kjennskap til eller kunnskap om de ulike områder innenfor økonomiforvaltningen.

I avsnittene under er det utarbeidet forslag til ulike spørsmål som kontrollutvalget kan velge å stille om det har bedt om en redegjørelse fra kommunedirektøren. Noen av disse spørsmålene besvares gjennom regnskapsrevisors lovpålagte arbeid, men for de spørsmål som regnskapsrevisor eller kommunens regnskapsdokumenter ikke besvarer direkte, må kontrollutvalget kunne etterspørre disse eller få svar for eksempel ved å be om redegjørelser fra kommunedirektøren eller ved å bestille forenklet etterlevelseskontroll, undersøkelser eller forvaltningsrevisjon fra kommunens revisor.

7.1.1. Økonomisk bærekraft

- Er det redegjort for kommunen kommunens økonomiske bærekraft i årsberetningen?

- Er det gjennomført risikovurderinger knyttet til økonomisk bærekraft?
- Er det etablert lokale handlingsregler for langsiktig økonomisk styring?
- Er vedlikeholdsplaner realistiske og innarbeidet i økonomiplanen?
- Har revisor rapportert om svakheter i internkontrollen?
- Hvordan har netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond utviklet seg over tid?

7.1.2. Planlegging og budsjettering

- Er økonomiplanen og årsbudsjettet vedtatt i henhold til lovens frister?
- Er det samsvar mellom økonomiplanens mål og kommunens faktiske prioriteringer?
- Er budsjettet realistisk og i balanse?
- Har kommunedirektøren fremlagt forslag til budsjettjusteringer?
- Er finansielle måltall vedtatt og fulgt opp?
- Har kommunestyret vedtatt økonomi- og finansreglementet?
- Har revisor bemerkninger eller tidligere hatt bemerkninger til manglende redegjørelse for vesentlige budsjettavvik?

7.1.3. Regnskap og rapportering

- Er årsregnskap og årsberetning avlagt innen fristen?
- Er det redegjort i årsberetningen for om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid?
- Har revisor rapportert vesentlige feil eller svakheter i regnskapet?
- Er det avdekket vesentlige avvik mellom regnskap og budsjett?
- Gir økonomirapporteringen et forsvarlig beslutningsgrunnlag for budsjettjusteringer, jf. kommunedirektørens plikt til å foreslå endringer etter kommuneloven § 14-5-tredje ledd?
- Er konsolidert regnskap korrekt og fullstendig?
- Er KOSTRA-rapporteringen levert og i samsvar med forskrift?

7.1.4. Finans- og gjeldsforvaltning

- Er finansreglementet oppdatert og vedtatt av kommunestyret?
- Har kommunen tilstrekkelig likviditet til å møte sine betalingsforpliktelser?
- Er det dokumentert at kommunen ikke tar vesentlig finansiell risiko?
- Er avkastningskrav definert og fulgt opp?
- Rapporterer administrasjonen tilstrekkelig om finansforvaltningen?

7.1.5. Låneopptak og avdrag

- Er låneopptak i tråd med lovens formål og kommunestyrets vedtak?
- Er lånefinansierte investeringer dokumentert i budsjettet?
- Er minimumsavdrag beregnet og innbetalt i henhold til reglene?
- Er lån vurdert med hensyn til økonomisk risiko?
- Er det avdekket brudd på lånebestemmelsene?

7.1.6. Garantier og pantsetting

- Har kommunen gitt garantier som innebærer vesentlig økonomisk risiko?
- Er garantier til næringsvirksomhet gitt i strid med loven?
- Er garantier over beløpsgrensen godkjent av statsforvalter?
- Har kommunen pantsatt eiendeler eller overdratt skattekrav?
- Er det etablert rutiner for vurdering og oppfølging av garantier?

7.1.7. Selvkostområder

- Er gebyrer fastsatt i tråd med selvkostregelverket?

- Er beregningene dokumentert og i samsvar med forskrift?
- Er det avdekket avvik mellom gebyr og faktisk kostnad?
- Er selvkostfond korrekt håndtert og rapportert?
- Er særlover og forskrifter fulgt for aktuelle tjenester?

7.1.8. Offentlige anskaffelser

- Er anskaffelser gjennomført i tråd med lov om offentlige anskaffelser?
- Har kommunen rutiner for kontroll og dokumentasjon av anskaffelser?
- Er det avdekket brudd på EØS-regelverket om offentlig støtte?
- Er det gjennomført revisjon eller kontroll av anskaffelsespraksis?
- Har kommunen fått pålegg fra KOFA eller andre tilsyn?

7.1.9. Innkreving

- Har kommunen rutiner for innkreving?
- Er det avdekket mangler i innkrevingsprosessen?
- Er kommunens innkreving i tråd med innkrevingsloven?
- Er det etablert systemer for tvangsfullbyrdelse og motregning?
- Har revisor vurdert innkrevingsrutinene?

8. Regelmessig oppfølging i kontrollutvalget

Kontrollutvalget bør organisere utøvelsen av påseansvaret ved å utarbeide en systematisk oversikt over oppgaver som bør og skal gjennomføres i valgperioden. Kontrollutvalget kan f.eks. utarbeide en oversikt som viser hvilke oppgaver som kan gjennomføres. årlig, annet hvert år eller en gang i valgperioden.

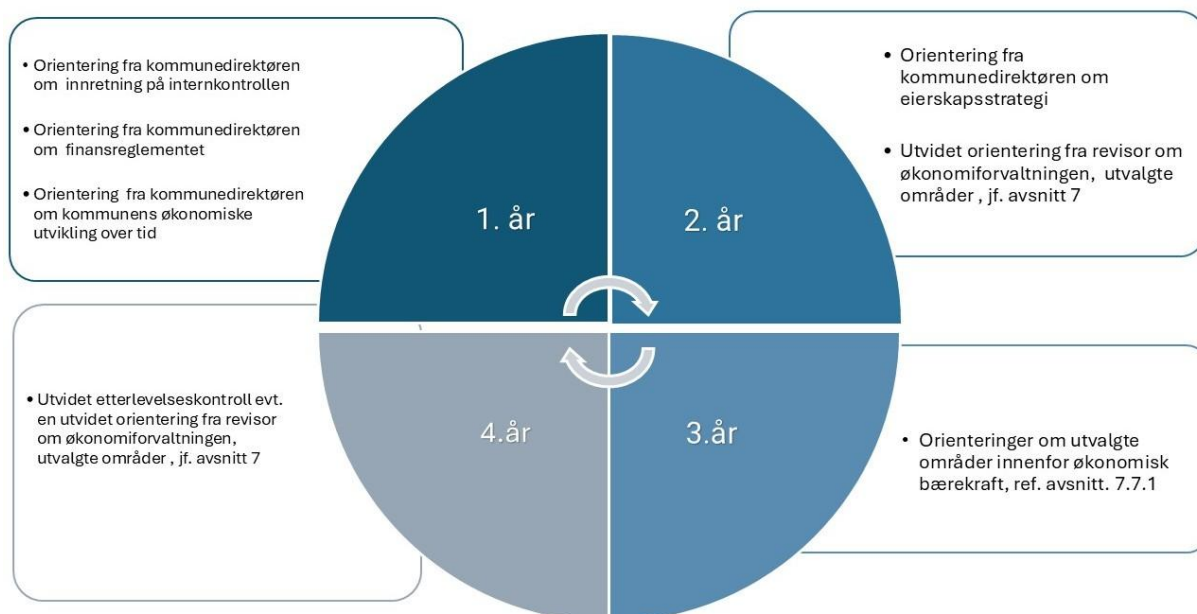
Hvor hyppig enkelte oppgaver bør opp til behandling kan være erfaringsbasert eller følge av risiko- og vesentlighetsvurderinger, se avsnitt 9.

I avsnitt 8.1 er det lagt med forslag til en oversikt i form av et 4-årshjul som viser ulike oppgaver og hyppigheten av disse gjennom valgperioden.

8.1. Forslag til «4-årshjul» for valgperioden.

Kontrollutvalget bør vurdere å be kommunedirektøren om å orientere om hvordan kommunens internkontroll er bygd opp på overordnet nivå og hvordan denne bidrar og ivaretar en forsvarlig økonomiforvaltning. Videre bør kontrollutvalget vurdere å be om generelle orienteringer knyttet til internkontrollen og hvordan denne ivaretar og bidrar til de ulike områdene innenfor økonomiforvaltningen.

Kontrollutvalget bør vurdere å omtale hvordan påseansvaret med økonomiforvaltningen *har vært* utøvd for året som har vært i *årsmeldingen* og hvordan det *vil bli* utøvd i *årsplanen* for året som kommer.

Figur 2 viser et eksempel på ulike tema i et **4-årshjul** for kontrollutvalgets påseansvar for økonomiforvaltningen. Eksempelen er ikke uttømmende. Kontrollutvalget vil også få seg forelagt faste årlige orienteringer og saker som revisjonsberetning, rapport om etterlevelseskontroll og kommunedirektørens årsberetning.

9. Risiko og vesentlighetsvurdering

Gode risiko- og vesentlighetsvurderinger gir kontrollutvalget et bedre grunnlag for å stille spørsmål og bidrar til en mer målrettet og systematisk tilnærming til påseansvaret.

Slike vurderinger kan finnes i arbeidet med planen for forvaltningsrevisjon. I tillegg leverer regnskapsrevisor en risiko- og vesentlighetsvurdering knyttet til forenklet etterlevelseskontroll og det området revisor velger å kontrollere.

Dersom kontrollutvalget mener at disse vurderingene ikke dekker utvalgets behov, kan det vurdere å utarbeide en egen risiko- og vesentlighetsvurdering for økonomiforvaltningen, eller bestille slike vurderinger som en del av arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Formålet med vurderingene er å prioritere hvilke deler av økonomiforvaltningen som bør følges opp nærmere.

9.1. Forslag for hvordan å utarbeide risiko og vesentlighetsvurdering

Hvis kontrollutvalget ønsker å utarbeide en egen risiko- og vesentlighetsvurdering utover de som allerede finnes, kan følgende metode benyttes:

1. Kartlegg de 9 hovedområdene i økonomiforvaltningen.
2. Identifiser risikofaktorer innen hvert område.
3. Vurder vesentlighet ut fra økonomisk omfang, konsekvenser og politisk betydning.
4. Prioriter områder for videre oppfølging eller bestilling av revisjon.

Her bør kontrollutvalget nyttiggjøre seg både sekretariatets og forvaltningsrevisors kunnskap om de konkrete områdene i kommunen. Den risiko- og vesentlighetsvurderingen som regnskapsrevisor utarbeider i forbindelse med valg av område for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og vurderingen bak denne vil også gi nyttige innspill til kontrollutvalget. Dersom regnskapsrevisor har skrevet brev om svakheter i

kommunens økonomiforvaltning vil dette også kunne gi innspill til en risiko- og vesentlighetsvurdering.

Eksempel på kartlegging, risikofaktorer og vesentligheter satt inn i en tabell under.

Område	Risiko	Konsekvens	Vesentlighet
Økonomisk bærekraft	Svak økonomisk styring Manglende vedlikehold Uheldig demografisk utvikling	Svak utvikling i nøkkeltall, Lite økonomisk handlingsrom	Langsiktig handleevne
Regnskap og rapportering	Manglende rutiner og systemer for rapportering Manglende kompetanse Komplekse transaksjoner mv.	Feil i regnskap, tertial- og årsberetning/ rapportering, sen rapportering	Grunnlag for politiske beslutninger
Finans- og gjeldsforvaltning	Høyt investeringsnivå, kombinert med få andre finansieringskilder. Kompetansen i organisasjonen ikke tilpasset faktisk finans- og gjeldsforvaltning	Høy gjeldsgrad, svak likviditet Avtaler kan bli kjent ugyldige	Langsiktige konsekvenser
Låneopptak og avdrag	Feil budsjettering/ regnskapsføring mht. drift/ investering Låneopptak i strid med lov Manglende kompetanse på avdragsbestemmelsene Svak økonomi som gir press på å finne «løsninger»	Brudd på låneformål, manglende avdrag Ugyldige låneavtaler	Økonomisk risiko
Garantier og pantsetting	Uklare garantier, manglende dokumentasjon	Innfrielse av garantier	Potensiell risiko for kommunen
Selvkostområder	Feil gebyrberegning Mangler i oppfølging av over-/ under-skudd via fond	Innbyggerne betaler feil gebyrer Manglende finansiering av selvkosttjenester – kan gå utover andre kommunale tjenester («krysssubsidiering»)	Brukerbetaling og tillit
Offentlige anskaffelser	Manglende rutiner og kompetanse Ønske om å «handle lokalt»	KOFA-saker Erstatningsansvar	Risiko for omdømme og økonomisk tap

Innkreving	Manglende rutiner Manglende kompetanse om regelverk	Lav innkrevingsgrad	Tapte inntekter
------------	--	---------------------	-----------------

Kommuners økonomiforvaltning

Definisjon av økonomiforvaltning

Det er vanskelig å gi en uttømmende definisjon av begrepet «økonomiforvaltning». I RSK 301 er det gitt følgende definisjon:

*Forvaltning - aktivitet som bevarer, forbedrer og øker kommunens verdier.
Økonomiforvaltningen – i hovedsak områder som angitt i kommunelovens kapittel 14 Økonomiforvaltning og kapittel 15 Selvkost.*

Antakelig er denne for snever, da forvaltning også vil dreie seg om bruken av kommunenes økonomiske midler, noe som tilsynelatende går utover «bevare, forbedre og øke».

En avgrensning til de relevante delene av kommuneloven, dvs. femte del bestående av kapittel 14, 15 og 16, er en aktuell tilnærming. Men det inkluderer ikke nødvendigvis andre lover og regler med betydning for kommunens økonomiforvaltning. Andre lover og regler som kan være å anse som en del av økonomiforvaltningen omfatter bl.a.

- Offentlige anskaffelser
 - Lov om offentlige anskaffelser
- Offentlig støtte
 - EØS-avtalen
- Innfordring av krav
 - Tvangsfullbyrdelsesloven
 - Innkrevingsloven
- Særlovene med selvkosthjemler
 - Forurensingsloven
 - Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg
 - Plan- og bygningsloven
 - Matrikkellova
 - Brann- og eksplosjonsvernloven
 - Havne- og farvannsloven

Kort om innholdet i bestemmelsene om kommunenes økonomiforvaltning

Kapittel 14 Økonomiforvaltning

Overordnede bestemmelser § 14-1 til § 14-3

Grunnleggende krav § 14-1. En såkalt fanebestemmelse som i forarbeidene er uttalt at ikke er egnet som grunnlag for lovlighetskontroll:

- Forvalte økonomien slik at økonomisk handleevne blir ivaretatt over tid
- Ha samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets utvikling
- Krav om å forvalte finansielle midler og gjeld uten å ta vesentlig finansiell risiko og med fokus på god likviditet.

§ 14-2 angir hva som kommunestyret selv skal vedta. Dvs. at det ikke kan delegeres til andre å fatte disse vedtakene.

- Økonomiplan og årsbudsjett
- Årsregnskapene og årsberetningene
- Finansielle måltall
- Økonomireglement
- Finansreglement

§ 14-3 regulerer behandlingsmåten for økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning

- Økonomiplan og årsbudsjett fastsettes før årsskiftet
- Årsregnskapene og årsberetningene skal fastsettes senest 30. juni.
- Formannskapet innstiller
- KU uttaler seg om årsregnskapene og årsberetningene
- Regler om offentliggjøring av budsjettforslag
- Regler om innsending av økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskaper, årsberetninger og revisjonsberetninger og kontrollutvalgets uttalelser til departementet (kommunene sender til statsforvalter).

Nærmere bestemmelser om økonomiplan og årsbudsjett § 14-4 og § 14-5

Skal vise

- kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger
- målene og premisene som økonomiplan/årsbudsjett bygger på
- vise utvikling i økonomi, gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

Krav til **budsjettbalanse**. Dvs. at det ikke er anledning til å budsjettere med underskudd. De utgiftene som føres opp i budsjettet skal ha dekning i de inntektene som føres opp og midler kommunen har avsatt tidligere.

Budsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer, herunder administrasjonen. Det er kun kommunestyret selv som kan endre budsjettet.

Det er likevel ikke til hinder for at et underordnet organ kan foreta en ytterligere fordeling av en bevilgning, innenfor den rammen kommunestyret har gitt, eller omfordele en driftsbevilgning til investeringsformål.

Nærmere bestemmelser om årsregnskap og årsberetning § 14-6 til § 14-8

Det skal avlegges egne årsregnskap for

- a) kommunekassen
- b) hvert kommunalt foretak (KF)
- c) annen virksomhet som er en del av kommunen som rettssubjekt, og som skal ha eget årsregnskap
 - i. kommunale oppgavefellesskap (KO) og interkommunale politiske råd (IPR) – unntak for KO/IPR med forventede inntekter under 5 millioner.
 - ii. lånefond
- d) samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet – konsolidert årsregnskap

Kommuner skal utarbeide årsberetning for kommunens samlede virksomhet. I tillegg skal det utarbeides egen årsberetning for hvert kommunalt foretak.

Videre skal alle KO/IPR som er egne rettssubjekt avlegge eget årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. Disse vedtas av samarbeidets representantskap.

Handlingsregler i kommuneøkonomien § 14-9 til § 14-12

Disse bestemmelsene, sammen med bestemmelsene om lånefinansiering og avdrag, regulerer det som ofte omtales som kommuneøkonomiens handlingsregler.

- *Skille mellom drift og investering*
 - Utgifter til drift skal føres i økonomiplanens driftsdel, driftsbudsjettet og driftsregnskapet og kan bare finansieres av løpende inntekter.
- *Balansekrav*
 - All bruk av midler i årsbudsjettet skal ha dekning i årets tilgang på midler. Dvs. at det ikke kan budsjetteres med underskudd. Med årets tilgang på midler menes årets inntekter samt avsatte midler fra tidligere år. Det skal også budsjetteres med inndekning av tidligere års merforbruk.
- *Krav til inndekning av merforbruk*
 - Et merforbruk (underskudd i driftsregnskapet) skal som hovedregel dekkes inn året etter det oppsto, eller det andre året dersom det ikke lar seg gjøre. Kan i særlige tilfeller vedta inndekning over maksimalt fire år. Departementet kan godkjenne enda lengre inndekningsperiode.
 - Et udekket beløp i investeringsregnskapet skal dekkes inn året etter at det oppsto.
 - Egne krav til inndekning av merforbruk i KF/KO/IPR. Enheten skal dekke inn selv første året. Det enheten ikke klarer å dekke inn selv, må kommunen overføre til enheten.

Finans- og gjeldsforvaltning § 14-13

Krav om eget reglement for finans- og gjeldsforvaltningen, som fastsettes av kommunestyret. Skal ha bestemmelser:

- Som hindrer kommunen fra å ta vesentlig finansiell risiko
- Som sikrer at løpende betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall
- Om avkastningskrav for finansforvaltningen

Krav om rapportering til kommunestyret minst to ganger i året i tillegg til en årsrapport.

Krav om dokumentasjon av at avtaler ikke innebærer vesentlig finansiell risiko.

Låne- og avdragsbestemmelser § 14-14 til § 14-18

Utgjør sammen med balansekravet, krav om underskuddsdekning og skillet mellom drift og investering det som omtales som handlingsreglene i kommuneøkonomien.

Kommuner kan ikke ta opp lån utover de formål som er angitt i loven eller i annen lov. Videre skal tiltaket som skal finansieres komme frem av budsjettet og lånet skal være innenfor de rammer kommunestyret har fastsatt, f.eks. i finansreglementet.

Kommuner kan låne til

- Egne investeringer
- Kjøp av alle aksjer i eiendomsselskap
- Tilskudd til annen kommunes eller kommunalt eid selskaps investeringer innenfor et lovpålagt område
- Innfrielse av kausjoner
- Videre utlån dersom mottaker skal benytte lånet til investeringer og ikke driver næringsvirksomhet. Vanligst er startlån gjennom Husbanken. For andre videreutlån gjelder også at det ikke skal medføre vesentlig økonomisk risiko for kommunen.
- Investeringer i kirkebygg (hjemlet i trossamfunnsloven) og gravplasser (hjemlet i gravplassloven)
- Likviditetsslån/driftskreditt

Lån til egne investeringer mv. (utenom likviditetsslån og videreutlån) skal avdras årlig med et beløp som minst tilsvare størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler. Litt forenklet tilsvare dette avskrivninger på lånefinansierte investeringer. Omtales som **minimumsavdrag**.

Garantier § 14-19

Regulerer når kommuner kan gi økonomiske garantier overfor andre. Forbud mot garantier som

- Innebærer vesentlig økonomisk risiko
- Gjelder næringsvirksomhet

Garantier over et visst beløp (nærmere regulert i forskrift) må godkjennes av departementet/statsforvalter.

Regler om pantsetting, overdragelse av skattekrav og motregning § 14-20 til § 14-22

Kommuner kan ikke pantsette sine eiendeler eller overdra krav på skatter og avgifter. Den som skylder skatt, avgift eller gebyr til en kommune kan ikke gjøre opp det med motregning, uten samtykke fra kommunen. Banker kan ikke motregne mot innestående på bankkonto uten samtykke fra kommunen.

Kapittel 15 Selvkost

For en rekke kommunale betalingstjenester utgjør kostnadene ved å produsere tjenesten – kommunens selvkost – en øvre grense for hva kommunen kan ta i gebyr for å utføre tjenesten. For noen tjenester er det også krav om at gebyrene skal dekke selvkost. Hjemmelsgrunlaget for de ulike tjenestene hvor brukerbetalingen er begrenset til selvkost (selvkostområder) finnes i ulike særlover og -forskrifter.

Kommuneloven regulerer på sin side hvordan kommunens samlede selvkost for et tjenesteområde skal beregnes. Samlet selvkost er definert som *merkostnaden ved å produsere tjenesten*.

Loven fastsetter videre noen generelle prinsipper, mens nærmere regulering i gitt i egen forskrift.

Kapittel 16 Kommunenes og fylkeskommunenes rapportering til staten

Kapittelet gir bestemmelser om kommuners rapporteringsplikter til staten. Det er først og fremst KOSTRA-rapporteringen som er av interesse når det gjelder økonomiforvaltning.

KOSTRA-rapportering § 16-1

Kommuner skal rapportere opplysninger om økonomi, ressursbruk og tjenester til bruk i nasjonale informasjonssystemer (KOSTRA). Nærmere detaljer om rapporteringen er gitt i egen forskrift og tilhørende veiledere fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) og Statistikk Sentralbyrå (SSB).

Kommunalt rapporteringsregister § 16-2

Rapporteringsregisteret skal gi en oversikt over rapporteringsplikter som staten ved lov eller vedtak har pålagt kommuner og fylkeskommuner.

Definisjoner

Økonomisk handleevne – Grunnlaget for at kommunene kan yte et godt tjenestetilbud, og for at kommunestyret kan utøve lokal politikk. Begrepet løfter fram idealet om langsiktig økonomiforvaltning. I alminnelighet handler økonomiforvaltningen om at kommunen selv legger til rette for å kunne utøve sine oppgaver på beste måte samtidig som man ivaretar eget handlingsrom, både i dag og i fremtiden. Nøye prioriteringer, jevnlig oppfølging av budsjettet, egenfinansiering av investeringer, planmessig vedlikehold av eiendom og håndtering av risiko er noen stikkord

Vesentlig finansiell risiko – Dekker alle former for finansiell risiko, så som kredittrisiko, kursrisiko, renterisiko, likviditetsrisiko osv. Vurderingen av om det foreligger vesentlig finansiell risiko, må baseres på den enkelte kommunes økonomiske stilling. Vurderingen må gjøres i lys av at finans- og gjeldsforvaltningen skal sikre det økonomiske grunnlaget for å ivareta kommunenes oppgaver, og i lys av at kommuner til enhver tid må være i stand til å kunne dekke sine betalingsforpliktelser.

Finansielle måltall – Politiske målsettinger for kommunens økonomiske utvikling. Skal være et hjelpemiddel i den langsiktige styringen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi.

Økonomireglement – Nærmere regler for kommunens økonomiforvaltning. Sentrale temaer i et økonomireglement vil eksempelvis være interne regler som bidrar til god økonomistyring og måloppnåelse, forsvarlig og effektiv økonomiforvaltning, regeletterlevelse og et godt beslutningsgrunnlag for politikerne.

Finansreglement – Regler for kommunens finans- og gjeldsforvaltning. Dvs. om hvordan kommunens midler skal plasseres i finansmarkedet, hvordan gjeldsporteføljen skal settes sammen, bruk av finansielle instrumenter til styring av renterisiko, og så videre. Nærmere krav til innholdet i finansreglementet er gitt i § 14-13

Balansekrav – Forbud mot å budsjettere med underskudd. De utgiftene som føres opp i budsjettet skal ha dekning i de inntektene som føres opp og midler kommunen har avsatt tidligere.

Kommunekassen – De delene av kommunens virksomhet som ligger under kommunedirektørens ansvar

Kommunalt foretak (KF) – Del av kommunens virksomhet organisert med eget styre og egen daglig leder etter bestemmelsene i kommuneloven kapittel 9.

Kommunalt oppgavefelleskap (KO) – Interkommunalt samarbeid organisert etter reglene i kommuneloven kapittel 19. Kan enten være eget rettssubjekt eller inngå i kontorkommunen som rettssubjekt.

Interkommunalt politisk råd (IPR) – Interkommunalt samarbeid organisert etter reglene i kommuneloven kapittel 18. Kan enten være eget rettssubjekt eller inngå i kontorkommunen som rettssubjekt.

Lånefond – Egen regnskapsenhet i kommunen for å håndtere eksterne låneopptak og interne utlån til de regnskapsenheter som foretar investeringene. Kun en håndfull kommuner har lånefond i dag.

Konsolidert årsregnskap – Samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet. Består av årsregnskapene for kommunekassen, kommunale foretak, kommunale oppgavefelleskap og interkommunale politiske råd som ikke er egne rettssubjekt og lånefond.

Handlingsregler – Kommunelovens bestemmelser som økonomiforvaltning som skal støtte opp under målet om at kommunene skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Handlingsreglene omfatter kravet til økonomisk balanse i drift og investering, skillet mellom drift og investering, begrensningene i bruk av lånemidler og kravet til årlige avdrag.

Merforbruk – Underskudd i driftsregnskapet. Oppstår når utgiftene i et regnskapsår er høyere enn inntektene og kommunen heller ikke har tilstrekkelig med avsatte midler (disposisjonsfond) til å dekke inn utgiftene.

Udekket – Underskudd i investeringsregnskapet. Oppstår når kommunen ikke har tilstrekkelig med lånemidler, inntekter i investeringsregnskapet eller andre finansieringskilder til å finansiere årets investeringsutgifter.

Minimumsavdrag – Minstekrav til hvor mye kommunen skal betale i avdrag på sine innlån. Tilsvarende størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler.

Garantier – Omfatter kausjoner og annen økonomisk garanti. Kausjoner er tredjemannsgarantier for andres gjeld i form av simpel kausjon eller selvskyldnerkausjon. Med annen økonomisk garanti siktes det til selvstendige garantier. Egengarantier, dvs. kommunens garanti for egen ytelse, omfattes ikke.

Selvkost – Kommunens merkostnad ved å produsere en tjeneste. Omfatter direkte og indirekte driftskostnader og direkte og indirekte kapitalkostnader.

KOSTRA – Kommune-Stat-Rapportering. Nasjonalt informasjonssystem med opplysninger om økonomi, ressursbruk og tjenester i kommunene.